ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

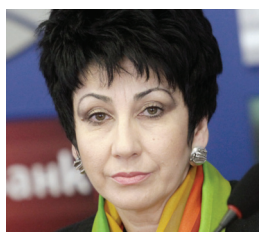
60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 24-25 ОКТОМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 245 (7246)

ИНТЕРВЮ

Марияна Кукушева за данъка „вредни храни” и бедните 10

ПРОГНОЗА

Славните дни на Европа свършиха, обяви Юнкер 7

3

бТВ заглуши Михаил Миков

Телевизията забави интервюто с лидера на БСП, докато не приключи участието на Бойко Борисов по Нова ТВ

Лидерът на БСП Михаил Миков напусна вчера възмутен бТВ, след като бе принуден да чака 40 минути за участие в предаването “Тази сутрин”, без никой да му обясни защо появата му се отлага. Уговорката е била, че Миков ще бъде в ефир в 8,05 ч., но това не се случило.

По-късно той уточни, че е бил в сградата на бТВ 10 мин. преди уречения час. Минути преди началото на интервюто бил помолен да изчака, и така няколко пъти. По същото време в Нова ТВ се излъчва на живо интервю с Бойко Борисов. “От гледна точка на тази фактология остава впечатлението за съгласувано поведение на две телевизии, което нанася вреда и на зрителите, и на плурализма”, категоричен е Миков, според когото резултатът от това действие е да се даде ефир на едната гледна точка и да се заглуши другата.

3

ЗИМА

В неделя в 4,00 ч. сутринта - часовниците с час назад

Неделник

Хорото - най-величавото украшение на всеки празник 14

ПЕГАС

130 години от рождението на Еманоил Попдимитров 21

Тежка група за волейболистите по пътя към Рио 38

Снимка БГНЕС

Мъж на 40 години бе убит вчера от рухнало дърво на алея в Борисовата градина в София. Инцидентът станал около 12:30 ч., докато човекът се е разхождал в участъка близо до Телевизионната кула. От Столичната община обясниха, че имат сключен договор с частна фирма за поддържане на дърветата

4

Ако всеки ваш ден започва със стиснато гърло и паническо усещане, значи живеете в България.

Ако всеки ваш ден преминава под знака на отмятането с колко луди, нагли, безотговорни, немарливи и крадливи хора ви се е наложило да общувате, живеете в България.

Ако всеки ваш ден завършва с неистовото желание веднага да намерите ключа от касата, в която съхранявате пистолета, със сигурност живеете в България.

Това живеене отчайва и обезсилва напълно, вярно е. Незабележимо, но неотклонно те тика в доброволна алиенация от всичко. Затваря те зад дебел и висок дувар, в който контактуваш само с най-близките си. И се молиш единствено дано никога да не намериш оня ключ от касата, в която държиш пищова, ако се докараш до тотално изтрещяване.

Всичко това е вярно, но не е всичко. Остава мисленето. Него все още не са измислили как да го забранят и няма как да ви го вземат. Стига да го практикувате. Мисленето все още е безплатно. Макар и не винаги да е безопасно или полезно за здравето.

Така че, уважаеми отчаяни, обезсилени, псуващи, оскотели, тъжни, болни, обиждани българи, единственото, което ни остава, единственото, което може да ни спаси, е мисленето. Ако и това спрем да правим, ако съвсем се откажем от способността да правим разликата между добро и зло, между боклук и човек, ония побеждават окончателно.

Не го позволявайте, колкото и боклукът да внушава, че вече ни е завладял, че ни е превзел, че ни е подчинил. Ако го позволим, няма смисъл да питаме управника защо е простак, а себе си защо е управник!

Таня ДЖАДЖЕВА

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Цацаров поиска имунитета на още двама кандидати

Полицията и ДАНС задържаха купувачи на гласове и трафиканти на хора в цялата страна

Главният прокурор Сотир Цацаров внесе в ЦИК искания за снемане на имунитета на кандидата за общински съветник за община Бургас Ахмед Емини и на кандидата за кмет на село Татарево Димитър Орехов, съобщиха от държавното обвинение вчера. На 20 октомври районната прокуратура в крайморския град е образувала досъдебно производство срещу Емин, който предложил на шестима души имотна облага, за да гласуват за партия, в чиято листа той е кандидат за общински съветник. В присъствието на Емин пастор от Евангелската църква посетил бургаското село Извор и дарил на хора в тежко материално положение по една печка за отопление. От своя страна Емин им обещал и по една пералня, ако го подкрепят. Той им дал и бюлетина с подчертан номер и ги мотивирал да гласуват с нея в негова полза.

Кандидатът за кмет на Татарево Димитър Орехов е задържан, след като в оранжерията му били открити и иззети оставени да се изсушават 36 броя канабис/марихуана. Установено е че в оранжерията е имало и електрически вентилатор, подпомагащ сушенето.

Специализирана акция на МВР и ДАНС за купуване на гласове и трафика на хора се проведе вчера във Варна, Бургас, Пловдив, Видин, Велико Търново, Разград, Пазарджик, Кюстендил, София и други населени места. Прокуратурата във Видин ще участва в проверките, когато бъдем сезирани за извършени престъпления, заяви окръжният прокурор Владислав Влашев. Той уточни, че операцията се провежда от полицейските органи. В Сливен разследвания за изборна търговия не са извършени, уточни говорителят на ОблД на МВР Първолета Мандинска. По думите й, до момента има постъпили 77 сигнала за нарушаване на изборните права на гражданите. За 68 е уведомена прокуратурата. До ОИК са препратени 9 сигнала. 110 търговци на гласове са установени до вчера на територията на областта. От началото на предизборната кампания са образувани 44 проверки за нарушаване на изборния процес. По 10 от тях работата е приключила и е докладвано на съответната прокуратура. Образувани са 4 досъдебни производства.

В Шумен за срок до 72 часа е задържан Денис Ахмед, който дал на три лица по 20 лева, за да гласуват в полза на определен кандидат от листата за кмет на село Царев брод.

За разпит в полицията в Хасково са отведени 7 души, които са част от структура за купен вот. Сред издирваните лица е и служител на местното дружество "Паркинги и гаражи". 22 преписки, свързани с изборни нарушения, са заведени в прокуратурата в Пловдив от началото на октомври досега, съобщи говорителят й Атанас Илиев.

Районната прокуратура в Петрич е започнала разследване за престъпление срещу задържания в четвъртък вечерта Туфчо Сандъкчиев, досегашен секретар на община Петрич. Това е втори арест в южния град в рамките на два дни, след като ОИК в Петрич заличи регистрацията на коалиция "Роден край", издигнала досегашния кмет Вельо Илиев за пети мандат. На 11 септември в сградата на общината Сандъкчиев е извикал в кабинета си неин служител и му е отправил заплаха, че ще го уволни, защото симпатизира на друг кандидат за кмет, а не на Илиев. По-късно станало ясно, че и друг служител на общината е бил притискан по същата причина от Сандъкчиев.

На 20 октомври в Петрич беше задържан Христо Сиркаров с обвинение за купуване на гласове. Той е предлагал по 20 лв. на лица, за да гласуват за определена партия.

"В София са задържани около 30 заподозрени за трафик на хора, а в Пазарджик - около 60. Арестувани има и в Хасково и Видин. Операцията е за установяването на нелегално пребиваващи чужденци, криминален контингент", заяви шефът на СДВР Младен Маринов.

Коментар на стр. 12

ВЗРИВ И ПОЖАР НА ГАЗОПРОВОДА ДО ПАВЛИКЕНИ

Авария в магистрален газопровод близо до Павликени доведе до пожар вчера сутринта, който по-късно бе овладян. Според информация от Министерството на енергетиката аварията е настъпила в 6,18 ч. по тръбата между село Недан и ГИС "Павликени". Вследствие на изтеклия газ в землището на село Патреш е възникнал пожар. Всички защитни системи са сработили и крановете са затворени.

Опасност за населението в района няма, а на място работят четири екипа на пожарната, осигурено е и необходимото полицейско присъствие, се посочва в съобщението. Осигурени са и аварийни екипи от държавната газопреносна компания "Булгартрансгаз", чиято собственост е съоръжението.

Местни разказват, че са чули силен взрив, който много ги е уплашил, и са забелязали силна светлина от пожара. Премиерът Бойко Борисов каза, че е изпратил на мястото и ДАНС, защото според него може да става дума за саботаж. "Четири пожарни изпратихме, но въпреки всичко изпратих и ДАНС да провери дали няма някоя диверсия. Защото от чисто технологична гледна точка, ако е корозия или някакво спукване, би трябвало само да изпуска газ. Това, че има пламък, означава, че има някакъв източник там, но нека изчакаме малко и да видим", каза той.

"В района се намира подстанция на газоразпределителна фирма, която захранва Централна Северна България. Районът е труднодостъпен и наоколо няма сгради", обясни началникът на областната противопожарна служба Красимир Кръстев.

Снимка БГНЕС

С демонстрация на спускания под вода школата за водолази от "Дивизион кораби" със спомагателно назначение отбелязва своята 50-годишнина

На 24 октомври 2015 г.

полковник о.р. ГЕОРГИ НИКОЛОВ ЯНАКИЕВ

навършва 90 ГОДИНИ.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Желаем му много здраве, бодрост и дълъг живот!

От близките

Честит 70-годишен юбилей на проф. ПАНАЙОТ ПАНАЙОТОВ

Роден е на 24.10.1945 г. в с. Ценово, Русенско. През 1975 г. защитава дисертация и постъпва на работа в НИС на Лесотехническия университет. От 1996 г. е доцент, от 2008 г. - професор в ЛТУ. Член е на БКП/БСП от 1966 г. Участва в учредяването през 1991 г. на Федерация "Наука и висше образование" при БСП. От 1995 г. е неин координиращ съпредседател. Член е на РС на БСП в столичния район "Студентски", както и на ръководството на ФУНИС.

Сърдечно поздравяваме проф. Панайотов за достойно живените години! Благодарим му за всеотдайността и за активността, за неговата принципност и почтеност, за другарството и приятелството, за примера, който дава на младите! Пожелаваме му от сърце здраве и все така силен дух!

Съвет за образование и наука при НС на БСП
Проф. Ваня Добрева

Арестуват боса на мешерето днес

Главният прокурор Сотир Цацаров ще поиска Централната избирателна комисия да разреши председателят на партия „Солидарност" и лидер на националното мешере Христо Младенов да бъде задържан и привлечен като обвиняем. Това ще стане днес с мотивирано искане, съобщават от държавното обвинение.

Софийската градска прокуратура е внесла до обвинител номер 1 предложение за изготвяне на искане за снемане на имунитета на Младенов. Причината е, че е заплашил с убийство журналистката от Нова телевизия Вероника Димитрова. Христо Младенов е кандидат за общински съветник на община Левски.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Ето, Пепи Москов вчера просто ей така от любопитство дойде... но примерно сега и двамата пушим, което не е правилно... И понеже ги возих с джипката там и Плевнелиев, и Лили, сега той вика, сега ако запалим, дали на Росен ще му стане лошо?

БОЙКО БОРИСОВ ОБЯСНЯВА ЗАЩО Е "ДОБРА КОМБИНА" СЪС ЗДРАВНИЯ МИНИСТЪР

бТВ заглуши Михаил Миков

Пътната обстановка и други „важни" новини отложиха появата на лидера на БСП, докато по Нова телевизия говореше Бойко Борисов

40 минути прекара лидерът на БСП Михаил Миков в изчакване за телевизионно участие в бТВ, преди да напусне студиото. Председателят на социалистите трябваше да се включи в ефира на "Тази сутрин" в 8,05 ч., но това така и не се случи. Възмутен, Миков напусна телевизията, след като така и не му бе обяснено защо появата му е отложена.

Във фейсбук Миков уточни, че е бил в сградата на бТВ 10 мин. преди уречения час. Минути преди началото на интервюто бил помолен да изчака и така няколко пъти. "Причината за това забавяне не ми беше съобщена. При всички случаи не скучаех и успях да запълня времето си с развлекателни програми, защото по напълно случайно съвпадение по същото време в Нова ТВ се излъчваше на живо интервю с г-н Борисов, вкл. и по теми от предизборната кампания. От гледна точка на тази фактология остава впечатлението за съгласувано поведение на две телевизии, което нанася вреда и на зрителите, и на плурализма. И което има за резултат да даде ефир на едната гледна точка за проблемите и да заглуши другата", анализира лидерът на БСП. Докато уговорената поява на Миков се отлагаше, в ефира на бТВ се излъчваше репортаж за трафика, представен като "важни" новини. В 8,40 Миков обяснил на водещите, че трябва да тръгва, защото му предстои пътуване в страната. От телевизията ексклузивно обявиха в ефир, че лидерът на левицата е решил да си тръгне.

Миков заяви, че ситуацията е неприемлива от гледна точка на морала и професионалната етика. "Медиите не бива да заемат страна в предизборния процес, вкл. и с подобни елементарни технически трикове; те трябва просто да го отразяват обективно. Това днес не беше направено от г-н Хекимян и бТВ", обобщи той. Миков опровергава и твърдението на водещия Хекимян, че бТВ не допускала политици да се месят в редакционната им политика, защото според него случаят показва, че явно има политическа намеса в редакционната политика на телевизиите. "Това е една истина, за която всички български граждани са наясно и декларация на някой водещ не може да послужи като смокинов лист за това. За мен обаче е важно да се знае изрично: ние, от БСП, не се месим в ничия редакционна политика, но и не приемаме редакционната политика и действия на никоя медия да се меси в нашата работа. Точно това изявление ме накара да се занимавам с този случай, който иначе бих подминал с безразличие", завършва Миков.

Коментар на стр. 12

Удължават учебната година от 1 до 7 клас

Велиана ХРИСТОВА

Броят на учебните седмици от 1 до 7 клас ще се увеличи, като първолаците ще учат с три седмици повече, а останалите до 7 клас - с по две. Тези намерения на МОН съобщи вчера зам.-министър Ваня Кастрева преди първото обществено обсъждане на три държавни стандарта, които министерството трябва да изработи според новия училищен закон - за учебния план, за общото образование и за учебниците.

С промените най-малките ще са на училище до 15 юни вместо до 24 май, както е досега. За 2, 3 и 4 клас учебната година се удължава с две седмици и ще завършва също на 15 юни. Всички ученици от 5 до 11 клас ще завършват годината на 30 юни (прогимназията досега бе с две седмици по-къса - до 15 юни). За 12 клас се запазва досегашното положение - 31 учебни седмици. За 1 и 5 клас промените влизат в сила от есента на 2016 г.

Българските деца учат най-малко сред връстниците си в ЕС и имат най-дългите ваканции, което се отразява върху усвояването на материала, каза Кастрева. Според закона седмичната натовареност на учениците ще е от 22 часа за най-малките до 32 часа в гимназията.

В училище ще бъдат въведени три нови предмета - предприемачество като отделен предмет ще се учи в гимназията от 9 до 12 клас, нови са също гражданското образование, както и компютърното моделиране (от 3 клас нагоре). В първия гимназиален клас с 18 часа седмично остават изобразителните изкуства и музиката. Проектите на МОН ще бъдат качени в сайта му до неделя.

Забраняват лова в деня на изборите

Във връзка с произвеждането на местните избори в неделя и евентуално на втори тур на 1 ноември, тези дни няма да бъдат "ловни" и няма да се утвърждават графици за ловуване. За това информираха от пресцентъра на МЗХ.

Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) Тони Кръстев е изпратил предварително писмо до председателите на двете най-големи организации на ловците в България НЛРС-СЛРБ и БЛРС, за да бъде разпространено сред структурите на организациите. Председателите на ловните сдружения и председателите на ловните дружини трябва да уведомят своите членове, че посочените дати няма да са "ловни".

Проверките на служители на ИАГ, съвместно с представители на МВР продължават, като се следи строго за спазване на Закона за лова и опазване на дивеча и за Правилника за неговото прилагане, припомнят от агенцията.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

БСП закри предизборната си кампания в зала 3 на НДК в четвъртък вечерта

Борисов подкрепя въвеждането на данък „вредни храни"

Премиерът Бойко Борисов подкрепя въвеждането на данък върху вредните храни. Това съобщи самият той вчера. Според него, "целта на занятието е това, с което българчетата и българите се хранят и пият, да е абсолютно безвредно".

"Виждате какви храни се ядат, какви енергийни напитки се пият. И като минат така 40-50 години, започваме масово да се разболяваме. Затова решихме, заедно с министър Петър Москов и с министъра на спорта Красен Кралев, да направят така, че да тръгнем от причината да имаме такава висока заболяемост. Имат пълната ми подкрепа, гледат много внимателно. Целта ни не е да събираме от данъци пари. Ние не случайно имаме най-ниските данъци в Европейския съюз", заяви Борисов.

Премиерът и министърът на здравеопазването Петър Москов откриха вчера в столичната Александровска болница циклотронен комплекс, състоящ се от мини циклотронен апарат. Той ще произвежда индивидуални дози вещества, наречени изотопи, с които след това могат да бъдат изследвани онкоболни пациенти. Цената на инвестицията е в размер на над 6 млн. лв., като това е вторият бейби циклотрон, който ще работи на територията на страната.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

ДЪРВО ПАДНА И УБИ МЪЖ В БОРИСОВАТА ГРАДИНА

Мъж загина, след като върху него падна дърво в Борисовата градина в столицата. Инцидентът е станал в гъстата гориста част на парка на една от пътеките, недалеч от пешеходна пътека на бул. "Драган Цанков". Сигналът е подаден около 12.30 ч., но кога точно е паднало дървото няма информация.

Според първоначалните информации починалият мъж е на средна възраст, движел се е по една от алеите в горската част на парка.

Полицията отцепи района, на място пристигнаха и екипи на общината, както и столичният зам.-кмет по екологията Мария Бояджийска. Тя обясни, че общината има договор с фирма за обезопасяване на подобни алеи, които се намират в горската част. По думите ѝ, за последните дни на тази алея са били отсечени 10 опасни дървета, за които е имало информация, че могат да паднат.

Припомняме, че през юли миналата година пак в Борисовата градина дърво падна на алеята към къпалнята "Мария Луиза" и уби 70-годишен мъж. Тогава се предполагаше, че причината за падането на дървото е градушката, ледените парчета от която достигаха размерите на кайсия.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Мястото на инцидента бе отцепено от полицията, която извърши оглед, за да установи причината за падането на дървото

Прокуратурата даде на Бъчварова 10 дни да се справи с гонките

Досега са установени 172 участници в скоростните надбягвания по пътя, а местата за подобни незаконни прояви са 59

Върховната административна прокуратура е възложила на министъра на вътрешните работи да вземе мерки във връзка с гонките и до 10 дни да отчете ефекта, съобщават от държавното обвинение. Поводът за императивния срок са зачестилите катастрофи и постоянно увеличаващите се сигнали за фрапиращи и тежки нарушения на правилата на движение по пътищата при провеждането на т.нар. гонки.

В края на септември премиерът Бойко Борисов нареди паркингът на жандармерията да се напълни с поршета и БМВ-та и да се реши проблемът със скоростните надбягвания по пътя. Тогава той определи като недостатъчни предлаганите от МВР законови промени за прекратяване на нарушенията, водещи до тежки пътни инциденти, и поиска да му бъде представен проект с драстични мерки, които да доведат до спиране на убийствата на пътя.

Няколко дни по-късно вътрешното министерство се зарече да въведе драконови мерки за контрол по пътищата и по-високи наказания. Поискаха до шест години затвор за участниците в гонки. Главният прокурор Сотир Цацаров пък се обяви против идеята за криминализиране на гонките, тъй като това нямало да реши проблема. Прокуратурата е възложила контролните органи в цялата страна да активизират дейността си и да установят местата за провеждането на незаконните гонки, както и участниците в тях.

Нужно е да се предприемат действия с оглед превенция на нарушенията, както и да се търси отговорност на виновните, посочват магистратите. В указанията до МВР се посочва и предприемане на действия с оглед предотвратяване на престъпления, свързани с причиняване на смърт на пътя, както и налагане на принудителни административни мерки по Закона за движение по пътищата.

Върховната административна прокуратура чака информацията за набелязаните мерки да постъпи в 10-дневен срок. Данните от резултатите от предприетите действия пък се чакат в едномесечен срок. Според досегашните проучвания на този феномен са установени 172 души, които са участвали в състезанията, както и 59 места, на които са организирани и провеждани гонки.

Тогава са изготвени предложения за промяна на хоризонталната и вертикална маркировка, поставяне на допълнителни пътни знаци и препятствия, с оглед на ограничаване на скоростта на движение в участъците, на които е установено, че се провеждат нерегламентирани състезания.

Междувременно стана ясно, че районната прокуратура в Пловдив е внесла в съда 61 обвинителни акта от началото на годината срещу неправоспособни водачи на моторни превозни средства. Общият брой на образуваните досъдебни производства за първите десет месеца на годината е 164, а за това време са осъдени 100 лица с различни присъди - глоба, пробация и лишаване от свобода - условно и ефективно.

„СОФИЙСКИ ИМОТИ" ЕАД ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ НА СЛЕДНИТЕ ИМОТИ:

1. Помещение №1 с площ от 14,20 кв.м на 2-ри етаж в сграда, с административен адрес: гр. София, бул. „Витоша" №50, с вход откъм ул. „Неофит Рилски". Начална месечна наемна цена: 130 лв. (сто и тридесет лева) без ДДС. Депозит: 130 лв. (сто и тридесет лева).

2. Стая, антре и сервизно помещение с обща площ 17,89 кв.м, първи надпартерен етаж от сграда на бул. „Витоша" №50, район "Триадица", гр. София. Начална месечна наемна цена: 190 лв. (сто и деветдесет лева) без ДДС. Депозит: 190 лв. (сто и деветдесет лева).

3. Офис с площ 172,72 кв.м, разположен на партерния и на първи етаж в сграда, находяща се на ул. „Евлия Челеби" №42А, кв. „Карпузица", район „Витоша", гр. София. Начална месечна наемна цена: 415 лв. (четиристотин и петнадесет лева) без ДДС. Депозит: 415 лв. (четиристотин и петнадесет лева).

4. Складово помещение №1 с площ 100 кв.м, находящо се в сграда с адрес гр. София, район „Витоша", ул. „Средорек" №5 (стар адрес ул. „Средорек" №30). Начална месечна наемна цена: 350 лв. (триста и петдесет лева) без ДДС. Депозит: 350 лв. (триста и петдесет лева).

5. Офис №1 с площ 252,47 кв.м в бл.70, бул. "Витоша" №150, жк "Иван Вазов", район „Триадица", гр. София. Начална месечна наемна цена: 1800 лв. (хиляда и осемстотин лева лева) без ДДС. Депозит: 1800 лв. (хиляда и осемстотин лева).

6. Част от терен с площ 340 кв.м, заедно със сграда в терена с площ 19 кв.м, с идентификатор 68134.109.32.1, находящи се в "Борисова градина" - водно каналче, гр. София. Начална месечна наемна цена: 680 лв. (шестстотин и осемдесет лева) без ДДС, в т.ч. наем сграда - 240 лв./месец и наем земя 440 лв./месец. Депозит: 680 лв. (шестстотин и осемдесет лева).

КОНКУРСЪТ ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ ПО ДОКУМЕНТИ на 11.11.2015 г. от 10:00 часа в сградата на „Софийски имоти" ЕАД - гр. София, ул. "Ген. Йосиф В. Гурко" №12.

Цената на един комплект конкурсна документация за всеки от посочените имоти е 20 лв. (двадесет лева) без ДДС, платима в брой в офиса на „Софийски имоти" ЕАД, гр. София, ул. "Ген. Йосиф В. Гурко" №12, ет. 6, всеки работен ден от 24.10.2015 г. до 09.11.2015 г. включително, от 10:00 ч. до 16:00 ч.

Краен срок за подаване на документи за участие в конкурса – 10.11.2015 г., от 09:00 ч. до 17:00 ч., в деловодството на „Софийски имоти" ЕАД.

Оглед на имотите може да се извърши след закупуване на конкурсна документация всеки работен ден от 24.10.2015 г. до 09.11.2015 г. включително от 10:00 ч. до 16:00 ч. по предварителна заявка на кандидатите.

За допълнителна информация: 02/937-78-78.

ГИШЕТАТА ЗА ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ ЩЕ РАБОТЯТ ИЗВЪНРЕДНО

Гишетата за документи за самоличност ще работят със специално работно време заради изборите. На граждани, подали вече заявление за нова лична карта, ще бъде ускорено издаването ѝ или ще бъде издадено удостоверение за изгубен, откраднат, повреден, унищожен документ за самоличност или лична карта с изтекъл срок на валидност.

При невъзможност да бъде издадена нова лична карта до края на работния ден по искане на гражданите ще им се издава необходимото удостоверение, с което да гласуват. За целта е необходимо всеки лично да подаде искане в полицията до днес. В деня на вота (утре) гишетата ще работят от 8 ч. до 18 ч.

Удостоверенията, осигуряващи възможност за упражняване правото на глас в изборния ден, се издават само след подаване на заявление за издаване на лична карта и след цифрово заснемане на лицето на заявителя.

В случай на подадено и регистрирано по постоянен адрес заявление за издаване на лична карта, удостоверение може да се издаде във всяко районно управление, СДВР или някоя от областните дирекции на полицията, независимо от обявения постоянен и настоящ адрес. Документ за заявен постоянен и настоящ адрес се издава от общинската администрация.

При провеждане на втори тур на избори за общински съветници и за кметове ще се издават нови удостоверения от 27 октомври по същия ред.

Удостоверението се издава, за да послужи само пред секционната избирателна комисия, и е валидно за изборния ден.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Вотът - само със син химикал и знак „Х” или „V”

Със същите знаци се отбелязва и номерът в кръгчето на предпочитания кандидат от листата за общински съветници

Дълги и многобройни бюлетини очакват избирателите на 25 октомври. Освен за местна власт, българите ще трябва да се изкажат и по национално допитване за електронното гласуване. Упражняването на глас ще става в две тъмни стаички - една за местните избори и друга за националното допитване.

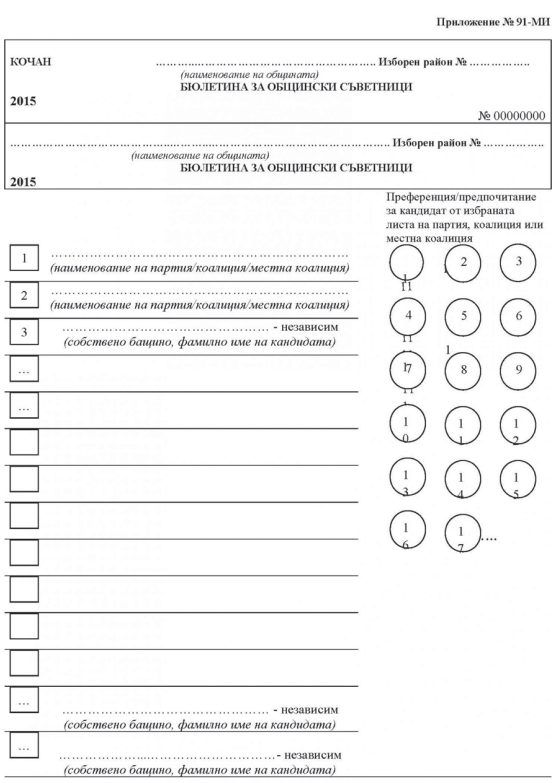
Бюлетините за кмет и общински съвет варират от 2 до 4. Освен по темата за референдума, късметлиите с най-много изборни книжа трябва да избират кмет на населеното си място, районен кмет, кмет на община и общински съвет. Подобна е ситуацията в малките населени места край София, Пловдив и Варна. В общините без районно деление избирателите ще гласуват с три бюлетини - за кмет на общината, за общински съветници, третата бюлетина е за въпроса от референдума. За първи път избирателите в населените места

с над 100 жители

ще гласуват и за кмет на съответното населено място.

В избирателната секция ще има два избирателни списъка. Единият за кмет и общински съветници, а другият - за референдума. Урните, в които се поставят бюлетините, също са разделени - в една кутия ще са пликовете с отговори за референдума, в отделна е вотът за местна власт.

Бюлетините за кметове и общински съветници са бели, интегрални, т.е. на тях са записани имената на партиите и коалициите, а в бюлетините за кметове и имената на кандидатите на съответните политически сили. В празните квадратчета на бюлетината избирателят може да отбелязва

Приложение № 91-МИ

КОЧАН ..... Изборен район № .....
(наименование на общината)
БЮЛЕТИНА ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ
2015
№ 00000000

..... Изборен район № .....
(наименование на общината)
БЮЛЕТИНА ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ
2015

Преференция/предпочитание за кандидат от избраната листа на партия, коалиция или местна коалиция

1 ..... (наименование на партия/коалиция/местна коалиция)
2 ..... (наименование на партия/коалиция/местна коалиция)
3 ..... - независим (собствено бащино, фамилно име на кандидата)
... . - независим (собствено бащино, фамилно име на кандидата)
... . - независим (собствено бащино, фамилно име на кандидата)

№ 00000000

предпочитанията си за партията и съответния кандидат за кмет със знаците “V” или “Х”.

Със същите знаци се отбелязва и номерът в кръгчето на предпочитания кандидат от листата за общински съветници. Отбелязването става само със син химикал. Всякакви знаци и символи, различни от “V” или “Х”, правят бюлетината недействителна. Същото важи, ако е използван и химикал с мастило, различно от синьото. Избирателите могат да се въздържат от отбелязването на преференция, така гласът им ще отиде само за листата, която са подкрепили. Ако обаче е отбелязана преференция, но не е посочена партия, бюлетината е недействителна.

С преференциалния вот

избирателите имат възможността да пренаредят листите с общински съветници. В лявата част на бюлетината са изброени партиите, своето предпочитание за тях може да изразите чрез отбелязване на “V” или “Х” в квадратчето пред номера им. В дясната част на листовката има кръгчета, които съвпадат с броя на общинските съветници. Имената на кандидатите за общински съветници няма да присъстват на бюлетините, така че, за да гласувате за някого, предварително трябва да знаете неговия номер. Избирателите имат право само на една преференция, при две зачертани кръгчета гласът се брои за водачът на листата.

Във всяка община

базата за пренареждане

на листата, или броят гласове, които разместват реда, са различни. Причината е, че за изчисляването на преференциалния вот ще се използва т.нар. общинска избирателна квота или гласовете, които са необходими на дадена партия за избор на един общински съветник. Квотата зависи от броя на избирателите и от избирателната активност в деня на вота.

Общинската избирателна квота се изчислява като броят на действителните гласове, подадени в съответната община, се разделя на броя на общинските съветници. 7% от този резултат ще са необходими за пренареждане на листата за общински съветници. По този начин в малките населени места разместване ще може да става и с около 50 гласа за конкретен кандидат. Личността с най-много преференциални гласове “прережда” останалите с по-малко. Бюлетините, на които не е отбелязана никаква преференция, се броят в актива на водача на листата.

Машинно гласуване ще има само в 50 избирателни секции и всички те са на територията на София. Машинният вот ще бъде само за общински съветници и за първи път вотът чрез машинното гласуване няма да е само експериментален, а ще се зачита. Гласуването за кмет и районни кметове в тези секции ще е с хартиена бюлетина.

Членовете на секционните избирателни комисии и охраната

които работят в секция, различна от постоянния им адрес, и не са вписани в избирателния й списък, могат да гласуват там само ако адресната им регистрация към 24 април 2015 г. е на територията на същата община. Ако се произвеждат и избори за кмет на кметство, членовете на СИК и охраната, посочени в изречение първо, гласуват за кмет на кметство, само ако адресната им регистрация е в кметството. Ако регистрацията на посочените лица не е на територията на кметството, те гласуват само за общински съветници и кмет на община.

Учениците и студентите

гласуват по адресна регистрация. Само за референдум те могат да гласуват в избирателна секция по избор в населеното място, в което учат, ако то е различно от настоящия или постоянния им адрес, само ако са заявили, че ще гласуват по настоящ адрес. Гласуването за референдум в такъв случай става след представянето на заверена ученическа или студентска книжка.

Секциите за

хора с увреждания

ще бъдат разкрити на лесно достъпни места - партерните или първите етажи на обществените сгради в града. Ако гласуват извън дома си, хората с увреждания ще имат право да влязат в предназначените за тях кабини за вота с придружител. Незрящите могат да гласуват както в специално обособените секции за хора с увреждания, така и в избрана от тях секция, различна от тази по постоянен адрес.

Гласуването започва в 6 часа в неделя и приключва в 19 часа. Ако след този час пред избирателните секции има избиратели, изборният ден може да бъде удължен. Ако на много места в страната има опашки, ЦИК може да разреши гласуването да продължи до 20 часа.

РЕФЕРЕНДУМЪТ

Вотът тази есен включва и допълнителна бюлетина, която е предназначена за въпроса на референдума. Избирателите ще прочетат “Подкрепяте ли да може да се гласува и дистанционно по електронен път при произвеждане на изборите и референдумите?”.

В две квадратчета до въпроса са изписани само два отговора - “Да” и “Не”. Също като при гласуването за представители на местната власт, избирателите трябва да зачеркнат предпочетения отговор със знаците “V” или “Х”. Това отново става с химикалка със син цвят. За разлика от бюлетините за кметове и общински съветници, бюлетината за референдума ще се поставя в бял плик.

Бюлетината за референдума се смята за недействителна, ако са отбелязани и двата възможни отговора, както и ако отговорът е отбелязан със знак, различен от посочените. Недействителна е и бюлетината, върху която е драскано. Бюлетина, пусната в урната без да е поставена в плик, също е недействителна. Плик без бюлетина ще се отчита за недействителен глас.

Предложението по референдума е прието, ако в гласуването са участвали не по-малко от гласувалите в последните парламентарни избори и ако с “да” са гласували повече от половината от участвалите в референдума избиратели. 3 500 585 души гласуваха на последните избори за 43-то Народно събрание. Когато в гласуването са участвали по-малко от гласувалите на последните избори, но повече от 20 на сто от гражданите с избирателни права, и ако с “да” са гласували повече от половината от участвалите в референдума, предложението, предмет на референдума, се внася за разглеждане в парламента. Решението на депутатите трябва да бъде обявено в тримесечен срок.

Мнението си по националното допитване могат да изкажат всички български граждани с право на глас, както и сънародниците ни, които живеят в чужбина. Зад граница ще има 294 секции в 45 държави.

Най-голям брой избирателни секции ще има в САЩ, Испания и Германия. Секциите в Турция ще бъдат само 21 - на последните парламентарни избори броят им е бил 136.

НАД 50 СМ Е БЮЛЕТИНАТА В СОФИЯ

Най-дългата бюлетина за местните избори отново ще е в София - за кмет са регистрирани 21 кандидати, а дължината на изборния документ надхвърля с малко 50 сантиметра. Говорителят на ЦИК Камелия Нейкова обяви, че най-късите бюлетини са в Симитли и Долна Баня, където има само по един кандидат за градоначалник. Кмет на кметство ще избират жителите на 3192 населени места. В 415 от тях е регистриран само по един желаещ да оглави кметството.

Най-много регистрирани кандидатски листи за общински съветници има в Благоевград и в столичната община - по 32. Там са и най-дългите бюлетини за общински съветници. Във Варна има 31 листи, а в 6 общини има по само три.

За провеждане на екзитпол бяха регистрирани 8 социологически агенции. 27 пък са организациите, подали заявления за наблюдатели. Общият брой на регистрираните наблюдатели клони към 4000 души.

6 363 761 души имат право на глас

Общо 6 363 761 души имат право на глас на местните избори. 534 144 е броят на заличените лица в списъците, които отново са изготвени от главна дирекция “Гражданска регистрация и административно обслужване”.

523 чужденци също ще могат да гласуват за местна власт у нас. С 522 132 повече са бюлетините, които могат да бъдат подадени от правоимащи гласоподаватели за националния референдум, т.е близо 7 млн. души могат да се изкажат за електронното гласуване. Увеличението се дължи заради възможността в него да участват и сънародниците ни зад граница. Броят на заличените лица от избирателните списъци за националния референдум е 16 755.

Искане за гласуване по настоящ адрес за общински съветници и за кметове са подали 137 455 души, а за референдума - 102 950. На изборите утре ще гласуваме в 12 314 секции в страната.

Всички български граждани могат да проверят номера на избирателната секция и мястото на гласуване чрез стационарен или мобилен телефон на номер 0800 1 4726 (0800 1 GRAO), който е безплатен за цялата страна или в интернет на http://www.grao.bg/elections/. Справка може да бъде получена и чрез есемес на номер 18429. Номерът е единен и за трите мобилни оператора. Цената е 25 стотинки без ДДС, в текста се изписва единствено ЕГН.

Страница на Павлета ДАВИДОВА

Фермери масово продават директно от стопанствата

Те се регистрират по Наредба 26, за да избегнат прекупвачите, изкупуващи стоката им на безценица

Все повече фермери се интересуват от директните продажби на храни направо от стопанствата. След трудния старт на Наредба 26, която преди пет години регламентира как земеделците да продават продукцията си, и междувременно направените редакции, ентусиастите да се регистрират са се увеличили, отчитат от МЗХ.

Наредба №26 се отнася до директните доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. С измененията в нея се въвеждат редица облекчени условия за производителите, извършващи директни доставки по реда на наредбата. Един от проблемите за земеделците обаче остава финансирането, тъй като трябва да ремонтират производствените помещения и да купят оборудване.

Обектите с регистрация по наредбата вече са близо 800, показва справка в сайта на Българската агенция по безопасност на храните, цитирана от Инвестор.бг. Сред тях най-много са производителите на мед. Ферми в цялата страна предлагат още сурово мляко, сирене и кашкавал, яйца. Засега са единици стопанствата, които предлагат прясно месо или риба, а по изключение - и дивеч.

Регистрацията по Наредба 26 решава въпроса с изкупуването на земеделската продукция за жълти стотинки, коментира производител. Александър Александров от монтанското село Балювица вече осма година отглежда овце и в момента има около 150 животни от местни породи. Заради проблеми с изкупуването на млякото е решил да затвори цикъла на производство.

В ремонтирана сграда, купена от бившето ТКЗС, е направил малък цех за производство на сирене от овче мляко. За да започне производството, изтеглил банков заем, получил и подкрепа по българо-швейцарския проект. Продукцията си предлага директно от стопанството или на фермерския пазар, който се провежда всяка събота в столичния квартал "Борово". "Хората са забравили вкуса на истинската храна", смята той след многобройни срещи с клиенти.

Много стопани затварят цикъла на производство, за да не работят на загуба заради монопола на прекупвачите

Според него изискванията на Наредба 26 са изпълними въпреки разминаването на съвременните изисквания за производството с традиционните практики.

Един от проблемите, които той вижда в практиката си, е липсата на няколкоседмични курсове за фермери, които искат да произвеждат млечни продукти, както например е практиката във Франция и Италия.

Ветеринарят Петьо Кръстев от звеното на Агенцията по храните в Монтана предупреждава, че закупуването на продукция от нерегистрирани ферми крие сериозни рискове. Не е ясно какъв е здравният статус на животните, как е добито млякото, как е преработено и съхранено. "Можем да се натровим и от съда с млякото. Виждал съм как такива фермери вадят бутилки от кофите", заяви той. Ако производителят е регистриран, има проследяемост на продуктите, допълни Петьо Кръстев.

Към момента в Западна и Централна Стара планина 11 ферми са получили подкрепа по българо-швейцарския проект, за да се регистрират по Наредба 26, а 12 стопанства се подготвят за регистрацията.

Плевнелиев налага вето на Бюджет 2016, ако не увеличат парите за отбрана

"Очаквам бюджетът за отбрана през 2016 година да бъде не по-малко от 1,33% от БВП. Очаквам отбраната да бъде ясно заявен приоритет на правителството през 2016 г., който да бъде подплатен с адекватно финансиране. Запазвам си правото да действам съгласно Конституцията и законите на страната, включително да наложа вето, ако политиците не изпълнят поетите от тях ангажименти."

Това заявява държавният глава и върховен главнокомандващ Въоръжените сили Росен Плевнелиев в интервю за в. "Българска армия", съобщиха от прессекретариата на президента.

Според него би било безотговорност, ако бюджетът за отбрана остане същият като тази година. Той припомни, че на едно от заседанията на КСНС е имало решение за увеличение на парите.

Държавният глава посочва, че световният геополитически ред драстично е променен и са налице рекорден брой кризи, много от които са в непосредствена близост до територията на България. "България от пасивен трябва да стане активен член на НАТО, заявява президентът, подчертавайки, че това е проява на национална отговорност. Членството ни в Алианса и способностите на българските Въоръжени сили са единствената гаранция за сигурността на нацията и на държавата ни", категоричен е Плевнелиев.

"България също трябва да допринася за способностите на НАТО да се справи с всички актуални заплахи. Именно затова като държавен глава свиках КСНС по въпросите на отбраната и се гордея с постигнатите резултати и с взетите решения", заявява още президентът и призовава политиците да подкрепят това решение.

РАБОТОДАТЕЛИ НЕ ИСКАТ ДА ВДИГАТ МИНИМАЛНАТА ЗАПЛАТА ОТ ДОГОДИНА

За пореден път работодателските организации се обявиха против увеличаването на минималния доход от догодина.

Минималната работна заплата в България расте "експлозивно" на фона на останалите икономики в ЕС - "стара" Европа, "нова" Европа и Турция. Това се казва в становище на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по проектобюджета за 2016 г.

Според работодателската организация това не отговаря на икономическите реалности у нас и затова тя се обявява против административното увеличение на най-ниското възнаграждение.

Направена сред членовете на АИКБ анкета сочи, че мнозинството от фирмите предпочитат за догодина минималната заплата да остане 380 лв., колкото е сега. Според плановете на кабинета обаче тя трябва да стане 420 лв. от 1 януари 2016 г. Прогнозите на Министерството на финансите предвиждат растеж на българската икономика с 2% през настоящата година и с 2,3% през 2016 г. Асоциацията смята, че реалистичният подход изисква да се придържаме към по-скромни очаквания, които ни насочват към ръст на БВП в интервала между 1,3 и 1,5%.

Според експертите двукратното повишение на минималната заплата в началото на 2015 г., както и очакваното й ново увеличение в началото на 2016 г. автоматично ще вдигнат и средната работна заплата. Това ще е добре за работниците и ще вдигне потреблението, но ще окаже натиск върху конкурентоспособността на бизнеса.

"Ърнст и Янг" е новият одитор на БНБ

БНБ обяви международния одитор на банката, избран за периода от 2015 до 2017 г. Това е компанията "Ърнст и Янг" ООД.

По закон консолидираният финансов отчет на БНБ се заверява от международен одитор всяка година, а одиторът се избира с обществена поръчка за период от три години с решение на Управителния съвет на БНБ.

Досега одитът на БНБ се правеше от KPMG, и то от близо десет години. Именно тази компания бе заверила и финансовия отчет на КТБ. Новоизбраният одитор от своя страна работи заедно с квесторите на КТБ, докато банката беше под специален надзор, и заедно с още две компании откри финансовата дупка от над 4 млрд. лева. БНБ обяви още, че от понеделник две от ключовите длъжности в Централната банка ще имат нови титуляри.

Снежанка Деянова, която в момента е главен счетоводител на банката, ще поеме поста на главен секретар. Неговият титуляр Петко Кръстев се пенсионира, обясниха от Централната банка. Мястото на Деянова ще бъде поето от Теменужка Цветкова, която също има дългогодишен опит в БНБ.

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ
на в. ДУМА за периода до 6 април 2015 г. ще се изплащат до 31.12.2015 г.
За контакти - Снежка Иванова, тел: 02/9705249

Отглеждането на зайци - хит в източването на еврофондовете

Ферма за зайци - това е новата мода сред младите фермери, които искат лесно и с по-малко усилия да получат европейско финансиране за своето стопанство. Това коментира пред Дарик радио зам.-министърът на земеделието и храните Васил Грудев.
След като беше отворен приемът за проекти по мярката за млади фермери от новия програмен период на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), масово се подавали проекти за отглеждане на зайци. Подобна схема за бързо източване на евросредства имаше и през миналия програмен период, но тогава на мода бяха калифорнийските червеи. Свръхинтерес показа мярката за подпомагане на младите фермери по ПРСР. Условията за кандидатстване са кандидатите за земеделски стопани да са на възраст до 40 години и да подготвят проект за развитие на определени стопански дейности. От земеделското министерство обаче засичат съмнително висок интерес към фермите за зайци. "Няма как да не забележим леко залитане към определени инвестиции, които чрез минимални инвестиция на самия бенефициент да доведат до получаване на това ниво, което да бъде допустимо за подпомагане. В случая говоря за проекти, свързани с отглеждането на зайци. Миналата програма беше калифорнийският червей, това го прекратихме. Сега виждам, че започва един процес по явно търсене на определени вратички с отглеждането на зайци. Може би се дължи на това, че зайците нямат съответната идентификация. А може би хората си мислят, че те лесно могат да бъдат транспортирани от един обект на друг и заявявани многократно", обясни зам.-министърът. Вече сме дискутирали с колегите от Фонд "Земеделие", за да не допуснем такова изкривяване, и ще се вземат необходимите мерки, заяви Грудев.

www.duma.bg

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Държавният секретар на САЩ Джон Кери и руският му колега Сергей Лавров се срещнаха вчера във Виена, за да обсъдят сирийския конфликт. Към тях по-късно се присъединиха външните министри на Турция и Саудитска Арабия. Наблюдатели определят преговорите като начало на политическия прогрес в Сирия, тъй като позициите на страните постепенно започват да се сближават

ЮНКЕР:

ЕС стана „долина на страховете”

Славните дни на Европа свършиха, обяви председателят на ЕК

Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер заяви, че Евросъюзът е изправен пред дългосрочен икономически упадък и че “любовната афера” на европейската интеграция е под риск.

В реч на конгреса на Европейската народна партия в Мадрид Юнкер признал, че търговският блок губи влияние, тъй като “днес почти 80% от растежа идват от страни извън ЕС”. Той отбелязал, че едновременно спада както относителният дял на ЕС в световния БВП, така и делът на европейското население от това на целия свят. Но президентът на ЕС настоял хората “да се научат да се гордеят с Европа”, доколкото тя вече не е “континент на войни”.

“Икономически ние виждаме края на славните дни на Европа. Мечтата за обединения континент е застрашена от фракциите и отцепничеството на националното разделение и сепаратистките движения. Европейският съюз не върви на добре. Така че ние трябва да се уверим, че пазим живи амбициите, надеждите и мечтите за Европа”, подчертал Юнкер.

“Ние не можем да изгубим хората, които вярват в нас, обикновените хора, които работят, които не са по-малко интелигентни от елитите. Те винаги са подкрепяли Европа и ние трябва да завладеем отново сърцата им”, добавил той.

Евроскептиците ще коментират, че анализите на Юнкер дават тласък на техните аргументи, че Великобритания ще процъфтява извън ЕС чрез увеличаване на своята търговия с други страни по света, пише в. “Дейли мейл”. В същото време британският премиер Дейвид Камерън вероятно ще твърди, че речта на Юнкер подкрепя неговите призиви към ЕС общността да направи повече за изграждане на търговските си връзки със страни извън съюза.

“Ние трябва да поддържаме живи надеждите и мечтите на Европа. Защото Европа също е мечта - не само през нощта, но и през деня. Погледнете разделенията в Европа, пукнатините и счупванията: липсва ни солидарност, защото не обичаме достатъчно”.

“Европа е и любовна връзка - не любовна афера във вулгарния смисъл на думата, а една любовна история. Ние трябва да запазим любовта жива”. Юнкер казал, че при пътуванията му по света очите на хората “грейват, когато говорят за Европа”, но когато се завърне в “Брюксел или Люксембург, усещам себе си в долина на страхове”. “Не знаем кои сме и не сме достатъчно горди от постиженията на нашите предшественици,” добавил в речта си Юнкер.

Отминаването на “славните години на Европа” е причина за споряването на ЕС. “Не е време отново да се разделим на национални съюзи и класи, сега е моментът да бъде гарантирано, че ЕС остава единен”, подчертал председателят на Еврокомисията.

На конференцията в Брюксел вицепрезидентът на ЕС Франс Тимерманс предупредил, че миграционната криза може да доведе до края на ЕС. “Предизвикателството за европейския проект днес е екзистенциално. Бежанската криза извади това на бял свят. Това, което преди беше немислимо, сега вече може да си го представим, конкретно разпадането на европейския проект”. Тимерманс също така констатирал, че има сериозна липса на доверие между страните членки.

Коментар на стр. 12

Обама наложи вето на бюджета за отбрана

Американският президент Барак Обама наложи вето на проектобюджета за отбрана на стойност 612 млрд. долара. Причината е в начина, по който парите за военни разходи се използват, за да се избегнат автоматичните бюджетни съкращения на военни програми, предаде Ройтерс.

Аргументирайки решението си, Обама изтъкна, че за някои програми на Пентагона се изразходват излишни средства и изрази съжаление, че в този си вид текстът пречи на закриването на затвора в Гуантанамо. Обама обвини републиканците, че не позволяват промени, необходими за справянето със заплахите срещу сигурността, и настоя те му предложат по-добра версия, която да не му връзва ръцете по някои от главните приоритети.

Законопроектът вече беше одобрен от доминирания от републиканците Конгрес. Според тях бюджетните съкращения ще навредят на отбраната на страната, а демократите искат да отклонят средства за вътрешни разходи.

Законопроектът между другото предвиждаше, че от 612 млрд. долара общи разходи на бюджета се предвижда да бъдат отделени 300 млн. за предоставяне на помощ на Украйна във военната и разузнавателната сфера, включително и бойно оръжие, боеприпаси, безпилотни самолети, противотанково оръжие и минохвъргачки.

Тръмп бил готов да затвори джамиите

Кандидатът за президент на САЩ Доналд Тръмп предизвика възмущението на американските мюсюлмани, след като подкрепи идеята за затварянето на редица джамии на територията на страната. По време на интервю за “Fox Business Network” Тръмп бил попитан дали си струва САЩ в рамките на борбата с “Ислямска държава” да затворят някои джамии. “Със сигурност бих направил това”, отговорил политикът милиардер. Той добавил, че не е сигурен дали подобни действия са законни, но си струва американските власти сериозно да обсъдят такъв вариант.

В отговор на това съветът по американо-ислямските отношения заяви, че думите на Тръмп са посегателство срещу свободата на вероизповедание.

Доналд Тръмп не за първи път възмущава американските мюсюлмани с изказванията си, коментира “Ню Йорк таймс”. “В страната ни има проблем. И този проблем са мюсюлманите”, припомня изданието изказване на политика миналия месец. При това по време на една от речите си Тръмп подчертал, че обича мюсюлманите и ги смята за “прекрасни хора”.

кратки

Опозицията в Молдова иска вот на недоверие

Опозиционните партии в Молдова внесоха искане за вот на недоверие към молдовското правителство след ареста на бившия премиер Влад Филат, обвинен за съучастие в крупна банкова измама. Депутатите от партиите на комунистите и социалистите твърдят, че молдовският премиер Валериу Стрелец е замесен в корупцията.

Пирати отвлякоха украинци и литовци

Двамата украинци и двама литовци са отвлечени от пирати край бреговете на Нигерия. Похитителите избягали със заложниците в неизвестна посока, заяви първият секретар на консулската служба към външното министерството на Украйна Евгений Игнатовский.

Нападателят в Щвеция бил расист

Полицията в Швеция обяви, че расистки мотиви са “част от картината” във връзка с извършената в четвъртък атака от маскиран мъж в училище. Той уби учител и студент, преди да бъде простреляни от полицията и по-късно да почине в болница.

Атентат в джамия в Нигерия

Най-малко 28 души бяха убити в петък при самоубийствен атентат с бомба в джамия в Майдугури, Североизточна Нигерия. “Ние преброихме 28 мъртви тела”, каза Умар Сани от милицията, която помага в спасителните операции. Разказът му беше подкрепен и от други свидетели на нападението.

Отново се стреля в кампус

Един човек беше убит, а двама бяха ранени при стрелба в кампуса на Държавния университет на Тенеси в столицата Нешвил. Престрелката е била провокирана от спор при игра на зарове в открит двор, заяви полицията в Нешвил. Не е обявено дали участниците са били студенти и дали е арестуван заподозрян.

Силно земетресение в Пакистан

Земетресение с магнитуд 5,3 стана в пакистанската провинция Пенджаб, съобщи Геофизичният институт на САЩ. Епицентърът на труса бил на 23 км западно от град Джампур, на дълбочина 30 км. Няма сведения за жертви и разрушения.

Мащабна евакуация във връзка със заплахата от урагана “Патрисия” бе обявена на тихоокеанското крайбрежие на Мексико

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

СЗО обяви месото за канцерогенно

Беконът, бургерите и наденичките повишавали риска от рак, твърдят експерти

Световната здравна организация (СЗО) смята да включи бекона, пържолите и наденицата в списъка с потенциалните канцерогени. Както съобщава в. "Дейли мейл", лекарите са готови да поставят месните продукти в списъка с канцерогенни вещества, наравно с арсеника и азбеста.

Според съобщения в медиите, прясното месо също попада в списъка с канцерогените. СЗО го определя като "малко по-малко опасно от консервираното". Учените обясняват, че използването на тези продукти би могло да повиши риска от рак на дебелото черво.

Обновяването на списъка с канцерогени идва на фона на съобщенията, че във Великобритания от рак всяка година умират повече от 150 000 души. СЗО е готова да отиде по-далеч и да обяви, че преработеното месо причинява рак.

"Дейли мейл" посочва, че тези промени в списъка с опасните храни ще нанесат силен удар на селското стопанство, както и на бизнеса в сферата на бързото хранене.

Международна конференция с участието на здравни експерти от 10 държави излиза със становище, че месото може да се нареди сред петте канцерогенни фактора за човешкия организъм наред с алкохола, азбеста, цигарите и арсеника.

В някои месни продукти се добавят повече сол и други химични вещества, които не са особено полезни. Според здравните експерти такива продукти са шунката, беконът, пастърмата и саламът. Месните продукти съдържат високо ниво на мазнини и дори оцветители.

Според съобщения в медиите официално обновеният списък ще бъде обявен в понеделник.

Всъщност битката с месото не е от днес. Още миналата година американски учени обявиха, че консумацията на месо и сирена в големи количества на средна възраст е също толкова опасно, колкото и тютюнопушенето. Преждевременната смърт сред хората, надхвърлили 50-годишна възраст, които включват много животински протеини в менюто си, се среща два пъти по-често. Рискът да се разболеят от рак нараства 4 пъти, а това е сравнимо със статистическите данни за тютюнопушенето. Причината според експертите е, че протеините подхранват туморите и ускоряват процеса на стареене на клетките. Учените препоръчват на хората да намалят количеството на продуктите от животински произход в храната си, да преминат на риба, боб и леща. При тегло от 57 килограма човек трябва да консумира не повече от 45-50 грама протеини на ден. Експертите съветват хората на средна възраст да ядат по 0,36 грама протеини на 450 грама от собственото си тегло. В бургера има 30 грама, в резенче бекон - 3 грама, а в бифтек - 70 грама.

Снимка БГНЕС

От началото на годината в Европа през Средиземно море са пристигнали 680 928 мигранти и бежанци, съобщи Международната организация по миграция

СПАСЕНИЕ ЛИ Е АСПИРИНЪТ?

Британската Национална здравна служба и Институтът за ракови изследвания ще финансират най-мащабните клинични тестове в света, които ще търсят отговор на въпроса дали всекидневният прием на аспирин спира повторното появяване на някои от най-често срещаните ракови заболявания, пише "Гардиън". Приблизително 11 хиляди пациенти от над сто центъра в цяла Великобритания ще участват в проучването. То ще отнеме 12 г. и ще включва две групи, които приемат различни дневни дози аспирин - 100 или 300 милиграма, както и трета група, взимаща таблетки плацебо.

Клинтън пое вината за Бенгази

Бившият държавен секретар и кандидат за номинацията на демократите за Белия дом Хилъри Клинтън заяви, че поема цялата отговорност за драматичния развой на събитията в либийския град Бенгази през 2012 година. Тогава разбунтувала се тълпа нападна американското посолство и уби четирима негови служители, в това число и посланик Кристофър Стивънс. "Поемам отговорност за това, което стана в Бенгази", каза Клинтън пред комисия, разследващата атаката.

Откриха мъртъв свидетел на Младич

Свидетел на защитата в процеса за геноцид и военни престъпления, воден срещу сръбския генерал Ратко Младич, бе открит мъртъв в стаята си в хотела в Хага. Душан Дюнджич, съдебен медик от Белград, е открит мъртъв в стаята си от персонала на хотела и представител на Международния трибунал за бивша Югославия. Започнало е разследване, на този етап "нямаме никакво основание да подозираме, че е извършено престъпление", се казва в съобщението.

Д-р Дюнджич трябваше да се яви пред трибунала като свидетел на защитата в процеса срещу бившия началник-щаб на сръбската армия В Босна Ратко Младич. Младич е обвинен по 11 главни пункта в геноцид, военни престъпления и престъпления срещу човечеството за ролята си във войната в Босна и Херцеговина между 1992 и 1995 година.

73-годишният сега генерал Младич и близкият до него политически командир Радован Караджич, сега на 69, са на прицела на международното правосъдие за ролята си в клането в Босна през юли 1995 година. По време на трагедията около 8 хиляди млади мъже и младежи мюсюлмани от Босна бяха убити, а телата им - хвърлени в общи гробове, когато сръбски сили превзеха този район на бивша Югославия.

В ИСЛАНДИЯ ОСЪДИХА 26 БАНКЕРИ

Докато британски и американски банкери, които поставиха на колене световната икономика през 2008 г., рядко биват изправяни лице в лице с последствията от тяхната работа, в Исландия историята е друга. Северната страна, която беше една от най-тежко засегнатите от финансовата криза през 2008 г., вече е осъдила 26 банкери на общо 74 г. затвор. В момента максималната присъда за престъпления на т.нар. бели якички е 6 години.

Тежка катастрофа погуби френски пенсионери

Най-малко 49 души са убити при катастрофа на камион и автобус близо до Бордо в Югозападна Франция, предаде Скай нюз. Катастрофата станала на второстепенен път край град Либурн. Загинали са пътници в автобуса и шофьорът на камиона. След челен удар двете превозни средства са се запалили.

Автобусът возел възрастни хора, тръгнали на екскурзия. Според местна жителка катастрофата е станала на опасен завой. На мястото са били изпратени няколко линейки.

Това е най-тежката пътна злополука във Франция от 1982 г. насам. Президентът Франсоа Оланд, който е на посещение в Гърция, изрази дълбоката си скръб от трагедията и заяви, че спешните служби са в пълна мобилизация, за да помогнат за ликвидиране на последиците. Френски медии съобщиха, че жертвите са само французи.

ГЕРМАНИЯ ОСУЕТИ НАПАДЕНИЯ СРЕЩУ БЕЖАНЦИ

В Германия е осуетен план за нападение на неонацисти срещу бежански убежища в Бавария, съобщиха от прокуратурата, предадоха агенциите. При операциите в град Бамберг са задържани 11 мъже и две жени. Иззети са няколко килограма незаконни пиротехнически изделия, огнестрелно оръжие, бейзболни бухалки и ножове. "Групата е планирала да използва експлозиви, за да нападнат бежански центрове в Бамберг на 31 октомври и да всеят страх и ужас сред кандидатите за убежище", каза прокурор Ерик Оленшлагер.

Няколко от задържаните са членове на политическа партия на име "Десницата", а едно от лицата е участвало в организирането на митинг в Нюрнберг на филиал на ПЕГИДА.

Мигрантите в Германия и хората, които работят с тях, са изложени на нарастващ риск от расистки нападения, предупреди германската полиция. Предупреждението идва на фона на нападението срещу новоизбраната кметица на Кьолн Хенриете Рекер. Тя беше намушкана по време на предизборната си кампания от десен екстремист, обявил се срещу нейната позиция в защита на бежанците.

Междувременно Европейската комисия представи вчера становището си, с което преценява, че възобновяването на граничния контрол през септември от Германия и Австрия е основателно. В становището се посочва, че възстановяването на граничните проверки в рамките на Шенген се е наложило заради необходимостта от запазване на вътрешната сигурност на двете държави. Отбелязва се, че действията на Берлин и Виена са били свързани с неочакван масов приток на мигранти, които в повечето случаи не са разполагали с необходимите документи и от които не са били снети пръстови отпечатъци в първата държава от ЕС, през която са преминали.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Германците лъжат

Първо Фолксваген, а сега и футболът, в Германия не остана нищо свято

DER SPIEGEL

Якоб АУГЩАЙН

Това беше. Първо колите. След това и футболът. Не остана нищо неопетнено. Цялата гордост на германците се изпари. Сега всякаква ирония и злорадство просто ще присядат в гърлото. Последиците са неизмерими. Едно цяло поколение научава своя урок в условия на цинизъм.

Първа жертва стана дебатът за това коя трябва да е водещата култура в обществото. Какво точно се иска от имигрантите по отношение на "германските ценности", щом показателите за вредните емисии нямат никакво значение и дори световното първенство по футбол се оказва тържество на корупцията?

В последно време научихме следното: без измама Фолксваген не може да се придържа към правилата за вредни емисии. А сега научаваме друго: без корупция изглежда Германия не може да се справи със световно първенство по футбол. Сътресението не може да се надцени. Всичко това би могло да се окаже нашият 11 септември. Тогава САЩ ги нападнаха отвън и отбранителните действия бяха насочени срещу външен враг. При нападенията, които сега тресат Германия, няма да загинат хора - но опасността от тях за морала на страната е не по-малка. Тези атаки идват отвътре и ни подкопават. Ако германците не могат повече да разчитат на Фолксваген и футбола, то моралът им ще се срине.

Преди 20 г. Хенрик М. Бродер написа доста умна статия за Германия. Там се казваше следното: "Основният германски проблем не е нито изчезването на горите в Алгойските Алпи, нито озоновата дупка над Антарктида. Това е неизпълненото очакване за наказание след колективното превъртане от периода 1933-1945 г. Изглежда нацистите не са разклатили моралните устои на народа чак толкова, че тогавашните сънародници да съзнават - или поне да допуснат - че престъплението трябва да бъде последвано от наказание". За Запада обаче не е имало никакво наказание. Вместо това единствено е било самоналожено приятното задължение да правиш добро - с произтичащото като резултат от това чувство за комфорт.

Ние сме надменен народ. Фридрих Шилер е написал: "В историята на всеки народ все някога идва неговият ден, но когато дойде денят на германците, в него те ще пожънат плодовете на цялото време". Това обаче не се случва. И когато всичко било в развалини, германците се питали какво ще стане сега с техните добродетели, макар и те да са били преди всичко такива, които може да ти послужат при ръководенето на концентрационен лагер. И се питали какво е останало от понятието "благоприличие", след като Хайнрих Химлер го е използвал през есента на 1943 г. в онази печално известна своя реч в Познан. Тоест германците са придобили чувство, очистено чрез вина и наказания, че са избрани да показват пътя на другите. Греховната гордост също е гордост.

Последните, които разбраха какво е да ги учат германците, бяха гърците. Лъжливите гърци, които са се намърдали в еврото с измама. На тях германците им казаха: вземете пример от нас. Ние сме честни. Ние работим здраво. Толкова здраво, че германците не са пожелали да изпълнят американските норми за вредни емисии по законен начин. Не са могли да бъдат и толкова честни, че да спечелят световното първенство по легален път. Гърците няма да предизвикат обида, ако в бъдеще започнат да се отнасят с германците по-невъзмутимо.

Може ли да се правят заключения за националния манталитет въз основа на Фолксваген? Трябва ли да се гледа на Франц Бекенбауер като на образец, за какъвто се представя вече десетилетия наред? Тогава германците биха били народ от лъжци и измамници.

"Фолксваген" опасно пропука славата на Made in Germany. Германските производители ще трябва да изкупват вината си години напред, залагайки най-вече на онези качества, които ги изкачиха на върха: точност, прецизност, много труд, високи технологии. И най-важното: почтеност

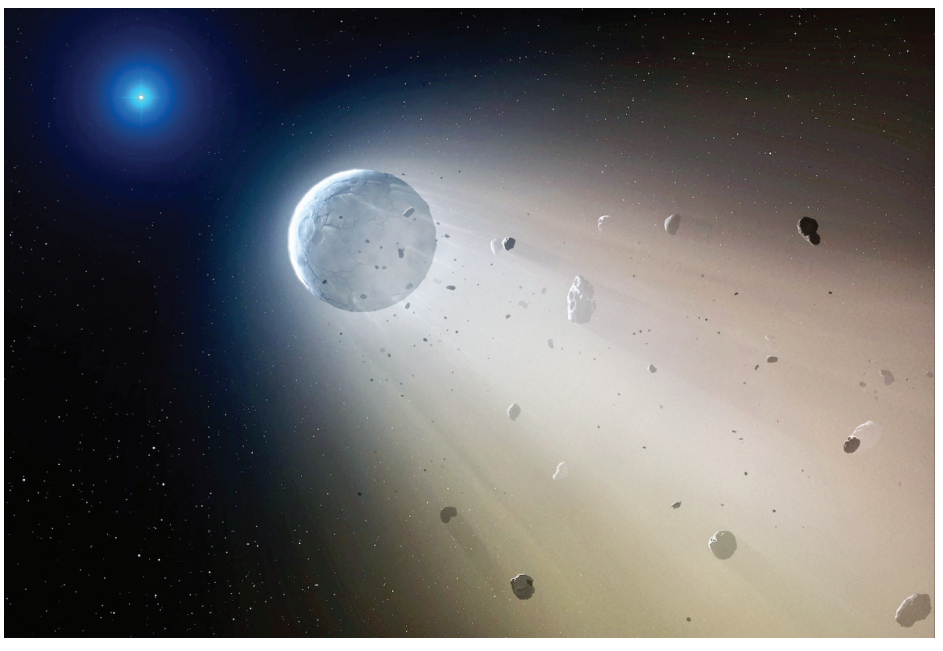
Ще видим как ще реагират имигрантите, които в момента идват при нас на рояци. Още щом минат границата, се започва да им се втълпява. Вицеканцлерът и министър на икономиката Зигмар Габриел: "Нашите ценности трябва не само да се познават, но и активно да се възприемат". Неджла Келек: "Мюсюлманите трябва да се научат да приемат нашите ценности". Президентът Йоахим Гаук: "Нашите ценности не подлежат на дискусия". Но май подлежат донякъде, щом не ги вземат съвсем на сериозно най-големият автоконцерн и може би най-големият футболист в една страна, която не цени нищо друго повече от колите и футбола.

Да, човек може да си създаде такава представа за Германия, толкова хубава, че да се опияни изцяло от нея. Както например с такава любов го направи Нилс Минкмар на страниците на сп. "Шпигел": "Германия не се провали. Германия е повече от успешна, в нея си заслужава да се живее, това лято тя внезапно стана симпатична, населена с хора, които не само търпят свободата, но и й се радват. Хората в Германия вече са други". Това обаче е илюзия.

Американският журналист Робърт Коен, който отдавна наблюдава Германия, има по-реалистичен поглед: "Има нещо удивително германско в противоречието между заявяването на морална почтеност и необмисленото и неправилно поведение, между висока култура и низко поведение". Коен пише, че онази Германия, която е познавал, е поизбледняла: "Вместо самовглъбението, което изкарваше навън само най-доброто, на преден план излязоха различни форми на самодоволство и дори загуба на памет".

Звезда на смъртта изяжда своите планети

Планетолози откриха в съзвездие Дева необичайно бяло джудже, което "дояжда" останките на унищожената от него неотдавна неголяма екзопланета с размер на Церера и се готви да "изяде" другите обитатели на своята звездна система, става ясно от статия, публикувана в сп. "Нейчър".

"Нищо подобно човечеството не е виждало преди. Наблюдаваме как звездата разрушава своята собствена планетна система. Сега имаме желязно доказателство, че белите джуджета действително периодично унищожават планети", казва Андрю Вадербург от Харвард-Смитсъниънския център по астрофизика в Кеймбридж (САЩ).

Вандербург и колегите му открили първата в историята на астрономията "звезда на смъртта", наблюдавайки съзвездие Дева с наскоро възкресения телескоп "Кеплер", в опит да открият периодични спадания в яркостта на отделни звезди, които издават присъствието на планети в техните околности.

Неочаквано те открили бялото джудже WD 1145+017, което се намира на 570 светлинни години от земята и чиято светлина се затъмнявала на всеки 4,5 часа от голям обект, чиито форма и размери се променяли.

След като получили допълнителни данни от други телескопи, учените открили следи от други отломки, летящи по близки орбити. Най-големият обект карал звездата да "губи" до 40% от своята светимост. Общата маса на фрагментите се смята за равна на масата на Церера - планета джудже в астероидния пояс на Слънчевата система.

Астрофизиците са допускали, че белите джуджета се "замърсяват" с желязо, силиций и сходни елементи, като поглъщат скални планети или астероиди. Понякога учените забелязвали дискове от отломки около такива звезди, но произходът им оставал неясен.

Накрая авторите на последната статия видели всички три елемента от "замърсяването" на бяло джудже, диска от отломки около него и поне един плътен обект на орбита.

Учените смятат, че орбитата на една от планетите е станала нестабилна, тя се е придвижила по-близо до своето слънце и е започнала да се разпада.

Окончателен разпад очаква фрагментите в бъдеще - те ще бъдат изпарени от излъчването на бялото джудже, а силата на неговата гравитация ще ги разкъса на по-малки отломки. Само след един милион години от твърдите фрагменти ще остане само тънък метален слой на повърхността на бялото джудже, което иначе е "абсолютно невинно на вид", пишат астрономите.

ДУМА®

Абонамент 2016

Краен срок за абониране

15 ДЕКЕМВРИ 2015 Г.

Цени:

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

12 месеца – 156,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД,
"Доби прес" ЕООД,
редакцията на в–к ДУМА
и книжарницата
на ул. "Позитано" 20.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

МАРИЯНА КУКУШЕВА:

Най-бедните ще платят цената на данък „вредни храни”

Прави се опит за анатемосване на българския бизнес, казва председателят на УС на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите

Интервю на
Мая ЙОВАНОВСКА

Още преди официалното оповестяване на т.нар. данък вредни храни, рожба на здравния министър Петър Москов, се надигна вълна от противници на законопроекта. Преди дни стана ясно, че поскъпването на храните, които попадат под неговите удари, ще бъде между 3 и 78%. За това има ли смисъл такъв закон и до какво ще доведат подобни рестрикции разговаряме с председателя на УС на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите.

Снимка БГНЕС

□ *Госпожо Кукушева, какъв ще бъде ефектът върху производителите и потребителите, ако законът на Петър Москов влезе в сила?*

- Живеем във време, в което глобалната модерна търговия търси всевъзможни стимули за увеличаване на потреблението. Европа ползва всевъзможни промоционални програми, за да лансира производството на своите храни. Ние сме част от Европа, но само у нас се забелязва един парадокс - най-меко казано, опит да се обидят производителите на храни и да се нанесе удар върху собствената икономика. Няма спор по въпроса, че данъците у нас се плащат от легалния бизнес. В момента вървят национални кампании, съфинансирани от ЕС, по две теми - “Не на контрабандата” и “Стоп на сивата икономика”. А у нас, вместо да се търсят разумните мерки за поощряване и изветляване на бизнеса, презентирането на такива законодателни идеи прави точно обратното. Отваря се врата в полето, позволява се под всякаква форма съществуването на все повече възможности за паралелен внос, т.е. за контрабанда, за развитие на сивия бизнес, за затваряне на работни места. И успоредно с това, но не на последно място, създава се обстановка за покачване на цените за бедния български потребител. Да не говорим за дискриминационния подход на един такъв проектозакон, който всъщност обижда най-бедните социални слоеве на населението. Имам предвид заетите хора. Тези, които се трудят, но са т.нар. работещи бедни, които не могат да си позволят нищо по-добро като ниво на храните, защото нямат тази възможност. Пътят към ада е постлан с добри намерения - в името на здравето на нашите деца.

□ *Министър Москов обаче заяви, че всички, които са против неговия закон, защитават лобистки интереси. Излиза, че противниците на закона са против здравето на децата. Вие против здравословната храна ли сте?*

- Стана ясно, че хлябът и хлебните изделия не са обект на този законопроект. Хлябът е храната, в името на която са се водили световни войни. Хлябът е изписан на знамето на Българското опълчение. За българина хлябът е символ и нещо повече от насъщна храна, той е в основната молитва на християните. Не случайно това е най-балансираната храна за човешкия организъм. Слава Богу, на него не се посяга засега. Стои обаче въпросът - какво се опитваме да направим? Да вземем пари от най-бедните, които ще платят цената на този данък, да ги раздадем за чиновнически заплати и да създадем всевъзможни схеми за корупция?

И в момента българските преработватели, производителите на храни в България, помагат всячески на училищата в населените места, където се развива техният бизнес. Ние сме основни спомоществователи в училищата. Нашите идеи и стремеж за превенция не са от вчера. На 12 ноември ще поставим началото на национална кампания под мотото: “Храната - път към здравето”. И каним представителите на МЗ, на МЗХ, което впрочем в момента мълчи по въпроса, на МОН, обществените съвети към училищата, лекарски колективи и родители. Идеята ни е да набележим стъпките, които да изпълним за една година. За да можем след това да отчетем какво сме направили и какво са разбрали нашите деца. За да могат да направят потребителите информиран избор, така, както е гарантиран в европейското право, те трябва да имат познания.

> **Сивата икономика се настани в обществените поръчки, свързани с изхранването на децата**

□ *Защо не се коментира темата, че по закон и по всички регламенти, които легалните производители са длъжни да спазват, храните са безопасни?*

- Ако бяха попитали бизнеса и Българската агенция по безопасност на храните, щяха да разберат, че във всяка технологична документация на съвременното производство стойностите, които са заложени, са дори под праговете в законопроекта на Москов. Прави се опит за внушение, че българският бизнес произвежда храни, които са рискови за човешкото здраве, и за неговото анатемосване. А също и за рязане на клона, върху който се крепи здравеопазването. А то се крепи върху нашите здравни осигуровки и върху общия държавен бюджет.

Ние твърдим, че сивата икономика се настани в обществените поръчки, свързани с изхранването на децата - в детските градини, в училищните столове, в социалните и здравни заведения, т.е. в най-рисковите групи. Това е така, защото в методиката за оценяване на офертите не е вкарано рационалното изискване да има експерти от здравното министерство и Агенцията по безопасност на храните. Няма също категорично изискване доставчикът или поддоставчикът да са регистрирани по Закона за храните. Храната, която консумират нашите деца, или която им се предоставя, а те в много случаи изхвърлят в коша, и която се субсидира от нас, данъкоплатците, в голям процент е произведена от сивата икономика.

□ *Какъв е този дял според вас?*

- Не вярвам да е по-малък от 50%. Този пропуск е лесно отстраним, защото не е свързан със законодателство. Той е свързан с една нормативна поправка на методика и е просто да бъде отстранен.

□ *Бяха ли привлечени експерти от бранша при изготвянето на закона?*

- Този проектозакон не е изработен по стандарта за създаването на работна група, което се прави със заповед на министър или зам.-министър и се вписва в деловодната система на съответното министерство. Този проектозакон е създаден в нечий кабинет.

□ *Стана ли ви ясно как ще се осъществява контролът и как ще стане администрирането?*

- От проекта става ясно, че регионалните здравни инспекции отново ще са ангажирани с храните. Става ясно, че 60% от събраната сума на първия ден от нейното събиране трябва да бъдат преведени по сметка на здравното министерство. Записано е, че ще се създават едни инициативни комитети, в каквито българинът изобщо не вярва. В тях ще влизат учители, родители и специалисти, но какви и как - не е ясно. Тази неяснота буди най-малкото недоверие.

□ *Необходима ли е дискусия по тази тема и смятате ли, че този законопроект трябва да бъда оттеглен?*

- Смятам, че и в най-тревожната идея има позитивизъм, ако предизвика публични дебати, каквито предизвика сега тази, меко казано, ексцентрична идея на здравното министерство. Трябва да можем да сложим на масата темата за превенцията, тя днес не струва пари, но утре ще бъде диамант върху шията на нашите деца.

□ *Казахте, че приемането на закона ще доведе до увеличаване и на цените, и на сивия сектор. Ще станем ли свидетели и на фалити на легалните фирми?*

- Покачването на цените по този начин задължително води до свиване на потреблението. И пред бизнеса ще стои въпросът - дали да мине в сивия сектор или да затвори част от и без това ограничените работни места. А и в момента най-добрият износ у нас е на преработените земеделски суровини. Опитът да се анатемосат тези храни под мотото, че застрашават човешкото здраве, всъщност е опит да се удари местната икономика. Европа се чуди как да промотира своето производство, а ние правим точно обратното. Засилването на контрола е нещо, което ние адмирираме, но с ясни критерии. Увеличаването на чиновниците не означава повече и по-добър контрол.

□ *Въвеждането на този данък може ли да бъде квалифицирано като намеса от страна на държавата в определянето на цените?*

- Пазарът е този, който определя търсенето и предлагането. Всеки опит за регулация на държавата води до покачване на цените и до изкривяване на пазара. Такъв тип данък, наречен “маслен данък”, имаше в Дания и тя плати много скъпо за въвеждането му. А резултатът за бюджета беше нулев. България и без това е известна с търсенето на първенството по наложени санкции от ЕК, затова не е необходимо да провокираме още една, защото тя се плаща от държавния бюджет.

□ *Има ли реална опасност от европейска санкция при въвеждането на данъка “вредни храни”?*

- Да не поставяме каруцата пред коня. Смятаме, че до приемането на такъв закон няма да се стигне.

□ *У нас има традиционни продукти, като баклавата например. Ако бъде одобрен този данък, ще се промени ли рецептата ѝ?*

- Европейското законодателство е трудно и с доста високи критерии за регистриране на традиционните храни. Но то дава възможност на всяка общност и на всяка държава да има свой списък от традиционни храни с местно значение. Но вместо да се изработи стратегия и да подготвим списък с традиционни храни, ние се опитваме да анатемосаме тези храни. Баклавата е един десерт, който по своята сладост ще попадне под ударите на тази законодателна идея. В същото време това е десерт, който е символ на два от най-големите религиозни празници у нас на двете най-големи етнически общности. Той е част и от еврейската кухня, и от арменската. Вместо да популяризираме баклавата и да се гордеем с нашето историческо кулинарно наследство, писането на такива норми в нечий кабинет, на група хора, които са далеч от истината и живота, води до парадокси. Ами баничката? Тя е символ у нас на домашния уют. Когато се представяше идеята, разбрахме, че тези продукти трябва да се поставят на червени рафтове в магазините. Питам: къде отидоха рафтовете с т.нар. имитационни продукти? В магазините вече няма такива рафтове, няма ги отличителните белези на имитационните продукти. Големият въпрос е кой обезличи контрола.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

„Руски клуб” в София навършва четвърт век

Членуващите в сдружението всеки вторник неизменно се събират „на чай” - да се видят, да си поговорят, да обсъдят наболелите проблеми

Альона НЕЙКОВА

Сдружение “Руски клуб” в София навършва четвърт век и по този повод се проведе кръгла маса, посветена на дейността на организацията. Началото на юбилейните събития бе дадено в една от залите на “Шипка” 34. Приветствено слово към присъстващите на тържественото събрание отправи директорът на Руския културно-информационен център (РКИЦ) Сергей Александрович Смитюшенко, който отбеляза, че през 2015-а се честват няколко

бележити дати

- 70 години от Победата над фашизма във Втората световна война, 90 години “Россотрудничество”, 40 години от откриването на РКИЦ в София и 25 години “Руски клуб”.

“Четвърт век е миг в исторически план. Но за това време дейността на членовете на сдружението не само обедини хората по интереси, но и ги накара да съпреживяват всичко, свързано с Русия”, смята С.А. Смитюшенко. И препоръча организацията да

Председателката на сдружението Нонна Дикова откри изложба, посветена на 25 години “Руски клуб” в София

привлича повече млади хора, а не да се превръща в събиране на пенсионери. Директорът на РКИЦ подчерта, че подобна дейност се върши с душа, а не поради административни задължения, и връчи специален паметен медал на Нонна Дикова - председателката на “Руски клуб” в София. Именно тя вече 10 години вдъхва живот на сдружението. Въпреки че често я наричат “неудобен човек”, ентусиазираната руса дама успява елегантно и с невероятен финес да лиши от обичайния комфорт всички,

потънали в блатото

на бюрокрацията. “Началото на сдружението ни в българската столица бе дадено през 1990 г. - сложно време, което обаче събра 800 човека от всички партийни цветове в организация, наречена “Радуга” (от рус. - “Дъга”), обединяваща най-напред на духовно ниво”, уточни Нонна Дикова. И припомни, че през 1992 г. така наречените “белогвардейци” се отделят, а останалите решават да се преименуват в “Руски клуб”. Вече няколко поколения членуват в сдружението. Научават за съществуването му от близки, приятели, съседи. И всеки вторник неизменно се събират “на чай” - да се видят, да си поговорят, да обсъдят наболелите проблеми, да отбележат някой празник или рожден ден.

30 мероприятия в РКИЦ, в Дома на Москва в София, както и многобройни срещи и концерти са организирани благодарение или с участието на “Руски клуб”. Голямо внимание се отделя на ветераните от Великата отечествена война, които обаче от 42-ма намаляха до 21, споделя с тъга в гласа Нонна Дикова. Но пък с гордост изтъква, че вече

8 години „Душа поёт”

(“Душата пее”) - музикалният ансамбъл на сдружението, радва всички почитатели на руската музика и песен в различни столични клубове и читалища, като получава покани и от други градове в страната.

“Към нас се обръщат и хора, които искат да получат консултации за оформянето на пенсия след години работа в СССР или страните на ОНД. На всички помагаме абсолютно безплатно”, не крие председателката на “Руски клуб”. Сдружението поддържа тясно сътрудничество с различни обществени организации - Национално движение “Русофили”, Федерацията за дружба с народите на Русия и ОНД, Българския антифашистки съюз, фондация “Устойчиво развитие за България” с председател Станка Шопова, Съюза на ветераните, Съюза на рускоезичните писатели и т.н.

Поздрав към гостите на кръглата маса на тема “Руски клуб” в София - 25 години народна дипломация” отправи и зам.-председателят на НС Явор Нотев, който препоръча на членовете на сдружението да разширят социалната основа на дейността си. И подчерта, че народната дипломация често е понаситена от официалната.

Приветствено слово от името на преводаческата гилдия в България и от клуба “Приятели на руската книга” произнесе Мария Петкова. Известната ни преводачка от славянски езици, включително и от руски, смята, че народната дипломация има

възвишена мисия

която не е по-малко важна от всичко останало, защото може да гради по-здрави мостове и обхваща различни човешки пластове и форми на дейност. Мария Петкова припомни и значението на първите преводи от руски у нас, появили се в средата на XIX век, оказали голямо влияние върху формирането на българската култура. Като известни преводачи от руски бяха споменати Дора Габе, Елисавета Багряна, Валери Петров...

Съюзът на преводачите в България и Българската академия на науките са се обединили около идеята за създаването на 8-томно издание, посветено на чуждоезиковите преводи у нас. Един от първите резултати по този проект - “Рецепция на руската литература в България”, вече е факт. Мария Петкова с вълнение показа луксозното издание и не без гордост сподели, че наскоро то е представено пред 140 лингвисти и преводачи от цял свят, събрали се в Москва, които отбелязали, че нищо подобно досега

не е правено никъде

А проф. Емилия Стайчева, прочута българска германистка и ръководител на Австрийската библиотека, създадена през 1991 г. в Софийския университет, разкри малко известния на широката публика факт, че Иван Вазов е написал “В царството на самодивите”, вдъхновен от попадналия му превод на руски на стихотворния епос на Хайнрих Хайне “Германия. Зимна приказка”.

Добри думи към събралите се на честването на 25-ата годишнина от създаването на “Руски клуб” отправи и Асен Богданов, зам.-председателят на Съюза на ветераните от войните о.з. полк. проф. Марин Калонкин, както и Наталия Ерменкова, председателка на Съюза на рускоезичните писатели в България.

Нонна Дикова откри и специална фотоекспозиция, посветена на дейността на “Руски клуб” в София. И покани всички желаещи на тържествено честване на юбилея на сдружението, което се състоя в Голямата зала на РКИЦ вчера, 23 октомври. Гостите имаха възможност да се насладят на малък концерт и да научат повече за дейността на организацията в българската столица.

Точката над И-то

От класическия до „антибелия” расизъм

Иво АТАНАСОВ

Двама чернокожи американци на почетната стълбичка на победителите изслушват химна на страната си боси, с наведени глави и с черни ръкавици на вдигнатите си във въздуха ръце. Това са олимпийският шампион на 200 метра от Игрите в Мексико през 1968 г. Томи Смит и бронзовият медалист Джон Карлос. Юношеското ми тогава съзнание е запечатало техния протест срещу расовата дискриминация най-вече заради необичайната смелост. Нужна е небутафорна дързост, за да си позволиш такава демонстрация пред очите на целия свят, и то само броени седмици след убийствата на борeца за граждански права Мартин Лутър Кинг и на кандидат-президента на демократите Робърт Кенеди. По това време кръговете, които не приемат някои от конституционно закрепените американски ценности, са не само са силни, но и безцеремонни. Имаше ги тогава, има ги и сега. На САЩ им трябваха 232 години, докато се решат да изберат първия си чернокож президент. Който пък наскоро по повод зачестилите убийства на невъоръжени афроамериканци от бели полицаи бе принуден да признае, че походът срещу расизма не е приключил.

Третият на почетната стълбичка е белият австралиец Питър Норман, спечелил сребърния медал. Неговата далеч по-неизвестна съдба бе припомнена наскоро в интернет (http://www.webcafe.bg/sportcafe/oshte-sport/id_710412276_Koy_e_iztritiyat_byal_chovek_ot_tazi_snimka?). Заради солидарността му със Смит и Карлос Австралия подлага Норман и семейството му на жестоки атаки. Предлага му да заклейми протеста на двамата си колеги, но той отказва. Не го включва в отбора за следващата Олимпиада, въпреки че многократно е покрил норматива и на 200, и на 100 метра. Не го удостоява дори с покана за гост на Игрите в Сидни през 2000 г., макар и до днес националният рекорд на 200 м да е негов. Принуден да изкарва прехраната си като касапин, получава гангрена, изпада в депресия, пропива се и през 2006 г. умира. „Ако нас ни биеха, Питър трябваше да се изправи срещу цяла нация и да страда сам“, казва Джон Карлос. И това се случва в напредналата и уж напредничава Австралия!

Същевременно в Европа се нижат събития, определяни от някои като „антибял расизъм“. Френската евродепутатка Надин Морано, която е с умерени, а не с крайни възгледи, бе подложена на ожесточена критика заради изявлението си в телевизионно предаване, че Франция е „юдеохристиянска страна на бялата раса, която приема чуждестранни лица“. Разяснението й, че това е казано още от Де Гол и че е „многовековен исторически факт“, не можа да спре вълната от шок и гняв, особено сред политиците. Бившият президент Саркози, лидер на партията, в която членува Морано, настоя тя да бъде извадена от избирателните листи за предстоящия регионален вот. Което е дълбоко лицемерно, защото тъкмо Саркози започна да връща стотици роми от България и Румъния в родните им страни. Водачът на листата в Източна Франция Филип Ришер пък окачестви като „пагубно“ въздействието на споделеното от Морано мнение върху предизборната кампания. Стигна се дори дотам да се напомни на Франсоа Оланд, че като кандидат-президент е обещал да работи за премахване на думата „раса“ от конституцията и че това час по-скоро трябва да се случи.

Непредубеденият наблюдател може дълго да се чуди и мае. Защото знае, че коренното население на Франция е християнско и бяло. И че тъкмо от неговите среди произлизат прочутите философи, писатели, поети, композитори, художници, скулптори, извоювали още през средните векове културно превъзходство на Франция в Европа. И няма как да скрие удивлението си, че е дошло време изброяването на подобни факти да е повод не за гордост, а за скандали. И че дори израз като „коренно население“ се смята за ужасяващо противоречащ на политическата коректност.

Е, добре, думата „раса“ ще се махне от конституцията, но няма ли с това да се избодат очи, вместо да се изпишат вежди? Нали с това ще се заличи и критерият за дискриминация по расов признак и за престъпления по расови подбуди - явления, които така или иначе съществуват? Или ще се разчита на Устава на ООН, Всеобщата декларация за правата на човека и пр., където тази дума е налице? Няма ли това да доведе до колизия между вътрешното и международното право?

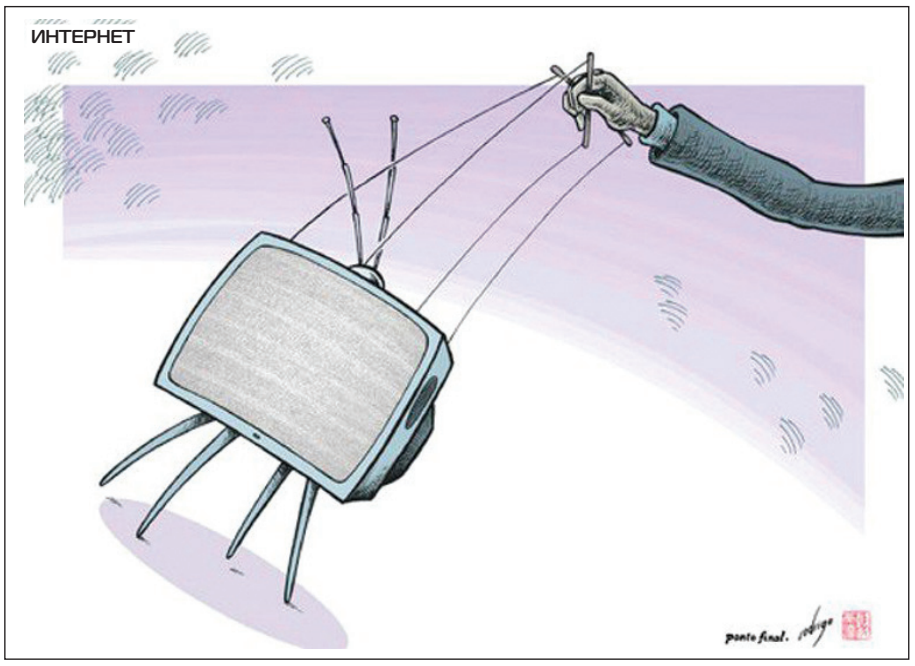
Въпросите могат да бъдат много. И няма как да не са много, след като заличаването на думите не може да заличи съществуването на расите, колкото и те да са в процес на смесване. И след като за недопустимо вече се приема самото признание за наличие на раси, наред и дори вместо дискриминацията по расов признак. Ето как се тласкаме от едната крайност към другата, сякаш не си даваме сметка, че трябва да преодоляваме всеки расизъм - както класическия, така и „антибелия“.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

ИНТЕРНЕТ

Четвъртото безвластие

Залъгвайки се, че са четвъртата власт, медиите се превърнаха в четвъртото безвластие. Станаха послушни кукли на конци на различни кукловоди - партийни, икономически и пр. Ефирното време се превърна в скъпоплатена форма за величаене на любимци и омаскаряване на противници. През почивките от политическия маскарад сме заливани от реалити формати, показващи бельото на псевдозвезди и застаряващи бивши величия. Явно за да затъпеем още повече и да спрем да търсим интелигентното измежду популизма на родните партийци. Медиите се оставиха да бъдат превърнати в театър на абсурда.

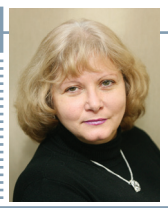
Кому е нужно телевизиите да влизат в партийната надпревара, а водещите да разкриват тайната на вота си? Журналистическата професия често не е добре платена, но нима е необходимо репортери и водещи да се зачисляват доброволно към слугинажа на една или друга партия? Телевизията, печатът и радиоизлъчването са скъпи удоволствия, но трябва ли собствениците на медии да подплатяват бъдещото си финансиране с нещастни опити да дискредитират, излъжат или по възможност "скрият" политическия опонент на благодетеля си? Рейтингът ли е по-важен, или истината и плурализмът?

Някой представя ли си какво би станало, ако някоя медия накара Бойко Борисов да изчака дори само 15 мин. за изявата си? А какъв скандал би последвал, ако накарат Волен Сидеров да изчака във фоайето? Колко биха мрънкали реформаторите, ако ги оставят в ъгъла без обяснения защо 5-минутната им слава се бави? Всъщност случвало ли се е това някога?

Явно за бТВ политическата кампания е минала, вотът е ясен, а оттам и приоритетите - асфалт, магистрали и строителство. И докато левият партиен лидер чакаше, за да обясни идеите на съпартийците си, медията, която трябваше да му даде трибуна, бе съсредоточена в честотите на уж конкуренцията. Асфалтът е като катран, вече се разля в медиите...

Да живее четвъртото безвластие!

Късно е, чадо

ЮЛИЯ КУЛИНСКА

Грандиозна полицейска пиар акция се завихри вчера в цялата страна. Униформените се втурнаха да закопчават търговци на гласове. Хиперактивността на ченгетата два дни преди вота е като да си наметнеш дъждобран, след като дъждът вече е спрял. Късно е, чадо, мандалото хлопна, би рекъл дядо поп. Защото изборите отдавна са купени и партиите вече пресмятат резултатите. Досега МВР плахо изнасяше сигналчета за изборна търговия. Но... те се отнасяха само до правилните партии. До тези, които не са във властта. Така де, когато държиш цялата държавна машина под ботуша си, кой ще посмее да те обвини, че си сгазил лука.

Феноменът "купуване на гласове" не е български, но у нас процъфтява бурно. Той само доказва, че политиката ще става все по-непрозрачна и до властта ще се докопват само тези, които имат пари да си я купят. И че "пазарът на бюлетини" ще изхвърли малките и неплатежоспособни играчи. Защото когато има да се преразпределят "едни големи пари", блъсканицата за тях е голяма, а партийните лакти - най-мощни. Избирателите - ряпа да ядат...

На фона на кокошкарската "полицейска" акция абсурдно звучат думите на лидера на ГЕРБ, който самодоволно заяви, че "партията му не дава пари за избори, дори и за телевизиите". Той май е забравил, че досега партията му е дала 16,6 хил. лв. за предизборна реклама само в телевизията на Пеевски. 33 хил. лв. пък отидоха за радиореклама. Да припомним на Борисов и аудиозаписа от Перник, където кандидат-кметицата от ГЕРБ се хвали: "Платихме си вота".

Нали си спомняте симпатичната детска анимация "Как Гринч откраднa Коледата". В нея главният герой все пак помъдрява. Нашенският Гринч обаче едва ли ще претърпи катарзис. Защото ако не той, други ще ни откраднат изборите...

Ще се събуди ли ЕС?

ГАЛИНА МЛАДЕНОВА

Европейският съюз е обречен на дългосрочен икономически упадък и изоставане от останалия свят. Мрачната прогноза не е на някой яростен евроскептик, а на председателя на Еврокомисията Жан-Клод Юнкер. Всъщност той не за първи път бие камбаната. Още през миналия месец в словото си за състоянието на Съюза пред евродепутатите Юнкер обяви, че ЕС не е в добро състояние и призова европейците да свалят розовите очила. "Липсва Европа, усеща се недостиг на Европа и недостиг на Съюза в този ЕС", каза тогава той. Сега председателят на Еврокомисията определи и виновника за това положение - националните лидери, които "не се обичат" достатъчно помежду си и така заплашват "любовната връзка" на интеграцията.

В думите на Юнкер има много истина. За каква любов да говорим, когато европейски президенти и премиери гледат как да си подложат крак един на друг? Как по друг начин да определим издигащите се по спешност огради на Стария континент? Миграционният наплив наистина е огромен проблем за Стария континент, но защо тези огради не се строят по външните граници на ЕС, а в центъра на Европа? За каква интеграция говорим, когато "големите" в ЕС заплашват "малките" със санкции, ако не приемат бежанските квоти?

Колкото до икономиката на Европа, няма как да имаме по-добри очаквания, след като европейците сами отрязаха клона, който им осигуряваше сериозните приходи - Русия. Тук "любовната афера" с Америка се оказа по-силна от трезвия разум. Така че сега европейците просто жънат плодовете на посятото от тях самите.

Хубаво е, че председателят на ЕК от време на време бие камбаната. Лошото е, че засега "локомотивите" в ЕС не го чуват.

Датата 12

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ООН. Влиза в сила уставът на организацията, приет и подписан от 50 държави на 26 юни 1945 г. в Сан Франциско (САЩ). Денят се отбелязва от 1948 г.

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА ЧАСТНИТЕ НОТАРИУСИ. На 24 октомври 1998 г. се провежда учредителното събрание на Нотариалната камара, а от 1 октомври 1998 г. България има частен нотариат.

ПРАЗНИК НА РАЗЛОГ. На тази дата през 1912 г. градът е освободен от турско робство от Родопския отряд под командването на ген. Силян Ковачев. До 26 март 1925 г. градът носи името Мехомия, след което е кръстен на котловината Разлог, в която се намира.

1838 - УМИРА ДЖОУЗЕФ ЛАНКАСТЪР, АНГЛИЙСКИ ПЕДАГОГ (Р. 1778 Г.). 20-годишен, открива училище за бедни, в което използва метода и системата на взаимното обучение - по-напреднали ученици обучават част от своите съученици. Методът на Ланкастър става "кралска система на обучение" от 1801 г. Приложен е и от Неофит Рилски при откриването на първото взаимно училище в Габрово (1835) по инициатива на Васил Априлов. Самият Ланкастър, чийто модел се налага в цяла Северна Америка, умира в крайна бедност.

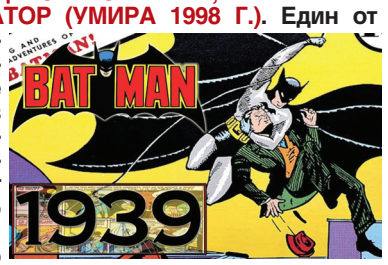
1873 - РАЖДА СЕ ЖУЛ РИМЕ, ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ДЕЯТЕЛ (УМИРА 1956 Г.). Смятан заедно с Енрике Буеро за основател на Световното първенство по футбол. В периода 1919-1945 г. е президент на Френския футболен съюз, а от 1921 до 1954 г. - президент на ФИФА. Риме възлага на френски ювелир изработката на Световната купа. Абел Лафльор създава фигура с височина 35 см, изобразяваща древногръцката богиня на победата Ника, от масивно злато с цокъл от полускъпоценния камък лапис лазули.

1882 - РАЖДА СЕ ИМРЕ КАЛМАН, УНГАРСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1954 Г.). Един от символите на оперетата. Творбите му са забранени в нацистка Германия. Сред най-известните му произведения са "Царицата на чардаша", "Принцесата на цирка", "Графиня Марица", "Баядерка".

1915 - РАЖДА СЕ БОБ КЕЙН, АМЕРИКАНСКИ АНИМАТОР (УМИРА 1998 Г.). Един от авторите на супергероя Батман, появил се за пръв път през май 1939 г. Батман е съвместно създаден от художника Боб Кейн и писателя Бил Фингър, но само Кейн получава официалното признание за персонажа. Батман е тайната самоличност на Брус Уейн - милиардер и алтруист, понякога преструващ се на типичния богат плейбой. Неговата мисия е да се бори с престъпността.

2004 - ЧЕТИРИМА БЪЛГАРСКИ ВОЕННОСЛУЖЕЩИ СА РАНЕНИ В ИРАК, ЕДИН ОТ ТЯХ ЗАГИВА. Инцидентът става, когато военен конвой се връща от Хила в Кербала. На един от контролните пунктове при влизането в града се взривява устройство, поставено в камион. Ст. серж. Владимир Пашов умира вследствие на силна кръвозагуба, докато е транспортиран от полската база "Лима" за Багдад. Пашов е произведен посмъртно в офицерски кандидат и е отличен с награден знак "За вярна служба под знамената" I степен.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
24 ОКТОМВРИ 2015
ДУМА

БРАВО И ПОКЛОН ПРЕД

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Бенефис за именитата певица организират Софийската и Пловдивската опера на 27 октомври

Александрина Милчева

Бенефис в чест на прочутото мецосопрано Александрина Милчева организират Софийската опера и балет и Държавната опера в Пловдив, на 27 октомври от 19 ч. Събитието ще се състои в залата на първия ни оперен театър с участието на оркестъра на Пловдивската опера с диригент Лучано ди Мартино и хора на Софийската опера. В програмата ще има от бароковата музика на Хендел, през Росини и "Андре Шение" и "Джоконда" от Джордано, до "Трубадур" от Верди, "Танхойзер" от Вагнер, до Масне и Чилеа, информират от Националната опера. На сцената редом с именитата певица ще застанат нейните ученици Виолета Радомирска, Камен Чанев, Евгения Ралчева, Алек Аведисян. Идеята за бенефиса се заражда преди около половин година, когато Александрина Милчева участва в "Опера бутик" - необичаен формат с 200 души публика на самата сцена.

"Искам всички да ме запомнят такава, каквато съм била. Гласът ми е все още ясен и свеж и аз така и не разбрах как минаха всичките тези години. Животът ми премина в пътувания и в постоянни участия на различни сцени по целия свят. Само във Виенската Щатсопера съм пяла 163 пъти в централни роли. Научих това, получавайки австрийско гражданство", разказва оперната прима. "Когато обсъждахме идеята за този бенефис, реших в него да участват само мои ученици българи, и то такива, с които сме започнали работа от самото начало на техните кариери", допълва Александрина Милчева. Създадената от нея Международна оперна академия "Сакра" извежда на световните сцени талантливи млади изпълнители вече тринадесет години.

Александрина Милчева е родена в Смядово, в семейството на свещеник, като най-малката от три сестри. Още като дете се премества с фамилията си в Шумен, където учи до края на гимназията. Кандидатства в Софийската консерватория, но не е приета. Въпреки това не се отказва от пеенето, макар че има и друга мечта - археологията. С педантична последователност и твърдост започва изграждането си като професионален музикант: най-напред е хористка във Варненската опера, а след това - солистка на Ансамбъла за песни при Българското радио с диригент Михаил Милков. Започва и занимания по пеене с проф. Георги Златев-Черкин, които продължават пет години.

Следващият етап в нейното израстване е свързан отново с Варна - през 1960 г. Александрина Милчева е поканена като солистка в операта. На варненска сцена тя подготвя редица централни партии, някои от които впоследствие се налагат като водещи за нейния репертоар. Прави своя дебют в ролята на Дорабела от операта "Така правят всички" на Моцарт. Докато е все още във Варна, идва голямата награда на международния певчески конкурс в Тулуза, Франция, през 1966 г. Следват първите изяви на международни сцени. И до днес е свързана с Тулуза - пресъздава много роли на сцената на театър "Капитол" и е един от неговите символи. Освен това е била в журито на същия певчески конкурс, където днес се изявяват много от нейните ученици.

Александрина Милчева е поканена да се включи в състава на Софийската опера през 1968 г. На нейната сцена тя дебютира в изключително трудната и виртуозна главна партия на Пепеляшка в едноименната опера на Росини. На сцената на Софийска опера прави някои от най-запомнящите й се роли - Амнерис от "Аида", Азучена от "Трубадур", Марина от "Борис Годунов" и преди всичко Кармен от едноименната опера.

1976 година е от особено значение за певицата. Тя е поканена от тогавашния директор на Пловдивската опера Борислав Иванов да пее партията на Марина в "Борис Годунов" от Мусоргски. На спектакъла присъства директорът на Виенската Щатсопера проф. Егон Зеефелнер, който я кани като солистка в неговия театър. Александрина подписва договор и се превръща в една от водещите солистки на престижната опера за повече от десет години.

Херберт фон Караян я кани през 1978 г. да изпълни ролята на Азучена в "Трубадур" на Залцбургския фестивал. Следва огромен успех и брилянтни отзиви, но сътрудничеството с именития диригент е прекъснато, след като Милчева не приема да пее Еболи в "Дон Карлос". Караян не й прощава отказа... А Милчева се изявява в тази роля много години покъсно на сцената на парижката Гранд опера.

Кариерата я води по всички престижни оперни театри и концертни зали в света. Тя е очаквана и бурно аплодирана в Миланската Скала, Арена ди Верона, Театър Сан Карло - Неапол, Театро Комунале - Флоренция, Театро Комунале - Модена, Римската опера, Гранд опера в Париж, Ковънт гардън в Лондон, Болшой театър в Москва, Метрополитън в Ню Йорк, в Сан Франциско, Далас, Синсинати, Токио, Театро Колон в Буенос Айрес, в Рио де Жанейро и оперите в Барселона и Мадрид, Цюрих, Женева, Лозана, Мюнхен, Хамбург, Бон и много други. Пее под диригентската палка на Клаудио Абадо, Рикардо Мути, Джанандреа Гавацени, Зубин Мета, Лорин Мазел, Жорж Претр, Херберт фон Караян, Оливеро де Фабритис, Юджийн Орманди, Мишел Пласон.

Въпреки това Александрина Милчева не изоставя камерното музициране. Тя е между най-елитните изпълнители на песни и романси от Мусоргски, Рахманинов, Чайковски, Рихард Щраус, Шуман, Шуберт, Дебюси, Вивалди. Заедно с изтъкнатата пианистка Светла Протич над 30 години се изявява на световните концертни подиуми.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

С Пласидо Доминго в "Кармен" в Театро дел Лисео в Барселона

Амнерис в "Аида" в Мюнхенската опера

Анджелина - Пепеляшка в Софийската опера

Александрина Милчева и Николай Гяуров в "Борис Годунов" във Виенската Щатсопера

Кармен в Арена ди Верона

ХОРОТО

НАЙ-ГИЗДАВАТА ГЛЕДКА, НАЙ-ВЕЛИЧАВОТО УКРАШЕНИЕ

Общонародните събрания - съборите, напомняли на млади и стари за корена, за великото начало - живота, и не минавали без голямо хоро чак до залез слънце

Кирил МОМЧИЛОВ

Всяка година в края на септември моят земляк Михо Червенков, който живее от 60 лета в Костенец, пътува до родното си село Момина църква за традиционния събор. По-рано съборът се провеждал на 9 август, когато била осветена черквата им през 1892 г., но усилната полска работа пречела на селяните да посрещат, както им се искало, гостите. А те идвали отблизо и далеч с автобуси и с леки коли... Където и да са, за събора пристигали в Момина църква!

- Тясно става в родните къщи да поберат най-близките дори - разказва ми землякът. - На много места масите за гости са подредени в двора. И край която и къща да мина, поканата не закъснява. Вратите на къщите и сърцата на стопаните са отворени широко. Съборът напомня на млади и стари за корена, за великото начало - живота.

Съборите са съществували още по времето на траките.

"Сборът е съществувал вероятно още в нашето идолопоклонско време - пише видният изследовател на традиционната българска култура Димитър Маринов (1846-1940). - Църквата е била принудена да го приеме в такава форма, в каквато го предало идолопоклонството, църковният светец (св. Иван, св. Никола, св. Петър, св. Илия и др.) е само номиниран патрон на селото и празненствата се устройват в негова чест на сбора."

Според гръцки извори за българската история в днешните български земи панаирите се явяват още през V в. успоредно с развитието на градските тържища.

И сега на много места се срещат оброчища върху стари тракийски капища. След приемането на християнството и утвърждаването на българската народност са били издигани малки параклиси или прочутите оброчни кръстове. Там обикновено в деня на църковния патрон ставали оброчните празници - съборите, по села и градове. Някъде за оброчища били белязани от едно до три вековни дървета, които ни говорят за пантеичното възприемане на света.

Сборът е бил празник на цялото село, който се празнувал много по-тържествено от всеки друг празник, отдушник на лични и родови емоции, но и на народностни чувства и съзнание. В началните векове на османското робство, когато масово са били унищожавани и опожарявани черквите и манастирите, българите утвърдили повсеместно съборите като най-многолюдната школа за съхраняване на традицията и разпалване на родовите чувства в душата на народа.

През Възраждането някои от големите събори са дали началото на прочутите възрожденски панаири: Узунджовски, Ескиджумайски, Пиротски, Добрички, Битолски... Те са траели до три седмици и имат съществен дял за раздвижване на търговията и съживяване на народните занаяти... Няма да е пресилено да кажем, че се превръщали в общонародни събрания.

На Узунджовския панаир в 1860 г. било прието първото колективно искане до султана за независима българска църква, подписано от 750 видни представители на 42 наши града. За него Г. С. Раковски (1821-1867) пише на страниците на в. "Дунавски лебед" от 29.IX.1860 г.:

"Спеша да ти известя доколко е влезал народний въпрос в сърца наших и доколко живо ги занимава не само когато са у дома си, но йеще и кога идат по сборове да търгуват! Така на Узунджову сички българи съгласно направиха едно прошение до Н. В. султана... Този постъп показва, че наши българи усетили всеки дълбоко що е народност и народна работа".

За социално-икономическото значение на съборите ще ми се да посоча и Пловдивския панаир. На събора в Пловдив през 1892 г. - на Първото земеделско-промишлено изложение, 81 делегати разисквали по актуални и днес въпроси - данъчната политика, търговете при държавни доставки (днешните обществени поръчки), състоянието на земеделието, необходимостта от внедряване на модерна земеделска техника, развитието на лозарството, овощарството, скотовъдството, ветеринарното дело и др. Разисквали и препоръчали на правителството да подготви и внесе в Народното събрание закон за насърчаване на националната промишленост.

От памтивека и до днес селските сборове са раздвижвали сърцата на млади и стари и изваждали на показ всички човешки добродетели - от гостоприемството до юначеството; от усмивката до любовта... Сборът започва с голяма софра и свършва с кушии, народни борби и голямо хоро до залеза на слънцето. На хорището - площада, моми, момци и булки се хващат в голям кръг, още по-голям кръг ги опасва от домакините и гостите на сбора. Хорото селско на сбора е най-гиздавата гледка, най-величавото украшение на тоя народен обичай.

При хорото няма разделяне на зрители и изпълнители. Още Платон (428 пр.н.е. - 348 пр.н.е.) отбелязва, че празничното общуване е невъзможно без играта - общуването между изпълнители и зрители се осъществява чрез "игровия модел на обреда". За да изра-

Как Шевкет паша стана сановник

В книгата "Въоръжени с надежда" (1976) на писателя Михаил Тошков четем:

"Опожаряването и клането в село Бояджик, Ямболско, било извършено на 17 май 1876 г. Чрез бягство се спасяват 27 младежи и се скриват в съседното село Емирлий (днес Болярско), но Шевкет паша отива и дотам, като предупреждава, че ще срине и Ермилий, ако не предадат избягалите. Тази работа свършва предателят Георги Данов. Младежите са изправени пред пашата, който се смее и нарежда да се заловят на хоро, като дава вид, че ще ги освободи. Но когато момците подскачат на пътя, пашата вдига ръка и над тях се изсипват куршумите на войниците. Останалите живи, укрили се из нивите, са изклани от търсещи сред избуялото жито цигани...

За това клане Шевкет паша получава лично от султана награда "Махмудие" II степен и длъжност сановник".

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

ЕС търси решения на мигрантската криза

Александър СТАНЧЕВ

Илияна Йотова и Групата на българските социалисти в ЕП организират конференция с международно участие в София

Последната среща на лидерите на ЕС отново бе посветена на миграцията. Премиери и президенти за пореден път обсъждаха огромните бежански вълни към Европа, но този път основна точка в дневния им ред се превърна Турция. Притиснати от вълната, европейските лидери решиха да предложат сделка на южната ни съседка. В началото на месеца председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер предложи на турската страна план за действие. Според документа Анкара трябва да предотврати преминаването на бежанци от Турция към Европейския съюз, да преследва трафикантите и да осигури бързо връщане в точката на произход на нередовните мигранти, които не се нуждаят от международна закрила и които са били заловени от граничните власти на държавите членки на ЕС или на Турция.

Почти всичко това предполага засилено сътрудничество с граничните служби на държавите членки, преди всичко с България и Гърция. Атина обаче енергично отхвърли възможността за съвместни морски патрули на гръцката и турската брегова служба. Очевидно старите гръцки инстинкти за турска опасност не могат да бъдат преодолени дори и в ситуация, когато гръцките системи

Ще успее ли Европа да се справи с кризата?

Снимки БГНЕС

Потокът от мигранти не стихва

за справяне с бежанските вълни, идващи именно от Турция, са буквално в колапс. Можем само да гадаем дали зад това решение на Гърция се крият само политически причини за опазване на лицето пред собствените избиратели или гръцките служби имат данни, че Турция не е съвсем безпричастна към трафика на бежанци.

От своя страна

Анкара също не бърза да отговори

на европейския ентусиазъм за сътрудничество. Досега Турция е приела единствено служител за свръзка на Фронтекс (Европейската агенция за външните граници) да бъде разположен в Анкара. Южната ни съседка упорито не желае значително европейско присъствие в бежанските лагери по границата си със Сирия, като предпочита да се справя сама. Разбира се, не без съответното значително възнаграждение. Ердоган получи в Брюксел проекто-предложението на Юнкер за план за действие и се прибра у дома, където измисли трите основни неща, които поиска в замяна от европейците - три милиарда евро помощ от ЕС за нуждите на бежанския поток, вместо предложения от Брюксел един милиард, либерализиране на визовия режим за турски граждани и подкрепа за създаването на т.нар. зона за сигурност, известна още като зона свободна от полети в Северна Сирия.

Именно вдигането на мизата от страна на Анкара вероятно е дало тласък на една стара идея, датираща още от 2001 г. - създаването на общоевропейски патрули за охрана на външната граница на ЕС. Българският евродепутат Илияна Йотова - зам.-председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи - бе сред първите, които повдигнаха тази идея още преди година и половина. Днес за тези патрули открито говорят всички европейски лидери, което е

добър знак за България

имаща голям интерес от реализирането на идеята.

Министър-председателите и държавните глави от ЕС отговориха уклончиво на исканията на Турция за повече пари и за либерализирането на визите. Казаното от тях може да се резюмира с думите "Добре, ще помислим по-задълбочено". Жан-Клод Юнкер публично разкритикува държавите членки пред Европейския парламент за това, че се забавят с осигуряването на парите за доверителните фондове, които ЕС организира, за да помогне на страни като Турция, Ливан и Йордания. Европейската комисия осигурява половината от парите, за да може най-натоварените с бежанци съседи на конфликтните райони в Близкия изток да се погрижат за търсещите убежище и те да не потеглят към Европа. Останалата част от сумите трябва да бъдат вноски на държавите членки, а изглежда много от националните столици не са се разбързали да внасят пари.

Либерализирането на визовия режим за турски граждани е също

доста чувствителен въпрос

за мнозина държави членки. Те се опасяват, че много граждани на 77-милионна Турция може да дойдат в ЕС и да останат да работят "на черно". Турската дипломация едва ли ще прави отстъпки точно от това искане, особено когато в Анкара знаят колко огромна е нуждата на европейците бежански потоци рязко да намалеят възможно най-бързо. Катарската телевизия "Ал Джазира" коментира, че вероятно каквато и да е либерализация ще започне първо с пътуващи турски бизнесмени и студенти.

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Третото искане на Анкара - т.нар. зона за сигурност в Северна Сирия, остава най-проблематичното за Брюксел и за повечето от държавите членки. Въздушното пространство над Сирия се контролира от руските ВВС и въвеждането на такава зона за сигурност поставя държавите членки в реална опасност от сблъсък с руската армия. Малцина в ЕС са готови за такава авантюра, въпреки че българският премиер се опитва да приглася на турския си колега Давутоглу в подкрепа на тази идея. Президентът на Европейския съвет Доналд Туск и върховният комисар за външна политика Федерика Могерини дипломатично, но категорично отказаха на Анкара подкрепа за тази зона без полети в Северна Сирия.

Какво трябва да направи България в тази ситуация? Нашата страна следва да подкрепи идеята за общоевропейски патрули по външните граници. Опитът показва, че нито една държава членка не е в състояние да се справи сама с охраната на границата си, която изисква мобилизирането на огромен човешки ресурс при извънредно големи бежански потоци. София трябва също

да концентрира усилията си

не просто върху бежанския поток като цяло, а да започне да разглежда всеки един от аспектите на това предизвикателство. Например нашите власти (а и европейските в Брюксел) трябва да помислят за една специфична група бежанци - т.нар. непридружени малолетни и непълнолетни лица. Зад този термин се крие трагедията на деца, подгонени от войната и загубили един или и двамата си родители по пътя към ЕС. Всички те разглеждат България като транзитна страна, докато не се съберат със семействата си или други близки роднини, които вече са на територията на ЕС. Част от тях обаче няма да имат тази възможност и ще останат в България. Затова ние трябва много сериозно да разгледаме въпроса и да видим по какъв най-добър начин да осигурим международна закрила и да интегрираме тези деца.

Илияна Йотова и Групата на българските социалисти в ЕП организират голяма конференция с международно участие на 13 ноември в София. Българските социалисти символично са избрали сградата на Народното събрание за място на събитието, защото предстоят да се направят редица промени в българското и в европейското законодателство. България

не трябва да допуска „гетоизирането"

на тези деца. От особен интерес за нашата страна е представителите на националните и европейските институции, на международните организации и на неправителствения сектор да предложат законодателни промени, които ще улеснят достъпа до образование на тези деца и ще осигурят достъп до основните права, от които се ползват и българските деца. На карта е заложено дали ние и те ще си бъдем чужди в едно и също общество след 20 години или ще успеем да пресечем проблемите, още преди те да са възникнали. Конференцията в София ще бъде една от първите стъпки в правилната посока.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Как подобното се лекува с подобно

Приемът на хомеопатични препарати не е проста работа

Мнозина прибягват до хомеопатията, когато традиционните методи и средства за лечение са се оказали недостатъчно ефективни. Още Хипократ предлагал да се лекува "подобното с подобно" (т.е. веществото, предизвикващо симптомите на болестта, е способно да излекува същите симптоми). Въпреки това за основател на учението за хомеопатията се смята германският лекар Самуел Ханеман. В годините се оформят т.нар. френска, немска и английска хомеопатични школи. В България хомеопатията има над 140-годишна история, но в ново време се възроди в началото на 90-те години на XX в. Думата хомеопатия има гръцка основа - homoios (подобен) и pathos (страдание, болест).

Тук няма да навлизаме в дълбоките дебри на учението за хомеопатията. За разлика от консервативната западна медицина, хомеопатите лекуват не заболяването, а пациента, и затова избират за всеки индивидуални средства с цел да задействат вътрешните резерви на организма, информира здраве.bg. Според хомеопатията всичко в човека е взаимно свързано и за да бъде лечението ефективно, специалистът трябва задължително да опознае пациента като личност. Затова при първия преглед лекарят хомеопат задава много въпроси: например често ли измръзвате, как понасяте различните сезони, измъчват ли ви някакви страхове, каква храна обичате, в каква поза спите, какво детство сте имали, какви са психоемоционалните ви проблеми.

Хомеопатичните препарати представляват изключително малки дози вещества (често с растителен произход), които в големи дози предизвикват здравословния проблем, измъчващ болния. Както и традиционните медикаменти, хомеопатичните може да се купят в аптеките, но ефективно може да бъде само лечение, назначено от специалист хомеопат с висше медицинско образование и свидетелство за завършен курс по специално хомеопатично лечение.

При вземането на хомеопатични препарати добре е да се спазват някои съществени правила. Препаратите трябва да се съхраняват на тъмно, в стайна температура и далеч от източници на излъчване като телевизор, микровълнова печка, хладилник, мобилен телефон, както и от вещества със силна миризма.

Когато човек приема хомеопатични препарати, трябва да се въздържа от приемането на традиционни лекарства, да не употребява кафе, алкохол, храни и напитки, които съдържат мента (включително в паста за зъби и дъвки), кока-кола, шоколад. Черният чай също може да има действие на антидот, ако е в големи количества. Билковите чайове не са проблем.

Според хомеопатите най-доброто време за прием на хомеопатични препарати е сутрин преди закуска и преди личния тоалет. Храни със силен аромат (мента, лук, чесън и др.) може да се приемат поне 30 минути след приема на хомеопатичния препарат.

Ако сте привърженици и на ароматерапията, можете да я продължите, но при условие, че процедурите се провеждат 2-3 часа след приемането на хомеопатичния препарат, препоръчват специалистите. Те са категорични, че не е желателно съвместяването на хомеопатично лечение с физиотерапия.

Но най-важното правило е, че хомеопатията не може да се прилага без контрол и без консултация с лекар хомеопат не може пациентът самостоятелно да увеличава или намалява дозите, честотата на приемането на препаратите и пр.

Подозират гъбички, че влияят за развитието на алцхаймер

Нови данни навеждат на мисълта, че гъбичните инфекции може да играят роля за развитите на алцхаймер. Ако теорията за инфекциозния произход се докаже и в нови проучвания, за лечението на болестта ще могат да се използват и противогъбични средства, съобщава Daily Mail. Откритието е направено, след като учени намерили клетки и отпадни продукти от гъбички в тъканите на мозъка и в кръвта на 11 души, починали от болестта на Алцхаймер. При хора без симптомите на деменция гъбична инфекция не се откривала. В предишни изследвания учените откривали в мозъчните проби на пациенти с алцхаймер генетичен материал от вируси и бактерии. Като потенциални "виновници" за заболяването били посочени вируси, причиняващи херпес и пневмония. Сега официално причината за алцхаймер е прекомерното натрупване на протеинова плака в мозъка. Не е напълно изяснено обаче какво освен генетичното предразположение влияе за отключването на болестта. Тестването на препарати, насочени към ликвидирането на тези отлагания, засега не дава достатъчно добър резултат. Сега обаче учените идентифицирали следи от няколко вида гъбички. Това обяснява различните симптоми при хората. Самите симптоми представляват различен по степен на агресия имунен отговор. Все пак възможно е гъбичната инфекция да не е първопричина, а следствие от болестта - резултат на отслабената имунна система при алцхаймер, допускат учени.

Организмът не обича резките промени във времето

На всеки поне веднъж се е случвало: главоболие, отпадналост, бърза умора или просто лошо настроение преди... метеорологични промени. Медиците наричат такова състояние "метеочувствителност" (чувствителност, предизвикана от метеорологичните промени). Ако преди промени във времето чувствате необичайна възбуда или обратното - ставате отпуснати и сънливи, то това е напълно нормално. Тази естествена реакция на организма не се смята за проблем. Но обострянето на хронични болести в отговор на атмосферните промени се смята за наистина опасно състояние. То може да възникне преди измененията във времето като своеобразна сигнална реакция.

Ако страдате от сърдечносъдови заболявания, вашето състояние може да се влоши няколко часа преди смяната на температурата или атмосферното налягане. Понякога главоболието, отпадналостта, тревогата и болките в ставите могат да бъдат провокирани дори от промяната в посоката на вятъра, обясняват американски учени. По думите им, високата влажност на въздуха или настъпваща буря също са предпоставка за дискомфорт и дори много тежки състояния на хора със сърдечни заболявания.

Медици препоръчват хората със сърдечни заболявания значително да намалят физическата си активност при резки промени на времето, да избягват напрегнатата умствена работа, която може да предизвика преумора. При безсъние и повишена възбуда може да се приемат успокоителни средства от типа на валериана.

За поддържане на имунитета медиците препоръчват хората със сърдечни заболявания да вземат в достатъчни количества витамин С и витамин А, минерални вещества, микроелементи, ненаситени мастни киселини и в същото време да не злоупотребяват с месна, мазна и пържена храна. И все пак, ако организмът реагира твърде болезнено на промените във времето, за предпочитане е да се посъветвате с лекар.

Народна медицина

Опасна билка прилича на магданоз

Растение с красиви цветове, но много опасно е бучинишът (Conium maculatum). Наричат го и бардаран, цвилуга, църкало, дива мерудия, кукуда, мангалък, петнист бучиниш. Това е много често срещано растение както в природата (в полето по синори и храсталаци), така и в заобикалящата ни градска среда (близо до блатисти местности, покрай пътища, жилища, огради, жп линии или дори около разкопани райони като строителни площадки и обекти). Приликата му с магданоза е поразителна.

Бучинишът е тревисто едногодишно или двугодишно растение, най-разпространено е в Северна Америка и Европа, където е причинило доста неприятности на осмелилите се да го откъснат или опитат.

Макар плодовете и част от стъблото на бучиниша да се използват за лечебни цели, растението е изключително отровно. Токсините му се съдържат най-вече в листата и се смята, че поглъщането или откъсването на едва няколко от тях може да убие здрав възрастен човек за минути.

Отравянето с бучиниш е много опасно, а симптомите се проявяват почти незабавно. Токсините на растението причиняват затруднено дишане, болка в цялото тяло, загуба на съзнание, дезориентация, гърчове. Ако веднага не се потърси лекарска помощ, интоксикацията с тази белоцветна трева може да бъде фатална.

В древна Атина бучинишът се използвал като отрова за осъдените на смърт.

Сократ е умрял след отравяне с бучиниш.

Лечението се състои от предизвикване на повръщане, промивка на стомаха с разреден разтвор на калиев перманганат, животински въглен, солево очистително (английска сол), очистителна клизма. При нарушения в дишането отровеният се поставя на изкуствено дишане.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

**След сините мартеници и синьото шампанско на СДС поредната партия-спасителка на отечеството заля предизборния пазар с дъвчащите бонбони ГЕРБ!
Боже, пази България!**

Без осигурително вже

Червеноризец ХРАБЪР

- Взе ли двойното осигурително вже?

Смръщила лице, Маринова връзваше наколенки на колената си и закопчаваше каишките на катераческите си еспадрили...

- Що ни е двойно вже? Три шнура „Бел" стигат! – отвръщаше Маринов и оправяше ремъците на котките си. – С двойно осигурително вже се връзвахме, като качвахме Вихрен през зимата! За София двойно осигурително вже си е направо много!

- Защо да е много? – нервничеше Маринова. – Кажи ми само как ще минем сипеите, дето още като тръгнем, и само за половин час ще сме на тях? В ония пукнатини и дупки една грешна стъпка и увисваш като пране над урвата!

- Каските са готови, сложил съм ги в раниците, по осем стоманени клина ще носи всеки в паласката си! И без двойни въжета ще се справим!

- Ти винаги много знаеш! – тръшна се на стола си Маринова. – А миналата седмица, като увиснахме на кръстовището на „Оборище" и „Църковна"? Помниш ли? Кво ни пречи сега да сме двойно осигурени, кажи ми! Дай да сме готови за всяка гадост! Вземи и въжето, колко тежи в края на краищата? Ако ти не искаш, аз ще го нося.

- Марче, не забравяй, че сме октомври, още в пет следобед става такава тъмница, че по софийските улици направо си като слепец! Взел съм фенер, а и магнезиеви факли съм приготвил! Вярно, те са, ако си в пещера, ама то София си е по-тъмна и от пещера! А и разбрали сме се вече да не тръгваме без палатка и спални чували. Или си забравила как миналата година, когато заваля дъжд и се отвориха вирове по два метра дълбоки! Помниш, нали? И като стана ясно, че няма да успеем да се приберем по светло. Кесихме на оня тротоар на „Възраждане", чакахме да изгрее слънцето, та поне пътеката да можем да следваме! А и не забравяй, че сме се разбрали да носим и надувната лодка! С тия запушени улични шахти при всеки дъжд градът става езеро! София е това, Марче, това не са ти превалите и орляците на Пирин!

Маринова махна с ръка, нахлупи каската на главата си, взе пикела и пое надолу по стълбището. Коко, още по-натоварен и екипиран, пое след нея... В сивото октомврийско утро семейство Маринови тръгна през урвите и пропастите на софийските улици, за да гласува за кмет на столицата... Без двойно осигурително вже!

ИЗБОРИТЕ В ПАРДОН ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

Иван УЗУНОВ

Радой ГЕРДОВ

ВЗИМАЙ, НАРОДЕ! АЗ СЪМ ГИ ИЗБИРАЛ

Светослав ЯНАКИЕВ

Георги ЧАЛЪКОВ

ИЗБОРИТЕ ЛИ СПЕЧЕЛИХА ИЛИ ДЖАКПОТА

Ивайло ЦВЕТКОВ

Къде има нещо гнило или Родино, запуши си носа!

Има нещо гнило в Дания! Шекспир го беше казал, нали? Сега се убедих, че гениалният драматург продължава да бъде гениално прав до ден днешен.

Купих си половин кило датски салам, който се оказа толкова загнил, че дори и кварталните кучета го изгледаха с отвращение. А те имат природната дарба да разбират по-добре и от Шекспир кое е гнило и кое – не. Оказа се обаче, че нещо гнило има и в Германия. Съседът Стойчо си докара оттам едно фолксвагенче, което излезе по-изгнило и от датския салам. Само дупки и тук-таме петна.

Миналата седмица друг един съсед си купи от "Американ маркет" джинси. Вярно, на четвърт цена, но пък по-изгнили американски гащи сигурно няма и във виетнамската джунгла! Изводът е, че и в Америка има нещо гнило.

Абе Америка! Какво да говорим за Америка! Тя голяма страна, нормално е да има нещо гнило! Гърция! Ей я – на две крачки е! Обаче идете да си купите гръцки маслини! Вкусът им е, все едно ги е брала хубавата Елена половин час преди да избяга от Менелай, в резултат на което, както е известно, избухва Троянската война. Впрочем ученитe и до ден днешен спорят защо е започнала тази война – дали защото Парис е дал ябълката на Афродита (справка - митологията) или защото е дал кофти маслина на Атина Палада (справка – кварталната бакалия).

Има значи нещо гнило, ама много гнило и в Гърция!

А ако обиколим сергиите по Женския пазар и Илиенци, ще се убедим, че нещо гнило има също така в Япония, в Турция, в Латинска Америка и в арабските страни. Ако пък се замислим по-дълбоко – ще стигнем до по-дълбок извод. А именно: че нещо гнило има в целия свят! Но скоро вече няма да има! Всичко гнило ние ще им го купим! Или те ще ни го пратят като хуманитарна помощ!

Така че: дръж се, Родино мила! И си запуши носа!

ПРЕДИЗБОРНА БОРБА

Тихомир ЙОРДАНОВ

***Ей тука на стената днеска
зачетох свежо залепен плакат.
Но под носа ми някой го наплеска
с лика на друг ухилен кандидат.***

***Разбрах, че изборната надпревара
е като играта на скриш-миш,
защото трети лепна на дувара
връз него следващия го афиш.***

Вицариете

- Как да отделим белтъка от жълтъка ли? Всеки кулинар ще ви каже, че е достатъчно да преливате суровото яйце от едната половинка на черупката в другата, докато в едната половинка остане чистият жълтък с холестерола, а в поставената отдолу чашка - белтъкът с птичия грип. Захар за диабет и бяло брашно с орехи и шоколад за напълняване добавете сами, както и сол за хипертония и чашка силно кафе за исхемична болест на сърцето. Разбира се, изхвърлете черупките, за да улесните остеопорозата.

☺

Между блондинки:

- Защо дойде на купона с превръзка на окото?

- Не успях да го гримирам.

☺

Предизборно:

Кризата рязко промени хората. Ето, МВР съобщи, че по България са плъзнали баби-ексхибиционистки. Те се крият зад ъгли и в храстите на зелените площи, изскачат внезапно пред минаващите пешеходци и по най-груб и безсрамен начин им показват своите пенсии.

☺

Природозащитно:

Отчитайки изхвърленото количество нефт в световния океан, рибите скоро ще почнат да еволюират в посока да им се появят двигатели с вътрешно горене.

☺

Овдовяла кокошка говори на пиленцата си:

- Само да можеше да ви види баща ви! Щеше да се обърне в грила!

☺

Холивудщини:

- С какво може да се убие Човека-Паяк?

- С Човека-Чехъл...

☺

Мъж, гостувал във Франция, се прибрал в къщи. На вечеря, докато жена му сновяла напред-назад с чиниите, той й казал:

- Докато бях във Франция при мадам Мари, за вечеря тя слагаше на масата бяла покривка. Не е кой знае какво, ама страшен кеф!

На следващата вечер жена му се погрижила на масата да е застлана бяла покривка. Мъжът обаче казал:

- Докато бях във Франция при мадам Мари, за вечеря тя пускаше тиха музика. Не е кой знае какво, ама страшен кеф!

На следващата вечер жената застлала бялата покривка и пуснала лека музика. Но мъжът й пак започнал:

- Докато бях във Франция при мадам Мари...

- Чуй ме сега - казала ядосано жената, - докато ти беше във Франция при мадам Мари, аз бях на гости при комшията - Мишо! Не е кой знае какво, ама все пак страшен кеф!

☺

- Ало, такситата ли сте?

- Да.

- Ще ме закарате ли до столицата на Албания?

- В ред ли сте, господине? Знаете ли колко е далеч Тирана?

- Тирана... Шест букви... става... Благодаря!

☺

Реклама:

Нашата фирма за събиране на дългове сега приема заявки и за неизпълнени съпружески дългове. При особени случаи погасяваме такива дългове със собствени средства.

☺

- Да отидем у нас?

- Не!

- Не се бой, не съм такъв...

- Скъпи, "не съм такъв" е Евгени Минчев, останалите всички са такива...

☺

Блондинка се развежда след един ден брак. На въпроса "Защо" обяснява:

- Когато ми каза,че слага силикон, помислих си, че ще ме тунингова цял живот, а се оказа, че упътнявал дограми...

☺

Мъж се връща от командировка. Жената:

- Е, как беше?

- Скъпа, ти си най-добра от всички!... При теб как беше?

- Не само ти мислиш така!

☺

Младоженци се настанили във вашингтонския хотел „Уотъргейт". Булката се безпокояла, че стаята все още може да се подслушва, затова поискала мъжът й внимателно да я претърси. Той погледнал зад завесите, под леглото, в гардероба и накрая под килима. И там открил загадъчен диск с четири винта. С помощта на швейцарското си ножче отвъртял винтовете и изхвърлил диска през прозореца.

На другата сутрин, преди да заминат, управителят на хотела ги попитал:

- Хареса ли ви стаята? А обслужването? Как прекарахте в хотел „Уотъргейт"?

- Защо ни задавате толкова много въпроси? - учудил се младоженецът.

- Защото от стаята под вас се оплаках, че полилеят паднал отгоре им.

☺

Знаете ли, че:

За това, което в живота дават две години, в хокея дават двадесет минути. Хора, занимавайте се със спорт!

☺

Влакът излиза от тунел. В купето има и младоженци. Мъжът казва на ушето на жена си:

- Ако знаех, че този тунел е толкова дълъг, щях да се възползвам.

Жената:

- Какво? Това не беше ли ти?!

☺

- По какво се познава, че един мъж се е влюбил?

- За няколко дни се интересува помалко от автомобила си.

☺

Житейски опит:

Зимата е студена, когато нямаш пари. Същото е и със жената.

☺

- Казват, че брюнетките са по-страстни от блондинките.

- Глупости! Моята жена беше и блондинка, и брюнетка, и не забелязах никаква разлика!

☺

Турист пита екскурзовода:

- Кажете, моля, какво правят тези жени с бели рокли?

- Знаете ли, в Йерусалим има такава традиция: в деня на сватбата булките ходят на Стената на плача - отговоря екскурзоводът.

- А защо?

- За да свикнат да говорят със стена.

☺

Жената:

- Ако се държиш лошо - ще се боядисам като блондинка. Всички ще те сочат с пръст и ще казват: „Живее като последен глупак - с блондинка"...

☺

Гледачката:

- Линиите на вашите длани говорят за това, че трябва по-често да ги миете.

☺

Между компютърджии:

Момиче е в леглото с програмист. Галантната среща нещо не се получава и момичето прошепва:

- Да рестартираш опита ли?

☺

И казала майката на Червената Шапчица:

- Дъще, ето занеси тази кошница на баба си!

- А защо аз ? - попитала Червената Шапчица.

- Добре, хайде аз ще отида! Щом искаш сираче да останеш!?

☺

- Ало! С кого говоря?

- Това е магазин за обувки.

- Извинете, объркал съм номера...

- Елате, ще ги сменим!

☺

В публичния дом предлагат на един клиент доста възрастна проститутка.

- Че вашата професия е най-старата, това го знаят всички - казва той. - Но това не означава, че непременно трябва да легна с някоя от основателките!

☺

Коментар по повод на препоръки от Европейския съюз и в частност Германия към политиката на България:

- Не може нация, която се напива с бира, да поучава нация, която изтрезнява с бира!

☺

В Сибир, по сталиново време.

- Вие за какво сте интерниран?

- Аз бях против Иван Иванич.

- А вие?

- Аз подкрепях Иван Иванич.

- А вие за какво?

- Аз съм Иван Иванич.

☺

Модерни времена:

- Докторе, не мога да пропусна нито една поличка.

- Вие сте млад, това е нормално.

- Да, но вече нямам място в гардероба...

☺

- Може ли да се изплати съпружески дълг чрез пощенски превод?

- Може, ако пощальонът няма нищо против.

☺

Детска площадка в кварталната градинка. Петгодишната Марийка дотичва до майка си и й казва възбудено:

- Мамо, имам си вече съпруг!

- Браво, Марийке - подсмихва се майка й, - и кой е той?

- Иванчо, дето досега си играхме на пясъка.

- И по какво разбра, че Иванчо ти е съпруг?

- Ами преди малко ми каза: "Събирай си боклуците и отивай при майка ти!"...

☺

Мъж говори на застрахователния си агент:

- Не, не ми трябва застраховка "Живот". Искам моите роднини наистина да се разстроят, когато умра!

☺

Двама мъже се сблъскват в един хипермаркет.

- Извинявайте, не ви забелязах - казва единият, - жена ми изчезна някъде между щандовете и не мога да я намеря.

- И аз загубих мойта - казва другият. - Вашата как изглежда?

- Ами висока, слаба, дълга руса коса, много къса поличка, големи гърди, плътно прилепнала блузка, без сутиен. А вашата?

- Абе няма значение, дайте да намерим първо вашата!

☺

В съда:

- Надявам се - казва съдията, - че свидетелят не е много уморен от разпита.

- Какво говорите! - отговаря свидетелят. - След двайсет години брак това са дребни работи!

☺

- Сто километра в час? – изненадва се шофьорът. – Та аз се движех с не повече от двайсет километра в час!

- А може би ще кажете, че сте стояли на едно място? – ехидно пита полицаят.

- Ами да! Практически бях спрял!

- Чудесно! Глоба!

- За какво?

- За спиране на непозволено място!

☺

- Бабо, защо са ти толкова големи очите?

- За да виждам по-добре, внучко.

- Бабо, а защо са ти толкова големи ушите?

- За да чувам по-добре, внучко.

- Бабо, а защо ти е толкова голям носът?

- Ех, така сме си ние, слоновете, внучето ми...

☺

Между приятелки:

- И ти си мислиш, че мъжът ти е за риба?!

- Ооо, че къде другаде - като го знам какъв шаран е...

☺

Лекарят разговаря с тежко болен пациент:

- Не бива да ядете до края на живота си.

- До края на живота ми ли?!

- Е, тия два часа, които ви остават, все някак си ще издържите.

☺

След кратко запознанство кавалер пита дамата си:

- Извинете, вие омъжена ли сте?

- Не, прехранвам се от случайни запознанства.

Вицариете

ПЕГАС®

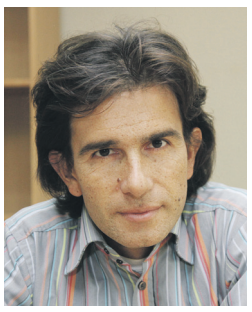
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015, БРОЙ 245

От редактора

Общувам вместо комуникирам

Боян БОЙЧЕВ

Вървя по софийските улици. Тук съм роден и съм свързан с тях. Но за пореден път изпитвам болка. Нима това е моят град?!

Отвсякъде рекламни светлини и табели на латиница ми обясняват нещо, предлагат друго. Все повече англоезични думи изпълват въздуха и пространството и аз, българинът, се чувствам притиснат, изгубен. Чувствам се чужденец.

Ако не знаеш днес английски, си загубен, казва мой приятел и махва с ръка.

Загубен? Къде? В родния ми град?

Вслушвам се в разговор на млади хора. Чужди думи накъсват грубо и безкомпромисно речта им. Грозно е, глупаво е и издава комплекси. Но младите хора не го разбират. Приемат го за нормално. Модерно е да говориш така. Въпрос на престиж. На криворазбрана цивилизованост.

След няколко дни е поредната годишнина от рождението на Александър Теодоров - Балан. Той е сред основателите на Софийския университет и пръв негов ректор. Автор е на първите научно издържани граматики на българския език.

Но сред всичките достойнства на Балан едно от най-важните е, че е истински радетел за чистота на българския език. Той е автор на нови думи като "възглед", "дейност", "заплаха", "излет", "летовище", "общувам", "поява", "предимство", "становище", "творба", "украса", "усет" и много други, с които да бъдат заменени чуждиците. Един от онези наши книжовници преди и след Освобождението, които изграждат речниковия състав на езика.

Днес сме безучастни свидетели на обратния процес. С лека ръка рушим създаденото от нашите книжовници, не осъзнавайки, че по този начин се затриваме като нация.

Факт е, че много от днешните деца говорят и пишат по-добре на английски, отколкото на български. Какво създаваме - слуги на чуждите господари у нас или наемни работници в чужбина?

Да знаеш чужд език е богатство. Да говориш и пишеш на родния си е достойнство.

Съхранението на това достойнство минава през приемане на закон за езика и солени глоби за всички, които се гаврят с него. Само така ще може отново да "общуваме" нормално, а не да "комуникираме".

Имаме ли воля за това?

ПРИЗНАНИЕ

Красимира Стоянова става почетен доктор на АМТИИ

Оперната прима Красимира Стоянова става почетен доктор на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство (АМТИИ) в Пловдив. Церемонията е днес от 11 ч. в зрителната зала на академията, съобщи БТА.

АМТИИ удостоява световноизвестната оперна певица със званието Доктор хонорис кауза "за изключителния й принос в оперното изкуство и заслуги в популяризирането на българската култура по света" - според решението на академичния съвет. Сопраното Красимира Стоянова е поредната възпитаничка на АМТИИ, която стига до върховете на световното изкуство и която ще бъде удостоена с високото признание на академията. Миналата година почетната титла получи бележитият музикант Теодосий Спасов, определен от ЮНЕСКО за артист на мира.

Красимира Стоянова завършва Музикалното училище в Русе и АМТИИ в Пловдив. През 1998 г. дебютира на сцената на Виенската опера в ролята на Микаела от "Кармен" на Бизе. Следват участия в Карнеги Хол, Метрополитън опера, Ковънт Гардън, Лондонската кралска опера и много други световни оперни театри. На 6 октомври 2009 г. министърът на образованието, изкуствата и културата на Австрия удостоява сопраното със званието камерзенгерин - най-високата титла в Австрия, присъждана на оперни певци.

КИНОФЕСТИВАЛ

„Потъването на Созопол" гостува на три континента

Филмът "Потъването на Созопол" на Костадин Бонев ще участва в международни кинофестивали на три континента до Нова година, по информация от режисьора. Продукцията ще гостува в конкурсните програми на Фестивала на европейското кино в Берлин - в края на октомври, международните кинофестивали в град Бразилия и в Орензе, Испания - през ноември, на Международния кинофестивал в Делхи, Индия - в началото на декември.

"Потъването на Созопол" ще бъде представен и в панорамата "Фокус България" на Международния кинофестивал в Одрин, Турция, в края на ноември. Филмът е създаден по едноименния роман на Ина Вълчанова. Той разказва историята на 50-годишния архитект Чавдар Кършев, който се отправя към крайморското градче в компанията на 10 бутилки водка и без други планове за бъдещето. В града на неговата младост се случват поредица от събития, а алкохолът съпътства историята до последната капка.

Във филма участват Стефан Вълдобрев, Джийсън Брад Люис, Леонид Йовчев, Веселин Мезеклиев, Мирослава Гоговска, Петя Силянова, Биляна Казакова, Жорета Николова, музикантът Васил Гюров и други имена от българските кино и театър.

ПЕРИОДИКА

Нов брой на „За буквите - О писменехъ"

Университетът по библиотекознание и информационни технологии издава брой 47 на Кирило-Методиевския вестник "За буквите-О писменехъ", посветен на Деня на народните будители - 1 ноември.

Предстоящата 1100-годишнина от Успението на Св. Климент Охридски е представена със Служба и тропар от Охридския архиепископ Теофилакт, хипотеза за местонахождението на Климентовата област Велика от Йордан Табов, новооткрити икони и фрески на Светителя. Под заглавие "Прозрението на Бориса" е поместен откъс от книгата на проф. Петър Мутафчиев "История на българския народ". Първите Кирило-Методиеви ученици, известни като Св. Седмочисленци, представя акад. Петър Динеков. Св. Еразъм Лихнидски е представен с очерк на проф. Бойка Мирчева. Делото на Кирил и Методий в Родопската живописна школа от XIX в. с малко известни стенописи от Араповския манастир излага д-р Николай Клисаров. Обзорен репортаж за XI международен конгрес за изследвания върху Югоизточна Европа, който се състоя в София в началото на септември, е придружен с автографи на чуждестранни учени. Поместено е специалното послание до конгреса от Генералния директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова, под чийто висок патронаж се проведе научният форум.

ИЗЛОЖБА

Творби на Маргарит Цанев-Марго с дарение за НХА

Столичната галерия "Академия" представя изложба на Маргарит Цанев-Марго (1944-1969), която включва акварелни творби, предоставени от НУИИ "Илия Петров", графики и скулптурни пластики, които ще бъдат дарени на музейната сбирка на НХА. Те са притежание на Асен Гицов, Любомир Савинов, Никифор Русков, Светлозар Писаров, Светослав Герджиков, Кирил Гогов. Изложбата продължава до 27 октомври на ул. "Шипка" 1.

Маргарит на 24 години създаде своята образна символност, своята вселена, в която земното и космичното, крайното и вечното, телесното и духовното са в неговото библейско диалектично единство, смислово неразгадаеми.

"... по-автентичен се разкрива в рисунките си. Многобройни рисунки с туш и перо върху най-обикновена хартия, правени по всяко време - у дома, сред приятели, на лекции, - без никакво "функционално" предназначение; създавани свободно, непринудено - както се диша, както човек пее (при радост и тъга), както се изповядва. И тъкмо, защото са създавани тъй спонтанно, те изразяват може би най-съкровеното в душевността на младежа. Крайно субективни - те са и трудно разгадаеми; почти енигматични. Едно е ясно: опасно е било, опасно е и сега да се прилагат към него стандартни мащаби. Много талантлив, той свършва в началото на своя път; може би дори преди началото. Никой не знае как щеше да се развие. Остава болката: когато най-много се нуждаеше от личности, българското изкуство загуби една от най-големите си надежди", отбелязва Димитър Аврамов, юли 1989 г.

Поезия

Нови стихове от Таньо Клисуров

* * *

Какво е свободата, правдата какво е?
Живях ли с тях поне едничък ден?
А може би за тях не бях достоен,
макар че роб не бях, нито лъжец платен.

И чудя се, защо твърдят, че са свободни
онези, дето робски все превиват гръб,
и лъгалите себе си и другите - подобно
платените клакьори на спектакъл тъп.

Научих се поне да не приемам лесни роли.
Едно с годините ви уверявам, че разбрах:
за свобода и правда силният човек не моли,
лица на Бога са, но се воюва зарад тях.

Омрази

Аз просто нямам лични врагове,
заради тях да кажа: "Бог да ме опази!"
Ала България в села и градове
е разделена днеска от омрази.

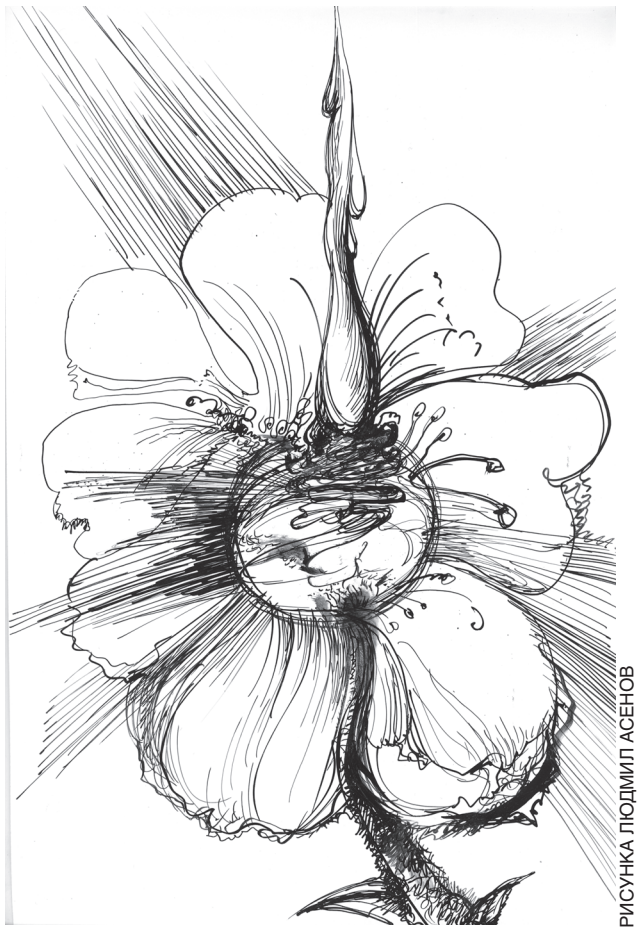
Къде ги крихме толкоз време, щом
десетилетия гласът им не дочухме?
Нали градихме общия си дом,
където всеки сложи своя тухла?

И изведнъж - подобно зверове -
настръхнали един към друг пристъпяме.
Аз просто нямам лични врагове,
но моята родина ми е скъпа.

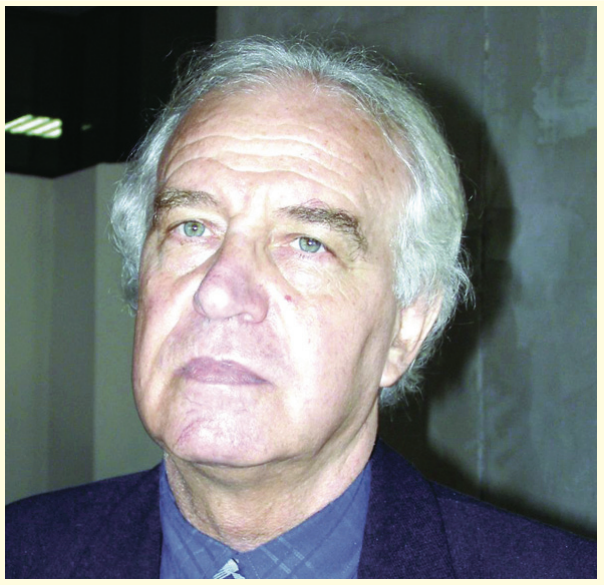
Не искам да я виждам в този час
как изранена в смъртник се превръща...
България изчезне ли, тогаз
за всички ни присъдата е същата.

Селски жени гледат „Отело"

С един раздрънкан автобус доведени
(от дъното на минал век изплавал),
в началото те възмутено гледаха
Дездемона как се прегръща с Мавъра,
как къдрите й руси падат нежно
като покров на рамото му черно,
как той с любов в очите я поглежда
и я заклева да му бъде верна.
"О, грешно е, не може черен с бяла?" -
наивни в своята присъда кратка
жените шепнеха в препълнената зала,
прикрили шепота си с края на забрадките.
Но музиката - болка и утеха -
за селския им слух необичайна,
май стори чудото в душите техни.
Накрая всяка се разплака тайно.
А предразсъдъкът стопи се, не остана,
гласът им вътрешен бе вече по-различен:
цветът на кожата не е забрана
сам да обичаш и да си обичан!

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ТАНЬО КЛИСУРОВ е роден на 23 май 1944 г. в Мъглиж. Завършил е българска филология във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий". Работил е в културния отдел на в. "Септември", бил е главен редактор на литературния алманах "Хоризонт" и на в. "Вик".

Автор е на 9 стихосбирки. Първата му книга "Южна гара" получава голямата награда на литературните празници "Южна пролет" в Хасково. Носител е на Наградата за поезия на СБП и редица други литературни награди.

Член е на Съюза на българските писатели.

* * *

На другите да бъдеш съдник, значи
на себе си ти съдник да си бил
дори за слабости най-малки, затова че
ти също във живота си грешил.
Не искаш грешките си да изкупиш,
защото няма да ти донесе престиж.
Щом съдиш, греховете чужди трупаш
връз своите. И как ще издържиш?

Обущари

Откривам нещо позабравено и мило
в наведените над тезгяха пози.
И сякаш вдишвам още с детски ноздри
дъха на гьон, на кожа и лепило.

Вас също безработица ви дебна,
трудолюбиви скромни обущари.
Захвърляхме обувките си стари.
И вече мислехме: не сте потребни...

Но пак сте тук. Не стигат пак парите.
И новите обувки вече лукс са.
А все по-често пътят им се пуква
и вие трябва да го залепите.

От работилничките, тесни като клетки,
поема пътят. Води към безкрая.
Но точно вашите обувки, зная,
с пробити са от времето подметки.

Весден държите шилото, иглата.
Призвание достойно днеска туй е.
Додето онзи обущар - Съдбата -
за вечния ви път не ви обуе.

Августа Траяна

На Димитър ЯНКОВ

Под моя град живял друг град - античен.
По право аз съм също негов жител.
Макар затрупан с време, той прилича
на днешния - с водата от чешмите,
с небето свое, толкова високо,
с дърветата и улиците свои,
извеждали във вярната посока
и хората обикновени, и героите.
Навярно и поет живял е в него
и пишел свойте вдъхновени оди
не за патрициите и Стратега,
а за плебея беден от народа...

Простете за наивната представа,
но в мен живее този град чудесен.
Преплитат се епохите и лесно
аз от едната в другата минавам.
Ту с туника съм, ту облечен с дънки -
мъже ми кимат и жени красиви.
Нали съм тяхна родова издънка,
чрез мене те са продължени, живи.
Неподчинен на логиката строга,
живея сякаш хиляди години.
Случайно срещнах днес археолога.
Загледа ме... Преди да ме отмине.

Гаро

Циганинът Гаро има пет деца -
черни са като маслини в олио.
Зиме, лете греят техните лица,
нищо че са вечно гладни, голи.
Гаро има си каруца, мършав кон,
с тях боклуците в квартала ни извозва.
Кара гордо като шампион,
щом поеме в кръчмата редовната си доза.
Люби циганката си и сметка не държи
колко още челядта му ще нарасне.
Може да ти каже сто лъжи,
но излъжеш ли го - ще те прасне -
ей така - с юмрука си голям, корав.
Казва: "Гаро за едната чест живее."
Верен е докрай на циганския нрав:
днес спечеленото - утре ще го пропилее.
Шоколад ще купи на децата гладни той,
на жена си панделка, на него бира.
Ако се излее през деня порой,
цяла нощ в дома му капе, без да спира.
Имат свое щастие и в този дом, макар за час,
с тези ежедневни цигански привички.
Боже, ако станат като нас -
те ще бъдат най-нещастните от всички.

Любов в асансьора

Изглеждала би случката позорна
в очите на доброто общество.
Да бе на пейка или под дърво -
те любеха се в клетка асансьорна.

Мъж и жена, до днеска непознати,
в прегръдка сякаш за последен път
неистово преплетоха телата си.
Без опит даже да се обяснят.

Понякога искрата лумва мигом.
Любов ли или грях внезапен бе,
додето асансьорът ги издигаше
високо, чак на седмото небе?

Обратно после. Копчето натиснали,
се приземяваха щастливо той и тя.
И пак нагоре, без да се замислят.
На облак бял ги качваше страстта.

Додето най-накрая се опомниха,
изтърсени от облака. Боли!...
В посоки разни тръгнаха. Огромният
световен асансьор ги раздели.

* * *

Не вярвам, че ще продължи животът ми
в небесните селения или във студ и пек
отново на земята, като късмет от тото,
във тялото на по-добър човек.

Не, няма да се случи. Реалист съм, зная,
че всяко нещо има свой финал.
Не ме пълнете с оптимизъм, за да не стана в края
балон, развян на сватба или бал.

На мене ми е ясно: срокът ми е кратък.
Дори да хленча или да съм твърд,
подире ми най-много да остане знакът -
годините на раждане и смърт.

И колкото за близките ми да е жалко,
ще мине всичко, както му е ред.
И НОИ с един пенсионер по-малко
ще си закърпи празния бюджет.

Къмпинг

Сменихме с тебе стаите семейни
с палатка. Върху пясъка е тя.
Отново в нейното прозорче вейна
внезапно вятърът на любовта.

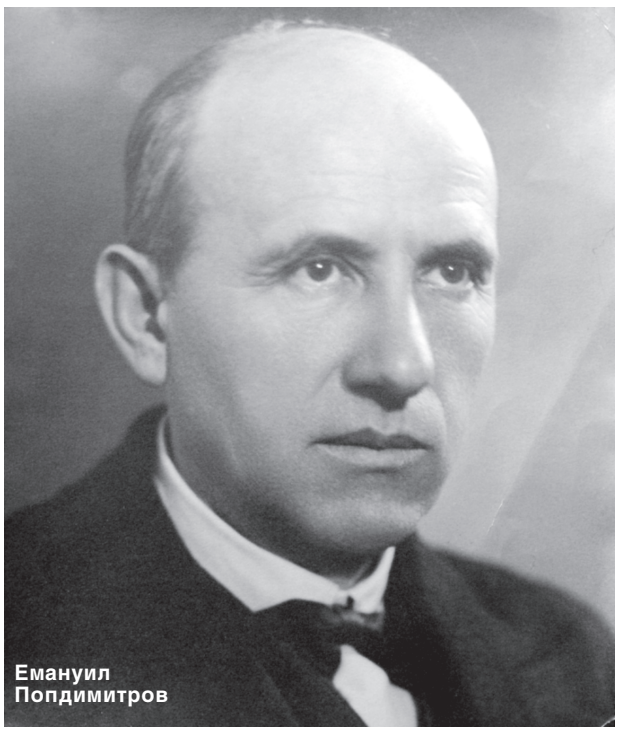
И преоткрихме голотата. Не екранна.
И устните. По ученически почти.
Косата си, на кок у нас прибрана,
разпусна върху раменете ти.

И в разрез със приетото приличие
на плажа се целунахме със страст.
А краткото признание "обичам те"
не бе банално този път за нас.

Щастливо, в Райската градина също,
без скрупули пристъпя всеки бос...
Дано обратният ни влак за вкъщи
не спре пак в онзи скучен коловоз.

Поет, художник и учен

130 години от рождението на Емануил Попдимитров

Емануил Попдимитров

Константин ЕЛЕНКОВ

За по-новите поколения той е само име. За нас, децата на отминалия век, Емануил Попдимитров е от най-интересните и любими образи в нашата литература и култура...

За него понятия като самобитен и оригинален не са изчерпателна характеристика.

Не я изчерпват и определения като поет-символист или поет-народник; разностранно ерудирана личност, носител на нови, модерни възгледи в целокупния ни културен и обществен живот. Но и това не дава представа за изключителната надареност на този човек...

Ти идеш от другия бряг,
от млечния път, от безшумни води,
където се раждат души и звезди
и тънат вселени без знак -
ти идеш от другия бряг...

"Ти идеш от другия бряг... Тия думи можем да отнесем в пълна сила и за самия творец.

Емануил - означава "с нас е Бог". Баща му, отец Димитър, неслучайно му е дал това име: с него като че ли го е обрекъл на Бога, а то ще рече - на хората...

Творец със своя мисия

Емануил Попдимитров идва с мисия на този свят. Той е не само поет, той е и художник; той е преподавател и тънък познавач на литературата - древна и съвременна. В известен смисъл той е и богослов, автор на редица студии по въпросите на религията. Пише драми, есета... 20 години преподава История на западноевропейското сравнително литературознание в Софийския университет!

Обикновено в миналото се изтъкваше един факт от биографията на Ем. Попдимитров, че като студент е участвал в освиркването на цар Фердинанд в Народния театър (1907 г). И се търсеха - в духа и стила на онова време! - неговите бунтарски и революционни изяви. Естествено, не бива да се пренебрегва природната му склонност към обществени изяви - като се започне от причастието му към тежката съдба на Западните покрайнини след Ньойския договор от 1919 г. (Под ръководството на Емануил Попдимитров към Върховния комитет на бежанците е създаден комитет на български интелектуалци - 46 видни учени и писатели, сред които Александър Теодоров-Балан, Стефан Младенов, Стилиян Чилингиров, Йордан Захариев, с благородната задача да съхранят българщината - главно езика! - на българите от западните покрайнини). Той участва и в делегацията на защитниците на българското еврейство през 40-те години на миналия век. (Той е и в групата на интелектуалците, организирали спасението на българските евреи през 1942 г.)

Покровител на известни художници

Към "социалната" му дейност можем да отнесем и факта, че през 1925 г. успява заедно със Сирак Скитник да издейства от Министерството на просвещението стипендия за Владимир Димитров-Майстора. С тази финансова подкрепа големият художник живее и твори повече от 20 години!...

Тук следва да припомним и приятелството му с Майстора (между впрочем те заедно се записват в Художественото училище!); Ем. Попдимитров открива изложби на повече от 30 наши художници! Сред тях: две изложби на Майстора, първите изложби на Васил Стоилов, Андрей Николов, Никола Танев, Ал. Божинов, Давид Перец, Марио Жеков, Георги Машев, Стоян Рангелов, Стоян Венев, Асен Василиев, Евтим Томов...

Емануил Попдимитров е ново явление в културата, в традицията хората на културата и ума да служат на обществото. За него обаче не е достатъчно това да обича родния край и България и да ги прославя:

По време на войната от 1912 г. е строеви войник, а през 1915 г. е мобилизиран в 13-и Рилски пехотен полк и в Солунска допълнителна дружина; през 1918 г. е преводач на Южния фронт и в Главната квартира - Кюстендил. Войната укрепва таланта и характера му; години наред той живее с ужасите на войната; четири години пише поемата "Златни ниви и бойни полета", която издава през 1929 г.

Патриот и родолюбец

Като делегат на Обединените нации в Женева (1929 г) успява да включи в дневния ред на Конгреса въпроса за малцинствените групи и да извоюва за българите от Западните покрайнини статута на малцинство!

Превел е "Азбучна молитва" от Константин Преславски, богомилските легенди от латинския сборник на Ватикана, превежда Шилер, превежда и издава на съвременен български език основни произведения на старобългарската литература (антол. "Глас от дълбините"). Превежда "Крал Хенрих четвърти" от У. Шекспир (1908), "Песен за камбаната" от Фр. Шилер (1930), "Апостолът" от Ш. Петьофи (1946), както и творби на Гьоте, Хайне, Хьолдерлин, Новалис, Верхарен, Метерлинк, Рембо, Георге, Пушкин, Лермонтов, Надсон, Ахматова, Балмонт и др.

Той е не само тълкувател и аналитик на старите религии, на индуизма и будизма, на египетската стара култура, той е екзегет и на

Емануил Попдимитров (вдясно) в Женева, 1929 г.

Апология на живота и неговата красота

Владимир ВАСИЛЕВ

Философският мироглед на Ем. п. Димитров преминава през цялата му поезия. Той е, който обеднява разнородните й мотиви и въплъщения под купола на едно единство.

Съобразно с него, неговата поезия е една хармонична поезия. В нея няма и не може да има раздвоения и конфликти. Животът у него е разрешен: навън - във висшата премъдрост на творението, вътре - в нравствения закон, като двигател на човешкото развитие и напредък.

Тя е поезия на възхитеността. Апология на възвисяващите сили на живота, на неговата красота и жизнерадост. Тая жизнерадост иде от смаляването на "аз" пред величието на Вселената и дълга към човека.

Оттам е нейният псалмически тон - тя е словословие на живота и на порива.

Като под небесната дъга, под нея всичко е прозрачно.

Старинно-родна припевност се прелива у нея в сложна полифония и примитивното виждане се разпуква в многоцветна образност.

Образността е тъкан на тая поезия.

В орнаментиката й е отразен известен класицизъм.

Емануил п. Димитров носи някои черти на човек от Ренесанса.

Свещеното писание, на Евангелието - и то не само от гледната точка и позициите на богослова или теолога, но от ДРУГИЯ БРЯГ, от планината на поета и художника:

Родино майко! Колко много цвят
За скъпа капчица елей изгасва!...

Аз не зная по-обемна метафора! капчицата, която поетът, художникът, изстискват от сърцето, за да ни дарят с безценната сила на изкуството!...

Забравен, но и... възхваляван

Това е самата истина: непознат за съвременната четящата младеж, обичан и възхваляван от елитния кръг познавачи на поезията и културата ни.

В края на 2009 г. излезе сборник "Емануил Попдимитров - критически прочити". Издаден по случай 120-годишнината от рождението на поета и учения, този сборник допълняше картината за него и в книгата, издадена (съставена и финансирана!) от дъщеря му: "Поетът и художниците" (2008).

Ако в нея д-р Светла Попдимитрова представяше образа на баща си главно като общественик и художник, то в академичния сборник, за който става дума, е изграден един друг портрет - със средствата на модерното литературознание, с участието на внушителен като брой и качества колектив от съвременни учени. Дори само част от заглавията дават представа за какво става дума:

"Поетиката на Емануил Попдимитров"(Светлозар Игов), "Поетът-философ" (Биляна Борисова); "Самосъзнание на модернизма в лириката на Емануил Попдимитров (Михаил Неделчев); "Мистичният Аз - Христос - в поемата "Преображение" (Цветана Георгиева); "Метафизиката на една мечта" (Ирен Александрова); "Френският символизъм " на Емануил Попдимитров" (Сава Сивриев); "Амплитуди в критическата рецепция на Ем. Попдимитров" (Ноеми Стоичкова - съставител на сборника)...

Ще бъде несправедливо и непълно обаче, ако в този списък не споменем имената и на такива високоодарени литератори като професорите Никола Георгиев, Валери Стефанов, Милена Кирова; Йордан Евтимов, Катя Зографова и чуждестранните автори Морис Фадев и Габи Тиеман. И да не изтъкнем още веднъж изключителния принос на Светла Попдимитрова: като подбудител и активен участник в събитието.

Изконна духовна взаимност

Проф. д-р Николай ДИМКОВ

Днес знаем сравнително малко за книжовните връзки и контакти между българи и сърби през XIX век. По-точно, това общуване между нашите народи по необясними причини като че ли остава някак си в сянка, а става дума за едно доста активно духовно и културно взаимодействие, което в никакъв случай не бива да се подценява.

Във в. "Новине Србске" Вук Стефанович Караджич започва да печата своя прочут "Додатак" като приложение към брой 102 (1821 г.) и завършва с бр. 13 (1822 г.). Досега се приемаше "Додатак" като отделно издание, без да се има предвид публикацията на в. "Новине Србске". Непосредствено след това Вук Караджич издава във Виена през 1822 г. като отделна книга целия текст на "Додатак", използвайки готовия вестникарски набор и номерация. Така за кратко време Караджич запознава два пъти славистиката с българския фолклор и спецификата на българския език. Тъкмо в "Новине Србске" за пръв път се представя българската книжнина в сръбския периодичен печат. Разбира се, още през 1815 г. Вук Караджич отпечатва в част втора на "Народна српска песнарица" - "Песен Бугарска", или както е известна с популярното си заглавие "Не рани рано на вода". Песента е от 23 стиха и под текста Караджич поставя следната бележка: "Аз имам повече от 20 български песни, но не мога да ги печатам, докато не се разбере дали българите така ги изговарят, както ги имам записани".

Вук Караджич е имал възможност да контактува с много повече българи, отколкото сам посочва и отколкото се предполага. Това става на митническите пунктове Кладово и Неготин, където е служил между 1811-1813 г. През тези два гранични пункта, и особено през неготинския, преминават голям брой търговци, посещавали не само Сърбия и Австрия, но и други европейски държави. Той пръв дава информация в сръбския периодичен печат и за излезли български книги.

По-късно, през 1824 г., в Нови Сад се появява на бял свят списанието "Сербска летописъ", редактирано от Георгие Магарашевич. То променя няколко пъти заглавието си, докато стигне до днешното "Летопис Матице српске". Тъкмо в това авторитетно издание се публикува в оригинал българската народна песен "Хей, хубава, вардарска девойко!"

През разглеждания период в сръбския периодичен печат се появява още една народна песен "Нит' овчице, нит' ливаде". Тя е цитирана в пътеписа "Бугарска" ("България"). Пътеписът заслужава специално внимание, макар че авторът му да не е посочен. В него се говори за градове като Шумен, Варна, Кюстендил, Силистра, Русе, София и др. Споменатата песен е преведена на сръбски чрез немски, а това е довело до отдалечаване от фолклорната ѝ първооснова. Като характеризира песента, неизвестният автор посочва, че има много български песни, но те са така прости и народни, че за превода няма никаква сложност.

В края на 30-те години значително място отделя на българската книжнина в. "Сербска новина, или магазин за художество, кЬижество и моду", който излиза в Пеща през периода 1838-1839 г. Още в бр. 4 и 5 се прави преглед на българската литература. Това е една от най-пълните професионални оценки в сръбския периодичен печат през

МАЛА
ПРОСТОНАРОДЊА
СЛАВЕНО-СЕРБСКА
ПЄСНАРИЦА,
ИЗДАНА
ВУКОМ СТЕФАНОВИЋЕМ.
У ВIЕНИ, 1814.
У печатньи Г. Іоанна Шнирера.

Насловни лист *Песнарице* из 1814.

Списание "Мала песнарница"

първата половина на XIX в. Авторът А. А. А. (вероятно това са инициалите на уредника Антоний Арнот) не само описва библиографски новоизлезлите книги, но се спира и върху личността на българските книжовници. Отделено е място за епископ Софроний, д-р Петър Берон, Неофит Рилски, Емануил Васкидович, Христаки Павлович, Райно Попович, Гаврил Кръстевич, Атанас (Анастас) Кипиловски; за сърбина Константин Огнянович и т.н. Правят впечатление също интересните биографични данни, които се съобщават за епископ Софроний, д-р Петър Берон и Атанас Кипиловски. Според признанието на Антоний Арнот достоверната информация за тези "25-30 книги" на новата ни литература му е предоставена от "г-дна С." (Атанас Стоянов Кипиловски).

През 40-те години на XIX в. интересът към българската книжнина се засилва. Той е продиктуван както от развитието на новата литература, така и от появилите се първи наши периодични издания. В двегодишното си съществуване вестникът на Димитрий Йованович "Пештенско-будимский скоротеча" (1842-1843) отделя място на три книги, появили се на български език: "Български народни песни и пословици" от Ив. Богоров, "Математическа география" от В. Бардовски и книгата на Юрий Венелин "Заради возрождение новой болгарской словесности или науки".

И ако все пак посочените две книги са преводни, то "Български народни песни и пословици" от Иван Богоров има вече съвсем друг характер и място в развитието на възрожденския ни книжовен и културен процес като пръв български фолклорен сборник. "Доколкото ни е позната славянската литература - подчертава Димитри Йованович, - досега не е имало ни една сбирка с български народни песни и пословици". За този пръв сборник на Иван Богоров ще бъдат благодарни не само българите, "но и всички славяни, особено славяните-филолози". Става ясно, че редакторът на в. "Пештенско-будимский скоротеча" Димитрий Йованович не се стреми само да информира своите читатели, но и да подчертава значението на новоизлязлата книга, а оттук и заслугата на българите за културното развитие на славянския и неславянския свят.

От началото на 1834 г. в Белград излиза вестник "Новине Србске", редактиран от секретаря на княжеската канцелария Димитрие Давидович. През 1843 г. същият вестник започва да печата и седмичното приложение "Подунавка" (1843-1848), което е най-старото литературно издание в Сърбия. "Подунавка" също участва в популяризирането на новата ни книжнина, като насочва вниманието си предимно към нашите първи периодични издания - сп. "Любословие" (Смирна, 1844-1846) и в. "Български орел" (Лайпциг, 1846). Най-напред "Подунавка" съобщава на своите читатели за излизането на "Любословие" в Смирна, а в броя си от 19 април 1846 г. разглежда мартенската книжка (число 15) на списанието. Изтъква се интересът на българите към книгата, тяхната любов към печатното слово. Българите вече се "надпреварят" със сърбите, макар че последните от половин столетие работят и разполагат със средства. Освен това българската книга има далеч повече купувачи, отколкото сръбската. Разглеждайки съдържанието на споменатата 15-а книжка и цитирайки заглавията на поместените в нея материали, авторът на бележката, най-вероятно уредникът на "Србске Новине" и "Подунавка" тогава Милош Попович, възкликва: "Какво богато съдържание, каква реалност и общополезност в тях! Тук, несъмнено, е смесен мед с восък и читателят в сладостта намира полза. При нас най-вече съществува външно великолепие и ние вдигаме кули, а още основите не сме поставили. Не така, драги родолюбци!" По-нататък се изтъква, че трябва "реално и свойски" да се работи за народа. Сп. "Любословие" с неговото съдържание е повод за размисли и съпоставки със съвременния сръбски книжовник. Констатациите са верни - през 40-те години на XIX в. сърбите нямат такова сериозно и разнообразно периодично издание, предназначено за широк читателски кръг.

СЕРБСКЕ
ЛЂТОПИСИ
ЗА ГОД. 1825.
ПЕРВА ЧАСТИЦА,
ИЗДАНА
ГЕОРГІЕМ МАГАРАШЕВИЋЕМ,
ПРОФ. У ГИМНАЗІИ НОВОС.
Издивенїем Господара КОНСТАНТИНА КАУ
ЛИЦЫ Књигопродавца Новосадскога.
Serbische Monathschrift auf das Jahr 1825.
У БУДИМУ
Писмены Крал: Всеучилища Пештанскогъ.
1824.
Насловни лист прве свеске *Сербскоіъ лѣтописа*

Титулна страница на "Сербске летописи"

Оценката за в. "Български орел" е аналогична с тази за сп. "Любословие". "Отново нова изява в българската литература! - пише "Подунавка". - Наистина похвала за достойно напредване, което всяко родолюбиво славянско сърце трябва да зарадва. Същата онази радост, която завчера изразихме за "Любословие", повтаряме отново". Коментирана и цитирана е почти изцяло уводната статия на Богоровия вестник с нейните основни шест програмни точки. Авторът, скрит зад псевдонима Бугарофил (вероятно това е Милош Попович), пожелава вестникът да "укрепне за полза и слава на всички нас". Отбелязано е също, че желаещите могат да си поръчат "Български орел" и чрез редактора на "Србске Новине".

"Подунавка" информира и за новоизлезли книги на български език: "Всеобща география за децата", преведена и издадена от Иван Богоров, "Граматика словено-болгарска" от Христаки Павлович и "Две советователни слова Плутарха", преведена от Иван Стоянов. Докато "Граматика словено-болгарска" и "Две советователни слова Плутарха" имат чисто библиографско представяне, то "Всеобща география за децата" е разгледана по-обстойно. Авторът на бележката У. (вероятно това е съкращение на Уредник, който тогава е Димитрие Давидович), подчертава, че Богоров, по рождение българин, е учил в Одеса, а географията е превод от руски на говорим народен език и този език сърбите са длъжни да знаят, защото е основа на църковнославянския.

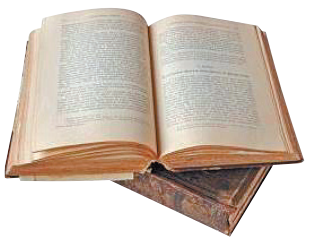
С първите ни периодични издания - "Любословие" и "Български орел" - сръбската общественост се запознава и чрез авторитетното списание "Гласник друштва србске словесности". "Нашите мили съседи и братя българи - отбелязва "Гласник" - също така се трудят с помощта на книжнината да разпространят лъчите на просветата в рода си". По този начин "Гласник" утвърждава младата българска журналистика и допълва дружелюбното отношение към българите и тяхното културно възмогване през Възраждането.

Българо-сръбските книжовни връзки през XIX век

Вук Караджич

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ЛИТЕРАТУРНИ ЕСЕТА” от Вирджиния Улф издава “Колибри” в превод на Иглика Василева. Докато в прозата си Улф върви по неутъпкани пътища, като създава модерни по форма и дух романи, в есеистиката си тя по-скоро се идентифицира с обикновения читател. Неслучайно първите два тома с есета, които издава приживе, се наричат така. Стилът в тях е импресионистичен и субективен, без излишна натруфеност и надменна интелектуална поза. Авторката се държи като събеседник, увлечен в непринуден разговор за литературата, но си остава виртуозен майстор на словото, способен да плени дори читателите, които не споделят нейните често емоционални възгледи.

“ПЪРВА ПОМОЩ ЗА ДУШАТА” от Гай Уинч издава “Обсидиан” в превод на Надя Баева. Всички имаме аптечки с медикаменти срещу простуда или физически наранявания. Но разполагаме ли с лекарства за многобройните психологически рани от неуспехите, отхвърлянето, накърненото самочувствие, самотата или загубата на близък човек? Ако не се вземат спешни мерки, тези рани могат да се влошат. Като използва примери от практиката си на психотерапевт, разказва интересни житейски истории и описва научни експерименти, доктор Уинч предлага конкретни техники и лесни упражнения за възстановяване и поддържане на психическото ни здраве.

“ЗА ПАРИЖ” - сборник с творби на известни автори от цял свят, издава “Смарт букс”. Париж притежава особена атмосфера. Години наред писатели и художници от цял свят отиват там, за да се осъзнаят или да намерят вдъхновение. Апогей са “Лудите двадесет” - десетилетието, допринесло най-много за чара на Париж, като люлка на културата. Епицентър, където стават прословутите “литературни” кафенета. Не всички са го харесвали. Едни са го обожавали, а други - ненавиждали, но истината е, че Париж не е оставил никого безразличен. В сборника са включени творби на Ърнест Хемингуей, Иван Бунин, Гертруд Стейн, Алексей Толстой, Владимир Маяковски, Андре Мороа, Марк Твен и др.

“УМНИ, НО РАЗСЕЯНИ ТИЙНЕЙДЖЪРИ” от д-р Пег Доусън, д-р Ричард Гуеър и Колин Гуеър издава “Хермес”. Ако сте родител на умен, но разсеян тийнейджър и се опитвате да му помогнете да порасне като самостоятелен и отговорен възрастен, това може да ви изглежда като безкрайна битка. Често тези години са най-проблемният период в отношенията деца-родители, период, в който подрастващите обикновено са дезорганизирани, импулсивни, свръхемоционални и бунтарски настроени. Авторите насочват родителите как да помогнат на децата си да усвоят умения, които ще им позволят успешно да преминат през трудните години и ще им бъдат от полза през целия им живот.

Из неговия неповторим житейски и творчески свят

„Пътеки към Алеко” на Петко Тотев припомня умението на Щастливеца да се радва на хубавото, да се гневи на грозното и да се смее на несъвършеното

Продрум ДИМОВ

Столичната издателска къща “Нов свят” предложи на читателите тези толкова потребни “Пътеки към Алеко”, по които известният усърден литературовед, страстен публицист и поет Петко Тотев пътува ненаситно вече повече от четири десетилетия, оставяйки зад гърба си четири сериозни изследователски заглавия, посветени на автора на “Бай Ганьо”. А завръщането из неговия неповторим, кристално чист житейски и творчески свят е безспорно една неотложна повеля на днешния оборкан ден, заставил нашия съвременник да тъне безнаказано и незаслужено унизен в безпрецедентна и абсурдна безпътица. Затова, както изтъква и самият автор, всяка страница на Щастливеца внушава: “Защо да не се порадваме на хубавото, защо да не се посмеем на несъвършеното - даже и по най-престижни места, защо да живеем само с мъката и трагедията?”

Изданието е своеобразен сборник от дълбоко преживени статии, речи, поздравителни послания. Много от тях са сътворени през последните 20-ина години и публикувани по страниците на вестниците “Ехо”, “Антени”, ДУМА и други централни издания. В композиционно отношение книгата е съставена от доста разнообразни заглавия: “Покана от Щастливеца”, “Щастливеца срещу байганьовщината”, “Филарет открива Америка”, “Бай Ганьо и дълбоките води”, “Байганьовщина - име нарицателно” и др., в които разкрива нелицеприятния образ на новия следосвобожденски “герой”, устремил се безогледно към власт и пари, без да подбира средствата за тяхното постигане. И в името на “келепира” недодяланият ориенталец хуква с дисаги и мускали по Европата, в нашенско мачка и унижава по време на избори всички “маскари”, за да им покаже как се народ управлява с желязна ръка.

Разсъждавайки върху идейно-естетическия заряд на основните Алекови творби - “До Чикаго и назад”, “Бай Ганьо”, великолепните му фейлетони “Разни хора - разни идеали” и разказите му, Петко Тотев съзнателно ни препраща към първите прощъпулки на сатирата ни в творчеството на П.Р. Славейков, Любен Каравелов, Христо Ботев и логично стига до следосвобожденския й генезис в литературното ни битие. Авторът прави блестящо съпоставяне на Алековата байганьовщина с фасулковщината на литературния ни аристократ Пенчо Славейков, с шарлатанщината в творбите на доста позабравения Стоян Михайловски, с дремиградците на Георги Кирков-Майстора и други наши изтъкнати творци. Всички, както отбелязва писателят, имат едни и същи корени и изразяват дълбоките социални и нравствени язви на обществото.

Особено голяма тревога в книгата будят разсъжденията на Петко Тотев върху главозамайващото развитие на техническия прогрес, за да обслужва цивилизацията, а всъщност замърсява природата и човека - в угода на хищния и ненаситен капитал. Неща, които гневят и стряскат будната мисъл на Щастливеца още с докосването му до нелицеприятната и задушаваща атмосфера на Новия свят.

Петко Тотев е посветил значителен брой страници и на водещата роля на Алеко Константинов като основоположник на българското организирано туристическо движение. Неговият страстен призив за връщане към природата и нейното опазване среща радушната подкрепа на Иван Вазов и на повече от триста софиянци, които на 27 август 1895 г. участват ентусиазирано в първия туристически събор на Черни връх.

Петко Тотев е отделил подобаващо внимание и на пътеписите на Алеко, посветени на неповторимата красота и обаяние на родната природа, предизвикали неговия възторг при посещенията му на ждрелото на река Ерма, Искърския пролом, Родопите и други рядко живописни и забележителни места.

Преживяно

Книга за пъстър и живописен живот

Илия БОРИСОВ

Един от популярните обществени дейци в родното си врачанско село Лесура и в селищата на областния град, дългогодишният учител Петко Нелов ни зарадва след първата си книга “Родът Нелови”, с втората автобиографична творба - “Животът - такъв, какъвто бе”. Тя е побрала 181 страници, описващи богатия и ползотворен живот на достигналия до 83-годишна възраст. В тази художествено-документална творба може да се припомнят и научат много неща за изпълнения с драматизъм отминал XX век. Само човек, който истински и благотворно е живял и е отдал своите сили и знания на хората, може да разкаже за преживяното и да остави “документ” за отминалото време. Мъдреците са казали, че изречените думи се губят, а написаното остава за поколенията.

Всичко има в тази краеведска книга. Написаното не може да се разкаже, защото задъхано е пресътворена пъстротата на изпълнения с великолепни дела живот от автора. Като педагог, политически и обществен деец във Враца и няколко близки села Петко Нелов пресъздава вярна картина на един бурен живот. Книгата трябва да се разлисти и прочете, за да се види, че най-хубавото в отредените ни дни е самият живот, с радостите и болките, с мечтите и скърбите. Добрите и стойностни хора уважават и боготворят своите родители. В книгата е отделено място на рода Нелови. Разказите са носталгични спомени. Не са забравени майките, които са ни раждали.

В емоционалния предговор на книгата редакторът Марин Ботунски споделя, че синът на боеца за правда Иван Петров Нелов - Петко Нелов, е живял достойно и е познат като радетел за правда и радост на поселниците в поречието на река Рибинье и населяващите китните села в подножието на баладичния Врачански Балкан.

Прочитайки с интерес и голямо любопитство втората книга на Петко Нелов, ми се ще да завърша с припомняне написаното от руския писател Николай Островски, който казва, че “Най-скъпото у човека - това е животът. Той му се дава само един път и човек трябва да го изживее така, че да посвети усилията и знанията си в борбата за по-хубав и щастлив живот на хората.”

Изложба на Костадинка Миладинова на „Шипка“ 6

Художничката показва графики, екслибриси и илюстрации

Изложба на Костадинка Миладинова представя Съюзът на българските художници до 31 октомври в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, етаж 4. Почитателите могат да видят графики, екслибриси и илюстрации, правени през годините.

Костадинка Миладинова носи фамилното име на своите славни предшественици от Струга, но е родена в София и тук започва следването си, за да го продължи при прочутия проф. Винцент Хложник и асистента му Албин Бруновски в Братислава. Поколението, към което принадлежи художничката, даде нов импулс за включването на българската графика в широкото и разнородно европейско и световно художествено пространство.

Миладинова е позната с енергичното си присъствие не само като сътрудник на издателства и институции, но и с нейните индивидуални изложби и участия в международни биеналета, симпозиуми, пленери и други със съответните отличия, награди, похвални отзиви и откупки. Тя работи почти всички графични техники, но голямата ѝ любов е литографията. Прави цветни графики с ярък колорит и многопластови пространства, по-скоро по правилата на абстрактното изкуство. Те са наситени с прости символи и знаци, без да са натоварени специално със сюжетност и разказателност. Привлекателни за зрителя, нейните графики грабват вниманието със сложна и премислена композиция, с ясния си замисъл. Получава се интересно съчетание между очарователна простота и категоричност и точност на постигането на замисъла с показателно чувство за мярка и сдържаност от натрапчиви ефекти.

Снимки МАРИЕТА ТОМОВА

В акварелите, предимно пейзажи, прави впечатление експресивността и чувството за колорит. Умението ѝ на рисувач и на всестранно изявяващ се график проличава в илюстрациите ѝ на различни корици и други графични оформления, но най-вече в миниатюрната графика и в екслибриса, с които се занимава твърде енергично и успешно от години, отбелязва Димитър Г. Димитров.

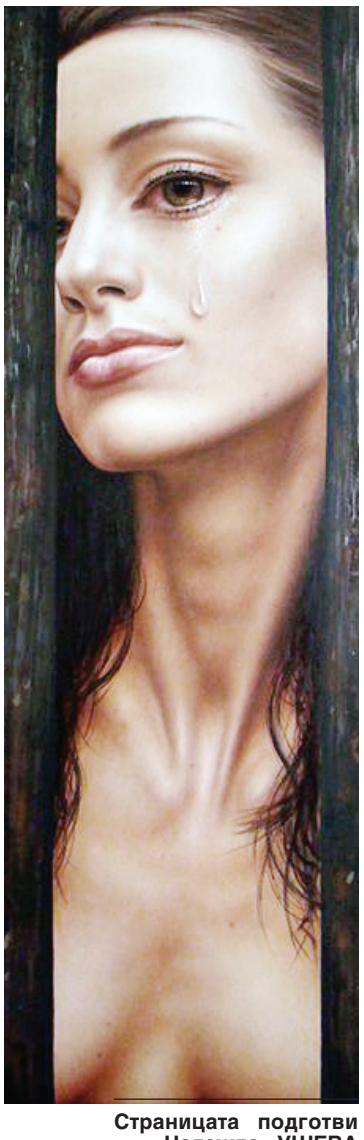
Димитър Войнов-син и „Пътят към Голгота”

Варненската галерия “Ларго” представя със самостоятелна изложба софийския художник Димитър Войнов-син. Експозицията е специално създадена в памет на изключително близък приятел на художника - Боби, който си отива рано от този свят преди година. Тъжното събитие разтърсва дълбоко твореца и от началото на 2015 г. той започва да работи по подготовката на изложба с картини, вдъхновени от спомена за приятеля му.

В залите на “Ларго” са подредени около десетина големоформатни платна, определящи посоката на експозицията - серия картини под наслов “Пътят към Голгота” и серия “Носенето на Кръста”. Но ако някой очаква дълбоко религиозни картини, то ще остане разочарован. Целта на автора не е тази. Картините са светски, героят в тях, макар и мъченик, е един от нас, герой на нашето време.

Няма да сгрешим, ако предположим, че в част от картините в образа на героя откриваме лицето или по-скоро очите на самия художник. Дълбоки, всепроникващи, откровени, втренчени в нас, обсебващи ни, тези очи са като символ - очите, огледало на душата.

В картините ще открием загатнати символите на Пътя и неговия завършек: парчето от Кръста, нозете със следите от гвоздеи, интимната самотност на героя по Пътя.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Подводната градина на Рада Цанкова

“Представям картини, в които присъства интимната връзка между човека и неговата природа! “Дневник” е серия от рисунки в един и същ формат, върху която работя от две години”, споделя Рада Цанкова за изложбата си “Подводна градина/ Jardin sous-marin”, която може да се види до 24 октомври в столичната галерия “Ракурси” (ул. “Хан Крум” 4а). По думите на авторката връзката между рисунките на серията “Дневник” е всекидневието, върху което е достатъчно да насочи погледа и вниманието си, за да се превърне всеки ден в уникален. Тази уникалност е в основата на серията, която засега представлява 230 рисунки 16х16см, туш, акрил, масло върху хартия, посочва художничката.

Защо тази интимна градина е под водата? Като връзка между хората. Водата е сюжет, който присъства в голяма част от картините ми. Символ на началото на живота и в постоянно движение, тя променя материята, покрай която минава като река, и застрашава, когато е вълна в океана. Тя също е път на спасение и свобода за някои от персонажите ми, допълва Рада Цанкова.

Тя е родена през 1975 г. в София. Завършва Висшето училище за изящни изкуства, Париж, магистър, специалност визуални изкуства. Има следдипломно обучение в ателието на Жан Мишел Алберола. Печели награда “Pierre David - Weill” за рисунка и наградата “Жул Верн” за графика.

„Руска рома" пристига отново

Танцьорите ще излязат на сцената с костюми, специално ушити за участието им в юбилейното турне на Нешка Робева

Юбилейното турне на Нешка Робева и приятели започва на 18 ноември от Русе. С великолепни изпълнения в него ще вземе участие и Московският цигански ансамбъл "Руска рома". Ураган от песни и танци очаква зрителите на 11 български града. За уникалното шоу "Руска рома" ще излязат на сцената със специално ушити нови костюми, повлияни от известната със своята педантичност и взискателност към детайлите Нешка Робева. Пищни, ярки, изцяло в цигански традиция ще бъдат новите костюми. Нина Головкина, ръководителка на състава, споделя в интервю: "Очакваме с огромно нетърпение срещата с Нешка Робева, която е известна в Русия със спортните постижения от "златното" минало на българските гимнастички. Победите на талантливите момичета са останали в паметта на поколения почитатели на красивия спорт. Целият състав на "Руска рома" се вълнува от избора на песните, на които Нешка Робева ще се спре, за да бъдат представени на българската публика, тъй като те ще са органично вплетени в целия спектакъл."

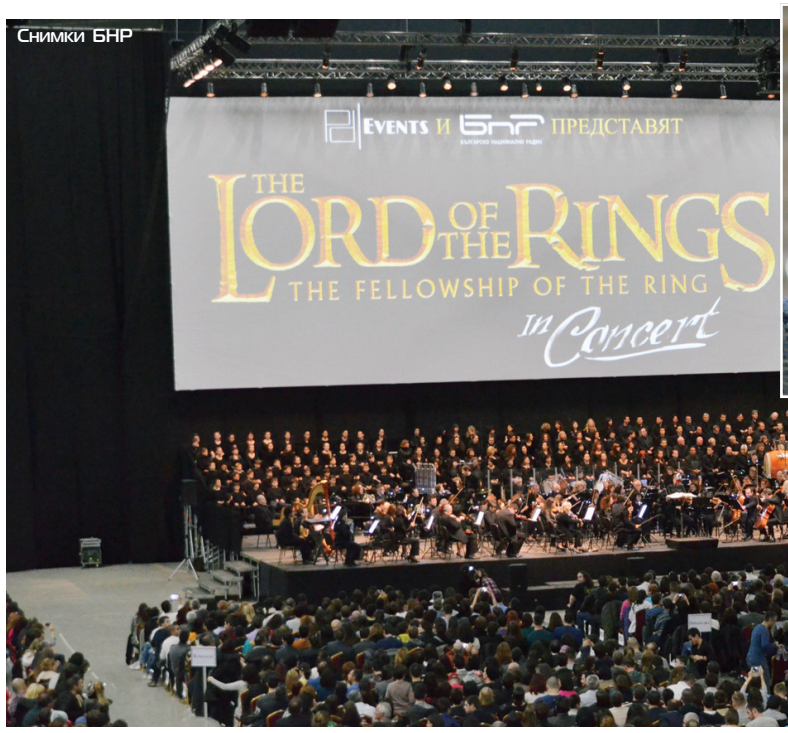

Снимка "ЖОКЕР МЕДИА"

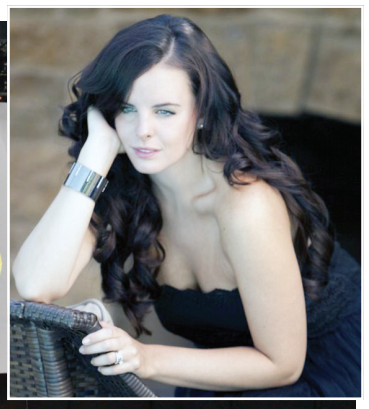
Всички участници в "Руска рома" са деца и внуци на добре известния в СССР през 60-те години на XX век ансамбъл "Гиля ромэн". Те са гастролирали със своите родители на практика от най-ранна детска възраст. Тази традиция се продължава и до днес. За 18 години московските артисти са изнесли концерти в десетки държави. Изправяли са на крака възторжената публика в Германия, Франция, Полша, Чехия, Унгария, Италия, Испания, Сенегал и Гвинея. През 2007 г. "Руска рома" предизвика фурор в зала 1 на НДК, когато 4000 души ги аплодираха на крака. Това е единственият руски цигански ансамбъл, който от 18 години работи в един и същи състав.

Юбилейното турне ще се състои през ноември в спортните зали на Русе (18), Севлиево (19), В. Търново (21), Варна (22), Бургас (23), Ямбол (24), Хасково (25), Пловдив (26), Свиленград (27), Благоевград (29). Заключителният концерт е в София на 1 декември в зала 1 на НДК. Билетите за спектаклите се продават в мрежата на Ивентим. Организатори на турнето са "Жокер медиа" и "Нешанъл арт".

Кейтлин Луск:

Отдавна не бях изпитвала такива емоции като на шоуто в България

Любимото сопрано на Хауърд Шор и Ениo Мориконе ще се завърне в София за грандиозното продължение на концертното изпълнение на "Властелинът на пръстените: Двете кули" на 19 декември. Кейтлин Луск лично е настояла да стане част от шоуто в България, въпреки че е трябвало да почива през този сезон, научи ДУМА от Светла Стойкова от БНР.

Кейтлин споделя: "На турне съм с този спектакъл от почти 10 години, но трябва да призная, че отдавна не бях изпитвала такива емоции като на шоуто в България. По време на целия филм публиката реагираше толкова емоционално и спонтанно, знаеше репликите наизуст, познаваше ключовите моменти, веселите, тъжните. Видях сълзи на първите редове. Помня, че миналата година след тричасовото шоу се прибрахме зад завесите и просто се спогледахме, а един от солистите каза: "Какво, по дяволите, се случи? Настръхнал съм като таралеж!" Това е много скъп спомен за мен и реших, че няма начин пропусна "Двете кули" в България."

На музикално-филмовото приключение на 19 декември отново ще ни отведат музикантите от Симфоничния оркестър, Смесения и Детския хор на Българското национално радио, но в още по-голям състав. Година след премиерата на първата част от трилогията, на сцената на "Арена Армеец" ще видим над 300 музиканти. Наситен с още по-зрелищни бойни сцени, огромен HD екран и вълнуващата музика на Хауърд Шор, "Двете кули" е сякаш създаден за формата филм плюс концерт. С повече чудати инструменти, солисти и спиращи дъха сцени, преживяването обещава да бъде още по-впечатляващо за всички сетива.

Кейтлин Луск стъпва на голямата сцена едва на 14-годишна възраст заедно с Балтиморския симфоничен оркестър в САЩ. Същата година записва и първия си студиен албум "No Looking Back". Още тогава Кейтлин демонстрира изключителния си талант и музикална дълбочина. Затова не е изненада, че композиторът Хауърд Шор я кани да стане водещо сопрано на пътуващия спектакъл-концерт "Властелинът на пръстените". Доказателството за силната връзка и доверието на Шор към Кейтлин е поканата му именно тя да изпълни отличената с "Оскар" и "Златен глобус" "Into the West" на наградите "Грами" през 2004 г. До днес Кейтлин е част от магията на концертното представяне на "Властелинът на пръстените", като е взела участие в над 300 спектакъла с над 75 състава от 35 страни. В последните години певицата изпълнява и партии от композиции на Ениo Мориконе, който споделя възторга от работата си с нея.

Билети на цени от 60 до 120 лв. може да бъдат купени от мрежата на Eventim.bg в цялата страна, включително и от 51 бензиностанции OMV, Билетния център на НДК и касите на "Арена Армеец".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Пътешествие с Мариза и нейния нов албум „Mundo"

Преди 14 години една млада певица издаде дебютния си албум. Много малко хора предполагаха, че пътуването ѝ, което тепърва започваше, ще я отведе толкова далеч от дома за толкова много време. Още с дебютния си албум "Fado em Mim" тя постигна световен успех.

Пътуването обхваща всичко последвало - четири албума ("Fado Curvo", "Transparente", "Terra" и "Fado Tradicional"), три лайв записа (Live in London, Concerto em Lisboa и Terra em Concerto), триумфиращ албум с най-добрите ѝ хитове ("Best Of"), безброй международни турнета и концерти в някои от най-престижните зали по света, световни награди и отличия. Всичко това продължава да я отвежда на места, каквито не си е представяла и в най-смелите си мечти. Но в крайна сметка никой не се завръща вкъщи непроменен. Дали?

Мариза дава отговор на този въпрос с първата песен от новия си албум - "Rio de Madoa", която е класическо фадо и показва същността на изпълнителката и откъде идва тя. Научавайки за корените си, човек може да тръгне на пътешествие - пътешествие, описано в новия албум на Мариза, шестия ѝ студиен запис и първия от пет години, съдържащ изцяло нов материал.

Името на албума е "Mundo" (от испански - свят), подходящо име, защото записът съдържа целия свят, който Мариза вече има в себе си, в гласа си, но също така и този свят, чиито врати са се отворили за нея през годините. Фадото на Мариза е различно, вълнуващо - то излиза от границите на Португалия и се разпростира в космополита. А "Mundo" е дневникът на едно пътуване от Кабо Верде до Италия, от Аржентина до Португалия.

Албума разпространява на нашия музикален пазар "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International", научи ДУМА от Преслава Маринова.

Нагоре или надолу по 39-те стъпала

В представлението има преследване по покриви на влак, самолетна катастрофа, убийства, и всичко е много смешно и забавно, уточнява режисьорът Андрей Аврамов

В комедията на Патрик Барлоу "39-те стъпала", чиято истинска същност е криминале, изпълнено с напрежение, неразгадани мистерии в стил Хичкок и, разбира се, загадъчна любов, има всичко необходимо, за да привлече интереса и с много чар и хумор да забавлява вероятно преситения от реалностите театрален зрител. Режисьорът Андрей Аврамов поставя "39-те стъпала" на сцената на Малък градски театър "Зад канала", като поверява на актьорите Александър Кадиев, Алиса Атанасова, Владимир Димитров и Христо Пъдев да изиграят всичките 60-70 герои в тази шеметно смешна и динамична история.

Действието се развива през 30-те години на XX век в Лондон и главният герой - канадецът Ричард Ханей в изпълнение на Александър Кадиев, случайно се запознава с госпожица Смит (Алиса Атанасова), която твърди, че е шпионка, преследвана от чуждестранни агенти. Малко по-късно същата нощ тя е убита, а Ричард, който я е укривал в дома си, се превръща в беглец от закона и мишена за тайнствената организация със загадъчното име "39-те стъпала".

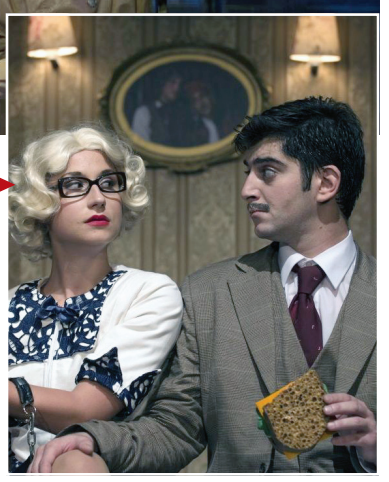
Романът на Джон Бъкън, по който е създадена пиесата, е издаден точно преди 100 години, през 1935 г. кралят на съспенса Алфред Хичкок прави филм със същото заглавие, а през 2008 г. е създаден и сериал. Но определено пиесата на Патрик Барлоу има най-голям успех не само защото по два пъти е отличена с престижните награди "Тони" и "Drama Desk" и е поставяна в повече от 20 страни по света - от САЩ, Австралия, Германия, Франция през Израел, Хонконг, Мексико, Южна Корея до Канада, Аржентина, Бразилия, Филипините, Уругвай, Китай, Япония, но и защото лондонската й постановка в "Крайтириън тиътър" е отбелязала своето 3000-но представление.

Представлението на Андрей Аврамов, който майсторски овладява сложната динамика на пиесата и бесния ритъм на спектакъла, несъмнено също ще има успех, защото предлага ярко театрално зрелище, в което блести способността за мигновено превъплъщение чрез смяна на маски и костюми на Александър Кадиев, Алиса Атанасова, Владимир Димитров и Христо Пъдев.

Сцена от спектакъла

На път за Единбург - Александър Кадиев, Владимир Димитров и Христо Пъдев

Полицията е по стъпките на престъпниците - Владимир Димитров, Христо Пъдев, Алиса Атанасова и Александър Кадиев

Алиса Атанасова и Александър Кадиев в сцена от спектакъла

Няма ток за електрическия стол

Една пиеса трябва да въздейства и след това да те кара да мислиш, а не обратното, смята писателят и драматург Александър Секулов. Неговата първа драматургична творба "Няма ток за електрическия стол" е сред премиерите на сцената на Драматичния театър в Пловдив. Пиесата представя една абсурдно мрачна и вътрешно динамична, заредена с остри конфликти и противопоставяния история за осъден на смърт престъпник и неговия палач, а действието се развива в камерата за екзекуции. Философски размишления за стойностите на живота и моралните ценности, които биват подлагани на съмнение в екстремни ситуации.

Какво се случва, ако светът е изчезнал, а героите са единствените оцелели? Дали привилата важат винаги или трябва да се измислят нови и кой има правото да ги измисля? Това са само част от темите, които осъденият и екзекуторът, в изпълнението на Калин Врачански и Красимир Доков, обсъждат един с друг или един срещу друг, плътно затворени в стаята за изпълнение на екзекуции, която по сценографското решение на Васил Абаджиев е абсолютно изолирана от външния свят, а актьорите нямат никакъв контакт със зрителите. "Няма ток за електрическия стол" е първата постановка по съвременна българска пиеса на режисьорката Лилия Абаджиева.

Калин Врачански в ролята на осъдения

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Красимир Доков и Калин Врачански в сцена от спектакъла

зят себе си, по думите на Робеспиер (1758-1794) масите трябва да станат зрелище за себе си.

Езикът на хорото са движенията на играчите, те възбуждат чувствено състояние: водоравното движение - покой, равновесие, мисъл за здравина; отвесното движение, подскокът и прескокът - напрежение, наситеност с вътрешна сила, неуравновесеност, мисъл за действие. Движенията на моминското хоро са характерни с огъванията на играчите, докато сватбеното хоро, водено от булката, е "тежко"... В хорото винаги се включват песни, напеви и свирни, които го правят омайно, свободно, крилато и живо!

Общоселските хореографски изяви освен на сборовете, ставали в дните на началото и края на зимния период, на стопанските сезони, на църковните празници от Гергьовден до Димитровден. Водачи са били: старейшината, бащата, на Месни заговезни; питропът - на св. Константин и св. Елена; баш кехаята - на Гергьовден; "царят" - на Кукеровден.

Имало е и жени-водачки: бабата - на Бабинден, най-старата жена в селото - на Великден, най-голямата мома - на Еньовден...

Мъжките хора - "Пияното" и др., на Коледа, Йордановден и Ивановден, са започвали в кръчмата и са продължавали на площада. На малки хорища в махалите момите играели вечерните хора.

За големите веселби по време на празниците Николай Хайтов пише в историческия си очерк "Асеновград в миналото":

"Веселбите в Станимака са основно съдържание на религиозните и традиционните празници и в голяма степен те са, които дават трайност и живот, защото съчетавали "удоволствията на тялото с душевните сладости".

Разговор между български и европейски търговци, худ. Тодор Цонев

дат с презрение... Играели се хора и със съпровод от песни.

За танца и хорото отпреди сто години в София четем в книгата на големия политик и публицист Димо Казасов (1886-1980) "Улици, хора, събития" следното:

"Народът от покрайнините се вълнуваше и веселеше под мелодиите на народното хоро, което празничен ден се извиваше на открито почти във всяка махала. Цигулката и гъдулката, гайдата и хармониката, флигорната и кларинетът, латерната и тъпанът най-добре допадаха на народната душа, която жадуваше за радост и

Не са ли удоволствията - пиене и ядене, свирни, песни и хора, които правят всеки празник желан и очакван. Стотици и хиляди гости посещаваха някога селските събори. Заслужава да се запитаме сто години след онова време къде са тези стотици и хиляди, които забравиха църковните празници и селските събори, защо остаря хорото, защо опустя селският площад?

Населението от крайните български махали на Станимака играело всяка неделя традиционните български хора на кавал и гайда. След това към кавала и гайдата се присъединява кларинетът, а още по-късно кларинетът и цигулката изместват и кавалите, и гайдата, на които в града започнали да гледа всяка вечер! Да не ви говоря за хората при сватбите - колко и какви бяха, за обредните, които осмислят дадени идеи, подсилват сакралната или магичната същина на някои постъпки. Около църковните празници - Коледа, Великден и др., в селата на Странджа планина хоро се играеше три дни.

По време на комплексната научна експедиция на БАН точно преди 60 години Райна Кацарова е записала 53 имена на хора и игри. Между тях ми се ще да спомена най-характерните: Бонината, Мечкината, Зайчешката, Циганската, Пупера, Ляво хоро, Заградено хоро, Отградено хоро - Изводено, Дълго хоро, Вито - Вртено хоро, Вртената, Лудо хоро, Кротко хоро, Тропано хоро... Нямото хоро било хумористично, изпълнявало се без музика, в пълно мълчание. Ами ръчениците?

Между игрохорците често са ставали спорове кой да води хорото, кой да е на опашката - на единия казват "водник" (хороводец), на другия "опашар". Преди години в голямото село Граматиково за водниковото място стигнали до бой. В Малко Търново пред съдебната зала успели да помирят скараните, като ги почерпили в една кръчма и ги изпратили обратно...

Много от хората се играят на песен - зимни, пролетни, летни. Краеведът на Странджанския край Горо Горов (1905-1999) е записал десетки народни песни за събори и панаири, в които са възпети не само юначни мъже, но и жени... Ето две от тях:

1.

Сгадали са се, сгадали,
сгадали и сговаряли
Гюра и Николчо двамата,
двамата побратимьето
на панагирят да подат,
на Узунджовският панагир,
да подат да се поборят.
Николчо дума майци си:
- Стани ми, мале, събери
моите дрехи цошени,
цошени, ненадянати
и още некердосани,
на панагирят да подем,
на Узунджовският панагир,
със Гюра да се поборим,
със Гюра побратима си!
Станали, та са тръгнали,
на панагирят отишли...

2.

Бързо ле, пехливанко ле,
млого ти здравье, Бързо ле,
от царят, и от везирят!
Да бързаш, Бързо, да свършиш
твоите поли сипани
със купен трепликь везани
за Узунжовският панагир,
за Узунжово - Хаскюво,
да подеш да се поборишь
с Купена пехливанина,
с Купена - братовчеда си!
.....
Фатили, та се сборили,
та се борили, борили
три деня и три вечера,
за харман място избили,
никой никого не надви.

В своята "Книга за българите" писателят Антон Страшимиров (1872-1937) пише:

"Шопските песни са унили, но народните им игри са кръшни и еротиката им е понякога детски нежна. Често хороводните им песни имат припевки към либе, трогателно чисти:

Гугугу, гугутее,
Гугутеле гълъбе..."

А младежта в Мизия "играе смесени хора, нещо, което в Македония не се допуща. Момъкът си изглежда невеста в смесени седенки, на които непременно присъстват стари жени... Рядко се случва в селата на Мизия насила задомяване или дори насила отвеждане на девойка."

ИХУ-У, ПРЕПУКАЙ СЕ, ЗЕМЬО ЧЕРНА!

В романа "Хоро" Антон Страшимиров описва зловещия край на въстаниците и техните близки. Тук ще цитирам финала, в който обезумели кръволоци през септември 1923 г. разстрелват 18 мъже и принуждават жените им да ги заплюват.

- Проклятие и храчки върху родоотстъпниците за вечни времена! Плюйте! Който не плюе, ще го съсека на място! - ревнал полковникът със стоманен глас и изтеглена сабя.
... Плюеха... Но зафуча над всички глави - полудя, може би! - висока, чорлава, окървавена Капанката: зафуча над камшиците.
- У-у-у-у, мари, хе-е-ей! Която плювне, жа я удуша-а!
Пристъпи, дигна крак високо към грамадата напластени трупове и впи ръце в корема си. Гласът й беше прегракнал, но изрева отчаяно:
- Не жа ги плюем ние, г-н офице-е-ер, че хей така сме ги късали от себе си!
...Полковник Гнойнишки се стъписа и се облегна о земята с върха на сабята си, която заигра като пружина. Трепереха и нозете му. Мърмореше нещо. Обмисляше може би тактично отстъпление.
- Добре... И ти имаш право... Така да е: няма да плюете... Добре...
...Гнойнишки пъхтеше. И заповяда:
- Хоро! Пайдушката! Веднага!
Настръхна и самото небе: музиката засвири. И мъничкият полковник, бесен в лице, разигра сабята си.
- Кмете, повеждай! Хоро искам! Хващайте се всички! Хорррро, ви казвам, или с труповете ви Марица ще задръстя!
Но Капанката - разкрачена, снажна, чорлава - се залюля като пияна. И изпищя:
- Убий, куче! Убиийй!
Дребничкият полковник трепна пак. Съвзе се обаче и грабна камшик от стражар.
- На хорото, твоята...
...Капанката скачаше... Хоро.
Чупи ръце, блъска нозе и крещи:
- Иху-у, мари, земьо черна! Иха-а мари, земьо сладка! Иху-у! Иха-а! Препукай се мари - иху-у! Препукай се, курво земьо, та ни погълни, мари - иху-у, иха-ха - хи-и-и...

"Хоро в Софийско", картина от Йосиф Обербауер, 1898 г.

Прочутата картина на Енгр "Турска баня", 1862 г.

Ода за баня

Те съществуват от най-дълбока древност, а по време на Римската империя са били огромни сгради с красива архитектура и градини наоколо, с помещения за почивка, гимнастика, развлечения, с музеи и библиотеки в тях

Иван БЕЛОВСКИ

Най-вероятно първата баня се е състояла в случайното изкъпване по време на дъжд, при ловенето на риба или при пускането на примитивно направен сал във вода. Трябва да бъде споменато, че баните са съществували в древността и са прастари съоръжения, за което говорят немалко археологически разкопки. Например в царския дворец в Крит са били открити вани, произхождащи от 1800-1450 г. пр. Христа, а баните, построени на река Нил, са още по-стари. Богатите египтяни имали голяма слабост към банята и по-специално към ароматните вани. Вместо сапун те употребявали хума и определени билки, а след изкъпването се мажели с благовонни масла.

Първенство в разцвета на баните обаче държали старите римляни. Бележитият римски архитект Витрувий, живял по времето на император Август (27 година преди Христа - 14 г. след Христа), в своя трактат "Десет книги за архитектурата" в кн. V, глава XX, е отделил специално място за местоположението, изложението, вътрешното устройство и отоплението на баните, строени по негово време, които са имали основна цел да поддържат хигиената и да закаляват тялото.

По-късно, при разцвета на робовладелските отношения и с натрупването на големи богатства в ръцете на аристокрацията и императора, започнали да строят огромни, красиви терми (бани) с богата външна и вътрешна архитектура, многобройни помещения, големи басейни и зали за почивка и развлечение. Там посетителите прекарвали голяма част от свободното си време в къпане, разговори и физически упражнения. И до днес всеки посетител на италианската столица Рим може да разгледа колосалните терми на император Каракала (211-217 г.), заемащи площ от около 10 хектара, и тези на император Диоклетиан (284-305 г.) с над 300 мраморни седалки, предназначени за къпане. Освен с големи басейни, тези бани били снабдени с открити колонади, градини, зали за гимнастика... библиотеки и музеи! Интересни водоскоци довеждали вода от недалечните римски хълмове. Водата пръскала непрекъснато от големите отворени муцуни на сребърни лъвове!

Луксозните частни бани са също често срещани в римската култура, като от средата на третото столетие преди Христа започнали да ги строят във всички богати патрицианski домове. Римските бани са показвали величието и мощта на имперската власт и служели да задоволят най-изтънчените капризи и удоволствия на императора и приближените му патриции.

Римляните, за разлика от египтяните, имали друга техника на къпането - преди да се потопят във ваната, те мажели телата си с балсами, след което се измивали с вода, в която имало накиснати трици. Патрицианците предпочитали да вземат вана с магарешко мляко. После следвала силна и продължителна парна баня, а накрая обливане със студена вода, което представлява един вид фрикция на тялото, изключително полезна за здравето.

Отоплението на банските помещения в древния Рим ставало чрез специална инсталация, наречена хипокауст - той бил изнамерен от старите гърци, но римляните го внедрили и използвали най-масово в обществените постройки и термите. Хипокаустът се намирал под банските помещения, като подът му бил измазан с плътен хоросан за изолиране на подпочвената влага. Върху него се издигали колонки от тухли, камък или глинени тръби в прави редици и на известно разстояние едни от други. На четири съседни колонки се поставяла голяма квадратна тухла, постлана с дебел пласт хоросан. Върху тези тухли се намирали подовете на банските помещения. Посредством тънки оловни тръби нагрятата вода се отправяла в басейните на банята и в другите помещения. Топлият въздух от пещта циркулирал между тухлените колонки и затоплял отдолу подовете на отделните бански помещения, като стените на помещенията били двойни, между тях имало кухини, които били свързани с хипокаустното помещение и така топлият въздух загрявал и тях.

Превърната в музей, Централната софийска баня и днес очарова с красотата си

Турците възприели хипокауста от византийците и го приложили в своите бани - хамами.

Може да изглежда невероятно, но според някои историци французите не могат да бъдат похвалени в прекалено голяма любов към чистотата. Едва през XIII век къпането започнало да фигурира в обществения им бит, когато се появила и първата обществена баня. През 1236 г. баните в Париж нараствят на 26 при население от 120 000 души.

За разлика от простолюдието, френската аристокрация поддържала редовно хигиенните си навици и всички богаташи имали бани в къщите си. Прочутата красавица на френския двор Диана дьо Поатие според тогавашните хроникьори се къпела всеки ден с голямо удоволствие и се калявала със студена вода. Често била изобразявана от придворните художници като седяща във вана или излизаща от банята си.

По време на владичеството на Людвик XIV във Версай били построени около сто бани, а неговата собствена била с басейн от великолепен розов мрамор. За Людвик XV хроникьорите споменават, че имал две бани: едната от бял мрамор, а втората облицована с дърво и украсена с прекрасни рисунки. Мария-Антоанета също се къпела всеки ден и в нейната баня имало не само вана, но и бели стенни шкафове, както и малко огнище. Някои аристократи пък, които не обичали водата, прибягвали до помощта на парфюмите, за да прикрият несистемното къпане. Въпрос на избор.

През XIX век сапунената индустрия е в небивал разцвет. Произвеждали се сапуни с най-разнообразни есенции от роза, ванилия, лимон, теменуга, магнолия и др. Обществените и личните бани в Европа нарастват неимоверно. Първият закон, отнасящ се до обществената хигиена, датира от 1848 г. и е приет във Великобритания. Две години по-късно подобен влиза в сила във Франция.

Не липсват традиции и в нашата страна. В древните провинции Тракия и Мизия (сега в територията на България) римляните строили своите прочути бани в близост до минерални и лековити извори, използвани преди това от траките. Римляните употребявали топлата вода както за къпане, така и за отопление на сградите. При археологически разкопки римски минерални бани са разкрити в Пауталия (Кюстендил), Диоклетианопол (Хисар), днешните Хасковски и Старозагорски минерални бани и др.

За съжаление в София сега няма нито една действаща обществена баня при наличието на толкова много в близкото минало. При това с изключително лековити минерални води, помагащи за различни заболявания. Великолепната Централна баня е превърната в музей, като че ли за тази цел няма други подходящи сгради. Баня "Мадара" е щаб на охранителна фирма, а женското й крило е луксозна кръчма. Баня "Гео Милев" е префасонирана в лъскав фитнес, а от старите софийски бани "Три кладенци", "Лозенец", "Банишора", "Красна поляна", "Чайка" и "Надежда" няма и помен. Лечебните води на запустелите и неработещи минерални бани "Овча купел", "Княжево", "Горна баня" се изливат в канализацията за потрес на всички столичани, ползвали преди години услугите им.

Изредилите се градоначалници на столицата изглежда не могат да разберат, че няколко обществени бани на територията на София ще са от голяма полза. Подобни хигиенни съоръжения само ще възстановят и укрепят чувството за чистота, удобство и здраве на софиянци...

Един от най-ценните паметници на културата във Варна - Римските терми

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Португалският ренесанс на левицата

Социалисти, комунисти и други леви станаха мнозинство в парламента и се обединиха, за да спрат десницата, да излязат от неолиберална коловоз и да върнат социалната роля на държавата

Кърдинка КЪДРИНОВА

След големия шум около Гърция и нейната СИРИЗА и след неподплатените засега надежди около Испания и нейната "Подемос" черешката на тортата в европейската левица изненадващо може да сложи скромна Португалия. Там бе договорена коалиция между социалистите, комунистите, зелените и Левия блок (събрат на СИРИЗА и "Подемос"), която има всички шансове да сформира новото правителство на страната. Ако това се случи, ще видим действащ широк съюз вляво - за първи път, откак Европа се предаде на неолиберализма и Тони Блеър разврати европейските социалисти с "третия път".

Лидерът на ПКП Жеронимо де Соуза (с очилата) на митинг

В самата Португалия подобно съюзяване на всички леви сили, обединени от общата цел да не допуснат ново управление на десницата и на любимите й социални орязвания, не се е случвало от четири десетилетия, от онова паметно време, което влезе в историята като романтичната "революция на карамфилите" - преврата на младите офицери от 25 април 1974 г. Той сложи край на най-старата фашистка диктатура на нашия континент и върна демокрацията, която бързо тръгна наляво, стъпила тъкмо върху съюза между социалисти и комунисти. През 1976-а Португалия успя да приеме и най-лявата в Западна Европа конституция.

Еуфорията на площадите обаче не запази задълго градуса си, а и логиката на тогавашния двуполюсен свят бързо върна най-западната страна на континента и една от съучредителките на НАТО в сянката на геополитическата й обреченост. Социалисти и комунисти тръгнаха в различни посоки, а прекалено революционната конституция претърпя до днес осем поправки.

И все пак въпреки опитомяването си португалските социалисти, многократно управлявали през годните по-късно, никога не прекършиха напълно левите си корени. Наред с "хайверените" издънки в редиците им запазиха влиянието си и представителите на силни марксистки течения.

А пък комунистите оцеляха през всички премеждия и глобални трусове като авторитетна и стабилна парламентарна сила с неизменните си около 10% изборна подкрепа и с непоколебимите си позиции сред профсъюзите. Далеч от догматиката, ПКП остана интересна и за младежта, а през последните години влезе в деен съюз със зелените.

Според много наблюдатели основаният още през 1999 г. Ляв блок, който събра крайнолевите настроения в студентските и интелектуалните среди, не успя да стане сериозен парламентарен фактор, именно защото компартията си беше на мястото и нишата бе заета от нея. През последните година-две Левият блок получи нов кислород покрай възхода на СИРИЗА и "Подемос", стремейки се да стане тяхното португалско отражение. Но не достигна популярността им - пак заради комунистите, които играят силно в същия отбор.

След парламентарните избори в Португалия, състояли се на 4 октомври и произвели крайно интересни резултати, стана ясно, че бъдещето на страната отново ще зависи от отношенията най-вече между социалисти и комунисти.

Нека припомним - изборите дойдоха след края на мандата на дясното правителство начело с премиера Педро Пасос Коельо. Премиерът тръгна да преборва икономическата криза, ударила най-болно южните страни в ЕС, включително и Португалия, с методите, спуснати му от Брюксел и Берлин - максимални социални орязвания и "спасителен" план от Тройката, овесил на шията на португалците смазващ дълг от 78 млрд. евро. Острата реакция на обществото и сривът на популярността на правителството на Пасос Коельо накараха премиера миналата година да откаже по-нататъшно "спасяване". Но и досегашното стигаше, за да подкопае сериозно позициите на влизащите в управляващата коалиция Социалдемократическа партия и Демократичен и социален център. Имената им не бива да подвеждат - това са консервативни партии, близки до християндемокрацията, а добавката "социал" е наследство от "революцията на карамфилите", когато никоя политическа сила не желаеше да се показва дясна.

Резултатите от изборите на 4 октомври лишиха тези две партии от решаващото надмощие, с което разполагаха в досегашния парламент. Коалицията им взе 38,6%, или

Катарина Мартинс на проява на Левия блок

107 депутатски места от общо 230. А за абсолютно мнозинство трябват 116.

Социалистите получиха самостоятелно 32,3%, или 86 депутата. Но всички, които следят процесите в Португалия, бяха наясно, че при съюзяване с останалата част от левицата именно в този край на политическия спектър ще се събере абсолютното мнозинство. То се композира с прибавянето на местата, спечелени от комунисти и зелени - 17, и от Левия блок - 19. Или заедно със социалистите - 122.

Дали ще се тръгне в тази посока, или ще се прилага самоубийственият за други соцпартии ход с "широката коалиция" с десните, в португалския случай изобщо не се превърна в дилема. Настоящият лидер на соцпартията Антонио Коста декларира, че и през ум не му минава да се превръща в патерица за продължаване на досегашната политика на социални орязвания. Погледът му беше насочен недвусмислено наляво и постигнатият ляв съюз е несъмнена негова заслуга.

54-годишният Антонио Коста, чийто произход е от Гоа - днешен щат на Индия и бивша португалска колония, се радва на голяма лична популярност, още докато е кмет на Лисабон. Той се оттегля от този пост през април т.г., оставяйки го на заместника си, за да може да се включи в предизборната кампания като кандидат-премиер на социалистите. Със своя народен стил на общуване и с пламенните си речи против социалните орязвания той бързо изми лошия спомен за последния социалистически премиер на страната Жозе Сократиш, който в края на 2014-а бе арестуван по обвинения в корупция.

Но понеже една протегната ръка не стига за съюз, всички погледи бяха вторачени в другите два фактора вляво. Единият е 68-годишният лидер на комунистите и ветеран от синдикалните борби на металурзите Жеронимо де Соуза, прибрал под крило-

Водачът на социалистите Антонио Коста (с вдигнатия палец) сред привърженици на улицата

то си и зелените. Другата е 42-годишната водачка на Левия блок Катерина Мартинс, актриса и литераторка. И двете формации имаха в предизборните си програми доста радикални искания. Например излизане на Португалия от НАТО, опрощаване на 50% от португалския дълг, отказ от еврото, национализиране на банките. Старият и железен Жеронимо, изковал характера си като близък сратник още на легендарния Алваро Кунял, прояви завидна гъвкавост и готовност към компромиси, съгласявайки се на отказ от този програмен списък. Но с условието социалистите пък да се ангажират със спиране на антисоциалната политика, да се повиши минималната заплата, да се понижи ДДС, да се възстановят част от орязаните заплати на държавните служители и т.н. Същият компромис прие и артистичната "Катерина Велика", както феновете й наричат лидерката на Левия блок. И двете формации подчертаха, че отстъпките им важат, само докато важи и ангажиментът на социалистите за ясна социална политика. Ето как "Добрата Тройка", както сами се представят на шега водачите на тази нова лява коалиция, стана една съвсем реалистична алтернатива за управлението на Португалия.

И тримата настояваха в изявленията си, че заради сложното си икономическо положение страната няма смисъл да губи време за формални процедури. Тоест не си струва десният президент Анибал Кавако Силва да следва традиционния ред и първо да натоварва Пасос Коельо със сформирането на кабинет като лидер на силата, взела най-много места на изборите. Ясно

Досегашният десен премиер Педро Пасос Коельо няма шанс за втори мандат при сегашния състав на парламента

е, че при наличното разпределение на депутатските кресла Пасос Коельо няма да получи желаната подкрепа при гласуване в пленарна зала. "Добрата Тройка" предлагаше този етап да се спести и Кавако Силва да връчи мандат за сформиране на правителство направо на Антонио Коста, защото така ще е налице гарантирано абсолютно мнозинство.

Президентът обаче избра да следва традицията. Обясни в телевизионно обръщение, че през 40-те години демокрация първият опит винаги се е давал на политическата сила с най-много спечелени гласове и връчи мандат за съставяне на правителство на Пасос Коельо. Като не пропусна да натякне, че страната трябва "да консолидира постигнатата с много жертви стабилизация". Тоест - да остане със затегнати колани.

Изобщо не е сигурно, че при неизбежното бламиране на Пасос Коельо в парламента Кавако Силва ще даде друг мандат на следващата по гласове партия - социалистическата начело с Антонио Коста. Има и друг ход. Президентът може да реши, че ситуацията е патова и направо да насрочи нови парламентарни избори, за да се подреди по-удобна за досегашното статукво картина.

Натам подтикват и паническите коментари в официални европейски медии, според които управлението на левичарите било опасно за "възвърнатото доверие в Португалия" и за "финансовата стабилност" на еврозоната. Пророкуват се нови дупки в бюджетния дефицит и нови корупционни скандали. Още е свежо в паметта ни извиването на ръцете, приложено на гръцката СИРИЗА от "Лошата Тройка". Виждаме и усърдния черен пиар срещу "Подемос" в Испания. Така че и в Португалия може да се очакват всякакви спънки пред евентуалния алтернативен курс.

Обнадеждаващото обаче все пак е постигнатото емблематично единство вляво. Португалският пример сочи един жизнен вариант за ренесанса на европейската левица. Другият свят е възможен, ако онези, които наистина го искат, се обединят.

www.duma.bg

СРЕЩИ

ДИМАНА ТРЪНКОВА:

Някои чужденци харесват България повече от нас

Традициите и историята ни са изключително въздействащи, смята авторката на интервюта с представители на 28 държави

Интервю на Альона НЕЙКОВА

□ *Кое ви беше най-трудно, когато правехте интервютата с чужденците, Димана?*

- Честно казано, нямаше никакви трудности, наистина. Всички бяха много искрени, много откровени, много отворени... Това се видя и при откриването на изложбата. Дори мога да кажа, че част от тях споделиха безкрайно лични истории.

Работата и семейството са изключително важни за по-добрата интеграция

А когато човек говори с непознат, често, понякога дори неволно, си поставя някакви ограничения. В случая обаче разкриха доста неочаквани факти за себе си.

□ *Какво запомнихте от тези срещи? Има ли нещо, което смятате, че задълго ще остане в съзнанието ви?*

- Никога няма да забравя няколко неща. Едното е колко много от "НеБългарите" харесват мартениците и какво огромно впечатление им прави българският фолклор. Това предизвиква интереса им повече, отколкото примерно самата аз обръщам внимание на подобни неща. Вероятно защото съм свикнала да чувам народната музика, да виждам навсякъде хора, закачили си за Баба Марта бели и червени усукани конци за здраве. Българските традиции, както и историята ни са изключително въздействащи за чужденците. И другото, което се запечата в сърцето ми - че донякъде те харесват България повече от нас и са по-добронамерени към страната ни, отколкото сме самите ние. Сигурно защото понякога сме по-самокритични. Докато те, дори когато забелязват някои неща, които не им харесват, имат изключително позитивно отношение към българите и държавата ни.

□ *На какъв език разговаряхте с тях?*

- С много от тях - на български. Тези, които живеят по-дълго време в страната ни, знаят добре езика. Срещнах се с американец, който, ако не го виждате и не знаете, че не е българин, никога няма да разберете, че е чужденец. С хората, които са по-отскоро тук, говорехме на английски, а с живеещите в бежанския център общувахме на арабски с помощта на преводач.

□ *Какъв смисъл влагате в израза "НеБългари"? Защо именно по този начин е наречена изложбата, а не примерно "Чужденци в България"?*

- Кръстихме експозицията така, за да звучи малко по-закачливо. Това беше единствената цел. Не са просто чужденци, понеже все пак много от тях не само говорят български вече, но и готвят шкембе чорба, обичат традиционните ни ястия, играят народни танци или по-скоро се опитват... Казват, че хорото им е трудно. Но понеже живеят в България и познават страната ни, общуват с местните хора, а в същото време не са българи, затова и нарекохме проекта "НеБългарите".

□ *Смятате ли, че те някога ще могат да се социализират достатъчно, за да бъдат приети от българите?*

- Част от тях вече са приети. Мнозина са женени, имат деца. Мисля, че всеки, който полага усилия, а повечето от тях го правят, се социализира доста успешно. Както например японката Рин Ямамура, която в момента е един от най-успешните театрални дизайнери и сценографи у нас. Говори много сладък български, има си дъщеричка от българин. Така че тези, които имат работа, създали са семейства тук, се интегрират добре и вече са част от нас.

□ *Може ли да се каже, че приемат България като втора родина или за тях страната ни все пак е поредната спирка по пътя към нещо по-добро?*

- За много малка част от тях наистина пребиваването тук е нещо временно. Разбрах, че повечето искат да останат в България, защото тук са домовете им, техните семейства, децата и приятелите. Чувстват се като вкъщи. Точно това сподели и японката, за която споменах вече: "През първите пет години България беше временен дом. Япония беше у дома. Сега България е истинският ми дом."

□ *Как подбрахте хората, които да станат част от проекта "НеБългарите"?*

- Намерихме ги с помощта на нашия партньор от "Мулти култи колектив". Една от дейностите на тази организация е да издирва и идентифицира чужденци в България, които се занимават с кулинария, имат ресторантчета и са много интересни личности. А ние с фотографа Антони Георгиев направихме снимките и взехме интервютата. Стремихме се всичко да бъде максимално разнообразно, да се срещнем с хора от всички континенти. В 30 снимки са събрани представители на 28 държави, от всякакви възможни социални слоеве, занимаващи се с изкуство, с бизнес, с доброволческа дейност, с техника, с кино и телевизия, с часовникарство и т.н.

□ *Как реагира публиката в други градове на представените в експозицията кадри на чужденци, облечени в български носии или закичени с мартеници?*

- Изложбата предизвика много позитивни реакции навсякъде, където бе показана. Започнахме от Бургас, след това минахме през Пловдив, Велико Търново и Варна. Това са все градове, които имат отношение към темата и към изкуството. Смятам, че се получи много хубаво, доволни сме.

□ *Какво ще се случи с фотосите след края на изложбата в София? Ще може ли да се видят на друго място или в интернет?*

- Всички фотографии и интервюта от "НеБългарите" са онлайн, на адрес http://multikulti.bg/unbulgarians/indexen.html. Нещо повече - по покана на Държавния културен институт към МВнР изложбата ще бъде показана в Страсбург като част от програмата на българското председателство на Комитета на министрите на Съвета на Европа. Откриването е на 16 ноември.

□ *Питахте чужденците и как биха описали България в три думи. Можете ли да направите същото и за "НеБългарите" - да ги опишете в три думи?*

- Много хубав и много труден въпрос. В малко повече от три думи: "НеБългарите" са отворени, различни и все пак - близки до нас.

Снимка Антони ГЕОРГИЕВ

ДИМАНА ТРЪНКОВА е от хората, които мигновено грабват околните с ведрото си излъчване. Усмивката не слиза от лицето ѝ, вероятно защото е от онези щастливци, които успяват да съчетаят професията си с хобито. Образованието ѝ е свързано с археологията. Зарежда се обаче от пътешествията и срещите с интересни личности. Вдъхновението я превръща в писателка (има самостоятелен роман "Усмивката на Кучето", съавторка е и на документални книги). А във всекидневието е журналистка - стилът ѝ е от най-разпознаваемите сред авторите на англоезичното списание Vagabond. През последната година във връзка с един от проектите на фондацията "Фрий спийч интернешънъл" и "Мулти култи колектив", акцентиращ върху свободата на словото и уважението към другия, се е посветила и на интервюта с чужденци, живеещи в България. Разговорите са публикувани в специален каталог "НеБългарите", наречен на уникална експозиция, която до 25 октомври може да се разгледа в Телефонната палата (Виваком арт хол - ул. "Ген. Йосиф В. Гурко" 4, София). Представените кадри, дело на фотографа Антони Георгиев, вече са видяни в 4 български града - Бургас, Варна, Велико Търново и Пловдив.

Проектът "НеБългарите" идентифицира доста широк кръг хора - от Нова Зеландия до щата Вашингтон и от Пакистан до Великобритания, живеещи в луксозни затворени комплекси в кварталите около София или в бежанските общежития, заснема ги с типично български предмети (мартеница, тъпан, народна носия и т.н.) и им задава въпроси за идентичността: собствената им - по рождение, както и придобитата като хора, пристигнали в България. Отговорите им рисуват пъстра картина на техния живот, работа, радости и скърби. А впечатляващите кадри разкриват колко са различни и същевременно - огромната им прилика с българите. Проектът се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

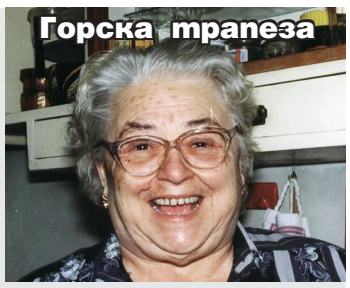
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ПЪРЖЕНИ ЯРЕБИЦИ

Изчистените и опърлени яребици разрязваме на половини, посоляваме и поръсваме с черен пипер. Панираме всяка половина, като я потапяме последователно в разбити яйца, в счукан сухар или брашно и накрая пак в яйца, пържим ги в повече и силно нагорещена мазнина. Поднасяме ги със салата от червено зеле и кисели краставички.

ВАРЕН КАЛКАН С МАСЛО

Нарязваме на порции 1 кг калкан и го измиваме добре. Възваряваме вода с 2 моркова, 2 картофа и няколко зърна черен пипер. Пускаме рибата във врящ бульон и я варим около 20 минути. Нареждаме сварената риба в чиния, наоколо украсяваме с варени картофи и моркови, поръсваме със ситно нарязан магданоз и поливаме с половин чаша сгорещено масло.

ТРИКОВЕ

Как да изберем и съхраним риболовния прът?

Риболовният прът се чупи много рядко по време на риболов (освен в анимационните филми). Това обаче се случва често, докато го сглобявате и разглобявате. И още по-често, ако го настъпите или транспортирате неправилно в колата.

Никога не оставяйте сглобения прът в тревата, където не се вижда.

За да сглобите пръта, започнете от върха, като изваждате колената едно след друго до най-широкото. При разглобяването се върви по обратния ред - започвате с по-широките колена, които разхлабвате едно по едно чрез леко завъртане (с четвърт оборот) и накрая ги пускате да се подредят сами в най-широкото, служещо за калъф.

Междувременно дръжте горната тапа в един и същи джоб, по възможност с дзип. Тревата често играе мръсни номера на рибарите.

Когато ловите риба от брега, прътът трябва да бъде достатъчно дълъг, за да може да достигнете основното течение, както и по-голяма дълбочина - обиталището на повечето риби. От друга страна, колкото по-дълъг е прътът, толкова по-трудно се борави с него. Препоръчваме ви да започнете с дължина пет метра и ако всичко върви нормално, може да преминете на шест-седем метра. Ако прътът е по-дълъг от седем метра, без да говорим за трудното манипулиране, дори със свръхлеките съвременни материали (въглеродни влакна или със силикатно - карбонов състав) рамото на лоста нараства значително, а това изисква голямо физическо усилие и ограничава времетраенето на риболова до час и половина - два часа.

В този случай се използват оловни противотежести, които увеличават теглото на ръкохватката и придават устойчивост на пръта в ръката. Това недооценено помощно средство е много полезно, дори при относително къси пръстове.

Ако използвате пръстове от въглеродни влакна или от композити, внимавайте с електропроводите за високо и средно напрежение, защото тези материали всъщност са проводници. При влажно време те могат да провеждат индуциран ток без пряк контакт, понякога на метри разстояние. По време на гръмотевици могат да привлекат мълнията върху вас. Обмислете добре избора на вашия прът за всеки конкретен излет.

С добрия прът - добра риба

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

ПОПАДЕНИЯ

Рибарското кошче

Марсел ДОНЗНАК

Рибарското кошче е огромното предимство на риболовеца пред ловеца, защото в него той може да запази плячката си жива и накрая да избере кои екземпляри да вземе и кои да върне във водата.

По този повод смайващо решение е взел един Дюселдорфски съд. По искане на местни еколози е забранена употребата на кошчета от германските рибари, тъй като причинявали страдание на рибите. Като че ли е по-добре рибите да се убиват систематично чрез замърсяване на водите...

Екологийо, колко престъпления се извършват в твое име! - би казал поетът.

Дългият живарник запазва рибата жива до края на риболова

МЮНХАУЗЕН Е ЖИВ

ГОЛЕМИЯТ ЛОВ НА ГЛИГАНИ

Разказано от Георги М.

Ще ти разкажа един случай, тъй като доста години минаха и вече има давност. Много лов имаше някога. Тогава Господ ходеше по ловните полета, а сега го няма и на небето. Излизаме в Странджа на лов за глигани 12 души. За няколко часа ударихме 11 прасета. Трябваше да дадем едно наряд за държавата. Докато деряхме и се чудехме: по-голямо ли, по-малко ли прасе да предадем, двама колеги убиха още едно. “Абе какъв наряд, я всеки да взима по едно прасе и да се ходим” - предложи някой.

Речено-сторено. Вървим ние към колите. Раниците пращят от месо. Всеки охка, пъшка. Пристигаме и... изненада. До колите ни чака горският. “Хайде сега, всички раници в моя джип и утре ви чакам в участъка” - каза той.

Трима души се уплашиха здраво, хвърлиха раниците на земята и избягаха. Останалите се подчинихме и сложихме раниците в джипа. Горският си тръгна, а ние се затюхкахме. Радостта от голямата слука се изпари бързо. Съгласно разрешителното за лов, можехме да отстреляме едно прасе за нас, и едно за държавата. На всички ни беше ясно, че ако горският ни докладва, ще ни приберат ловните билетите.

“Какво да правим?”. Решихме трима души, да отидем вечерта в къщата на горския и да го ударим на молба. Покани ни човека в къщата си и седнахме на масата. Той извади шише с ракия и започнахме кандърмите. В началото разговора вървеше трудно. Чак след няколко часа, след като изпихме 4 литра ракия, си стиснахме ръцете и постигнахме съгласие: Оставяме на горския трите раници (на ловците, които избягаха), взимаме си останалите и ТАКАВА СЛУЧКА НЕ Е ИМАЛО.

ПРОЗРЕНИЯ

Питагор присъствал на състезание за стрелци. Като забелязал, че стрелите на един от участниците летят навсякъде, ученият дошъл до целта, седнал и пояснил:

- Не виждам по-спокойно място! - и продължил да решава някаква задача.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

ДУХЪТ НА ПРЕДИСТОРИЧЕСКИЯ ПРАДЕД

Елин ПЕЛИН

Ловът е приятно удоволствие и понеже надеждите за успех всякога се виждат близки и възможни, човек от началото до края, когато може вече да каже “макар, че нищо не ударих, разходката беше чудесна”, се намира в едно особено възбудено състояние, опиянен и героичен.

Духът на предисторическия прадед се вселява в тебе и упоява кръвта с мистичната сила на хищника, дава ловкост и пъргавина на мускулите, изостря слуха и обонянието, дава блясък и устрел на окото.

Когато се приготовляваш и отиваш на едър лов, това особено състояние достига своята върховна сила. На вълци, на глигани, на мечки. Не, не се бойте, всеки на такъв страшен лов не ходи. Аз падам малко в тяхното число - най-едрият лов за мене са сърните. Той също е свързан с опасности, защото ги търсиш в същото място, дето живеят и мечките.

БИВАЛИЦИ И НЕБИВАЛИЦИ

Правата на ловеца

Илия НЕКЕЗОВ

Вечер. Прибираме се от лов. Срещаме овчаря Скицин.

- Вярно ли е, че миналата седмица Весо е ударил голямо прасе? - интересува се той. - Чух го вчера да се хвали в автобуса.

Всички прихваме да се смеем, просто защото никой, никога не е виждал Весо да е удрял каквото и да било животно.

- Не сте прави момчета - скастря ни бай Илия Некезов. - Щом един ловец си е платил билета, има право по всяко едно време и на всяко едно място да разказва всякакви ловни истории.

Отвсякъде по нещо

АВТОВАЗ създаде икономична LADA Vesta

В рамките на 5-ия Международен газов форум в Санкт Петербург от 6-и до 9-и октомври ВАЗ представи двугоривна Лада Веста. Според пресцентъра на АвтоВАЗ седанът LADA Vesta CNG демонстрира "потенциала на инженеринга на LADA в поддръжка на държавния курс за развитие в страната на инфраструктура за метаново зареждане". Възможност за използване на подобно оборудване е заложена в колата още в етапа на проектиране, като седанът има достатъчно широк люк на резервоара. Той позволява да се поместят там заедно гърловината за бензина и зарядното устройство за пълнене на компресиран природен газ. Напълно заредената Веста може да измине над 1000 км без дозареждане. Когато газта, привърши захранването автоматично преминава на бензин. Възможно е и принудително прехвърляне със специален ключ газ/бензин. Според производителя разходите за гориво с използването на метан се намаляват цели три пъти.

Chevrolet Niva със спецверсия за зимата

През тази година Chevrolet Niva празнува своя 13-и рожден ден. Това не е съвсем юбилей, но автопроизводителят иска все пак да го почете с пускането на особена версия на колата, която перфектно пасва на настъпващия зимен сезон. Този вариант на Chevrolet Niva носи името Winter Edition и предлага редица нови опции в оборудването си, като електроподгряване на предното стъкло, зимни чистачки, подгряване и на задните седалки и резервоар с по-голям обем.

Добавени са нови опции за доброто прекарване в колата като лумбална регулировка на предните седалки, нова тапицерия и нова мултимедийна система. Отвън "зимната" Chevrolet Niva може да се познае по няколко неща – по-особените черни джанти, белия външен цвят "айсберг" и релсите на покрива. Техническите параметри са останали същите - 1,7-литров бензинов агрегат с мощност 80 к.с. и петстепенна механична предавателна кутия.

Тиражът на Winter Edition е ограничен до само 600 броя, но цената естествено ще е по-висока от базовата за модела в Русия - 529 000 рубли (14 670 лв.).

Кой сте вие, мистър Моко?

Този човек не принадлежи към никой от отборите, нито към организаторите, нито към пресата. Всички във Формула 1 знаят, че се казва Моко, но почти никой не знае кой е, какъв е, с какво се занимава и откъде има постоянен пропуск в светая светих на формулата – боксовете на отборите...

Това е истински носител на мистерия, енигма, облечена в крещящ африкански стил, допусната и обласкана като първи приятел от всички отбори. Натоварен е винаги с няколко килограма метални бижута и е един от основните дизайнери на модната марка Chrome Hearts, работеща за суперзвездите Шер, Лени Кравиц и Мадона. Моко е най-яркото петно в падока на Формула 1 и е част от уникалната, много малка и елитна група "суперфенове" на формулата. А

състезанията са сред най-строго пазените и със специални зони и нива на достъп с различни цени, като дори пилотите могат да поканят в боксовете много малко хора, като жени, деца и приятели. За пропуските в тази зона отговарят лично супербосът Бърни Екълстоун и президентът на Международната автомобилна федерация (FIA) Жан Тодт.

Групичката суперфенове е допусната до най-вътрешния кръг на формулата, и има защо. Всеки от членовете й си плаща сам билетите за пътуване, настаняването, и присъства почти на всичките 19 състезания през годината с много малки изключения. Повечето от тях са членове на клуба от десетилетия.

Любовта към F1 кара Моко да напуска регулярно домовете си в Ел Ей и Ню Йорк и да трупа яко въздушни мили. За пръв път се среща със спорта в детските си години, преминали в Сенегал. През 1979-а Африка има своя първи световен шампион в лицето на Джоди Шектър и оттогава насам Моко е върл фен на Ferrari. Независимо от страстта си, Моко никога не е имал и не се е старал да получи шофьорска книжка - "Искам да запазя за себе си мистерията с име автомобил. Енцо Ферари беше мистерия, такъв е и Бърни. В живота си всеки трябва да има страст и моята е състезателният болид от формула 1. А страстта е привилегия. Някои колекционират изкуство като картините, а за мен Ф1 е чисто изкуство. Не знам какво има в главите на титани като Пикасо и Матис, но картините им струват милиони. Какво ли има обаче в главата на човек, управляващ машина при скорост 370 км/ч. Ако това също не е изкуство, аз не знам какво всъщност е изкуството. И това държи страстта ми жива. Не знам на колко състезания съм бил, отдавна не ги броя. Знам само, че докато във формулата са Бърни и Франк Уилямс, ще съм и аз. Аз дружа със всички, това ми е стил в живота – усмивката не струва нищо, не е важно за кого е – милиардер, механик или чистачка. Всички в падока са на работа, получават заплата, плащат им самолетните билети. Аз не получавам нищо, нямам бизнес интереси тук, идвам защото обичам този свят и това се харесва на хората му. Често ме питат кой ми е любимият пилот. Обичам ги всичките и всеки път, когато застанат на старта, се моля да се върнат живи и здрави. Харесвам Люис, за мен като африканец това, което прави, е фантастично, той твори история подобно на Мохамед Али и Нелсън Мандела. В сърцето ми са такива пилоти като Джеймс Хънт, Емерсон Фитипалди, Карлос Ройтеман. Джентълмени, прагматици и не съвсем порядъчни хора, но всички обединени от едно – влизайки в болидите, не знаят дали ще излязат от тях живи. Днес формулата е много по-безопасна, но пилотите не живеят толкова ярко в падока както преди. Днес най-интересен е Кими Райконен. Защото никой не знае какъв е. Не му трябват симулатори, брифинги, той е прям и прост – дайте ми кола и ще ви дам резултат. Да кажеш на екипа: оставете ме на мира, знам какво правя – нима това не е класа! Такъв съм и аз. Тайната е нещо добро – всичко, което трябва да знаете за мен, е името ми – Моко. Аз съм от Сенегал, който е в Африка. И обичам Формула 1".

Друг изключителен член на клуба е Шараф Аит Талеб, 28-годишен французин с мароканско произход. Той е сляп от 18-годишна възраст, физиотерапевт, който не пропуска нито едно състезание. Пътува сам и спи в палатка до пистите. Канен е от всички отбори и благодарение на вокален софтуер следи времената за обиколките. "Винаги съм бил голям фен, но когато загубих зрението си, станах още по-голям, почти "алкохолик" към F1. С формулата съм от 2005-а година, пропуските ми осигуряват пилотите.

Друг суперфен - Марчело да Силва, чичо на Айртон Сена, е присъствал на над 700 състезания от 1965-а година насам. Той е бил сред организаторите на Бразилската Гран При, а днес продължава да е в падока с помощта на инвалидна количка.

Боб Лобел е бивш медия директор на Goodyear, фирма, осигуряваща гумите за формулата от 1997-а до преди две-три години. От 2001-ва също е сред групата суперфенове и често дава информация на спонсорите за нещата, които се мътят в боксовете.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

www.duma.bg

Очаквайте

ДЖЕЙМИ УУН ИСКА ДА РАЗГЛЕДА СОФИЙСКИТЕ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

Гери Дончева с две титли на „Мис Глобъл”

Красивата българка Гергана Дончева завърши като трета подгласничка на победителката в конкурса “Мис Глобъл”, който се проведе в град Пасай край филипинската столица Манила. Короната грабна Джесика Пърт от Австралия. Нейна първа подгласничка стана представителката на Камбоджа Вирджиния Прак, а втора - ирландката Лорна Мърфи. На трето място е българката Гергана Дончева, а за четвърта подгласничка на победителката бе обявена представителката на домакините Кандис Рамос.

Първите 11 позиции се допълват от дами от Южна Африка, Тайван, Мианмар, Ел Салвадор и САЩ. Освен титлата “Мис Глобъл” бяха раздадени и други отличия като “Мис фотогеничност”, “Мис фитнес”, “Мис мода”, “Мис добра воля” и “Мис приятелство”. Гери Дончева се окичи и с лентата “Мис талант”.

Конкурсът “Мис Глобъл” се провежда за трета поредна година и според организаторите му е състезание “отвъд просто естетическата красота на жените”. Победителката ще стане “спонсор на добрата воля, човек, който задава тенденциите на лидерството и посланик на красотата и културното разнообразие”.

Снимка БГНЕС

Българката Гери Дончева (най-вляво) с останалите красавици, отличени на конкурса във Филипините

На „Лето измерение” залага свободен театър

Интензивната програма на четирите дни на фестивала включва както представления, така и дневни артистични събития

“Лето измерение” е темата на тазгодишното издание на АСТ Фестивал за свободен театър. От 2011 г. събитието е ежегоден форум за независими театрални и танцови продукции. В последните пет години проявата акцентира върху нуждата от развитие и разпознаваемост на свободната професионална сцена в България и нейния облик в световен мащаб.

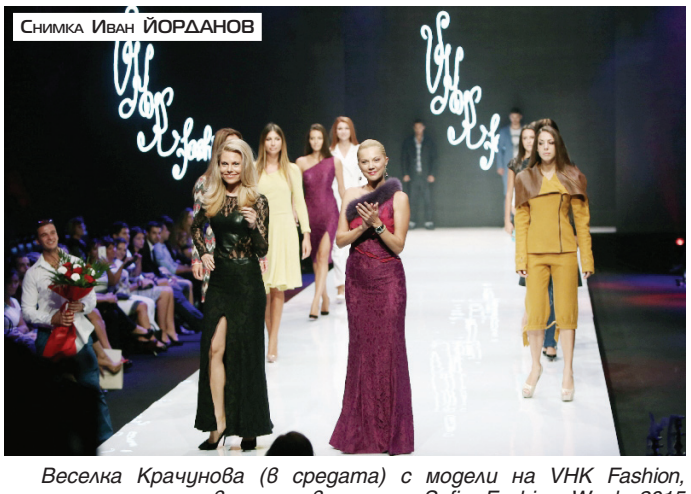
Тазгодишното издание има за цел да обобщи постигнатото досега, като се фокусира върху продукцията от края на 2014 и 2015 г., а също и представяйки това, което предстои в сферата на независимите изкуства. Интензивната програма на четирите дни на фестивала включва както представления, така и дневни артистични събития, образователна и музикална програма, както и Open space формат с чуждестранни гости и лектори. След успешното домакинство на Есенната среща на IETM в София точно преди година, петото издание на АСТ Фестивал запазва мисията си да представя, обединява и развива свободната изпълнителска сцена в страната.

Жури, в чийто състав са театралният изследовател Мира Тодорова, кураторът Владия Михайлова и драматургът Георги Тенев, избра 8 представления, които ще оформят основната програма на АСТ Фестивал за свободен театър между 19 и 22 ноември. Форума ще открие премиерата на “Математика на сърцето” на Сдружение “По действителен случай”. “Дзен игра” на хореографа Живко Желязков е другото премиерно заглавие. Към “Пето измерение” ще се присъединят още два съвсем нови спектакъла, които за първи път ще види публиката през октомври - “Да купиш история” с режисьор Борис Зафиров и “TheTimeStopper” на Стефани Ханджийска.

Тези и други представления в рамките на фестивала ще се играят в: ДНК - пространство за съвременен танц и пърформанс, Derida Dance Center, Център за култура и дебат “Червената къща” и Гьоте институт - София.

МОДА ЗА ГОЛЕМИЯ ГРАД ОТ ВЕСЕЛКА КРАЧУНОВА

Изобилие от цветове, материи и кройки за момичетата от големия град събра в новата си колекция “Мегаполис” дизайнерката Веселка Крачунова. Името на линията за предстоящия сезон есен-зима 2015/16 носи посланието за обединеното разнообразие на отделните линии, които предлага VHK Fashion. В забързаната крачка на натовареното всекидневие точният тоалет дава възможност на всеки да се чувства комфортно, уверено и модерно. Колекцията “Мегаполис” е пресечната точка между предложенията за всеки вкус и стил и най-верния избор. Залогът на дизайнерката Веселка Крачунова и нейния екип отново са естествените материи, забъркани в коктейл от цветове. Деним, вълна, кашмир, кожа и дантела като че ли разпръскват дъгата - жълто, зелено, синьо, червено, розово, циклама.

Снимка Иван ЙОРДАНОВ

Веселка Крачунова (в средата) с модели на VHK Fashion, представени по време на Sofia Fashion Week 2015

Ръката е еволюирала, за да се бие

Една от творбите от серията “Ръка” на световноизвестния италиански скулптор Лоренцо Куин

Необичайно изследване, цитирано от Discovery News, сочи, че човешката ръка е еволюирала, поне частично, за да се бие. Авторите на проучването са използвали ръце от трупове, за да удрят с юмрук и пляскат шамари по тапицирани дъмбели. Експериментите са предоставили доказателства, че хората и особено мъжете са устроени както ментално, така и физически да се бият. Откритията са публикувани в Journal of Experimental Biology.

“Идеята, че агресивното поведение има роля в еволюцията на човешката ръка, е спорна”, обясни Дейвид Кариер, един от авторите на изследването. “Много скептици предполагат, че човешкият юмрук е просто случайност на естествения подбор за подобряване на сръчността”, добавя биологът от Университета в Юта. И уточнява: “Това може да е вярно, но ако е случайност, тя е нещастна.”

Вицът

Обидно е, когато не можеш да целунеш човека, когото обичаш, дори по бузата, защото този човек си ти...

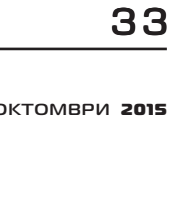
24. 10. 2015

Проф. БОРИС ГОНДОВ, скулптор
ВАЛЕРИ ЖАБЛЯНОВ, политолог, член на НС на БСП
ВЕНЦИСЛАВ ВАСИЛЕВ, член на НС на БСП
ВЛАДИМИР ПЕНЕВ, актьор
ГЕОРГИ МИЛЧЕВ-ГОДЖИ, музикант
ДАРИНА ЯНЕВА, художничка
ИЛИЯНА ЙОТОВА, евродепутат, член на НС на БСП
МАРГАРИТА НИКОЛОВА, политик и икономист
Проф. МИХАИЛ МИРЧЕВ, социолог, ръководител на агенция “АССА-М”
НЕВЯНА МАЛЧЕВА, философ и политик
ПЕТЪР СТОЙЧЕВ, световен шампион по плуване
Проф. СИМЕОН ЩЕРЕВ, музикант, композитор, педагог

25. 10. 2015

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ, зам.-министър на културата в правителството на Пламен Орешарски
ДИМИТЪР БАРБУКОВ, строителен предприемач
ЗДРАВКО ВАСИЛЕВ, скулптор
НИКОЛА КАРАДИМОВ, дипломат
НОНА ЙОТОВА, актриса и певица

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24

Св. мъченик Арета. Света Богородица “Всех скорбящих радост”

25

† 6-а Неделя след Неделя подир Въздвижение. Мъченици Маркиан и Мартирий

Крадец разцелува спящите стопани

В американския град Портланд, щата Орегон, бе извършен необичаен грабеж - въоръжен с нож престъпник обрал стопани на луксозна къща, но вместо да се измъкне тихомълком от дома им, се съблякъл и легнал в семейното им ложе.

Според Асошиейтед прес крадецът не се задоволил с това, ами започнал да целува спящите съпрузи. От този изблик на чувства се събудил стопанинът на къщата, грабнал пистолета си и стрелял три пъти, но не уцелил. Крадецът успял да нахлузи панталоните си и да избяга. Скоро след това 32-годишният Ричард Дефейдис бил задържан от полицията в съседна пустееща къща и откаран в болница за проверка за наркотици. След това бил обвинен в кражба с взлом, сексуално насилие и незаконно притежание на оръжие.

www.duma.bg

С НАМИГВАНЕ КЪМ ИЗБОРИТЕ, или нелепи кандидати за вота на народа

Дали са луди онези, които искат да вземат властта, а може би за всичко са виновни гласоподавателите?

Върховният Паразит пред портрети на някои американски президенти

Историята на изборите по света често не би била толкова любопитна, ако за вота на народа не се борят необичайни, странни, забавни, а понякога откровено нелепи и дори луди кандидати от най-различни партии, обществени организации и т.н. Не е за вярване, но често в подобни кампании се включват не само хора, а и животни, растения и дори прах за крака. Затова Дарт Вейдър като кандидат за държавен глава наистина може да се смята за необичаен, но далеч не и уникален случай.

Политикът, зам.-председател на Интернет партията на Украйна, се опитва да издигне кандидатурата си през 2014 г. ЦИК обаче отказва да регистрира този претендент за президентското кресло, експлоатиращ образа на един от най-прочутите герои от "Междузвездни войни". Така страната губи шанса с Дарт Алексеевич Вейдър (имената са по паспорт) да получи безплатен достъп до интернет, а всяко дете над 10-годишна възраст да се сдобие със собствен компютър. Въпреки привидната комичност на ситуацията, забавляваща мнозина избиратели и чужди наблюдатели, в Интернет партията членуват 280 хил. души, а популярността ѝ, както и известността на самия Вейдър, стремглаво растат.

Вотът за държавен глава на САЩ през 1964 г. се помни с особен кандидат, представен като... Никой. Вече над половин век той продължава да се явява на всички възможни избори. Кампанията му е издържана в най-добрите традиции на... играта на думи: "Кой е най-подходящ за президент? Никой! Кой ще се грижи за народа? Никой! Кой ще изпълни предизборните обещания? Никой! Кой ще намали данъците? Никой! Кой ще защити правата на хората? Никой! Кой ще отговори на всички очаквания и наболели въпроси? Никой!" Наистина, това е идеалният кандидат, той никога няма да излъже гласоподавателите.

На изборите в градския съвет на Сао Пауло през 1959 г. мнозина ги чака изненада: вотът отрежда победа на... носорога Какареко. 5-годишната женска не само излиза на челно място в кампанията, но и го прави с голяма преднина, получавайки 100 хил. гласа (15% от всички избиратели). Този случай остава в историята на Бразилия като един от най-красноречивите факти за нагласите на хората по онова време. Кандидатурата на животното е издигната от група студенти, които отпечатват около 200 хил. бюлетини с

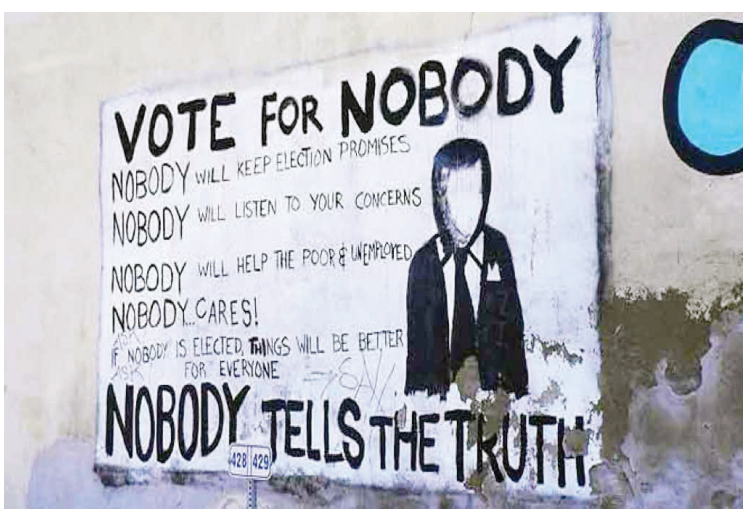

Значка на прасето Пигасус

мотива, че "по-добре е да се избере носорог, отколкото магаре". За съжаление обаче резултатът от вота е признат за невалиден и след седмица на избирателите се налага отново да отидат до урните, но без да имат възможност да дадат глас си за животно.

В навечерието на общинските избори в Еквадор през 1967 г. фирма, произвеждаща прах за крака, започва рекламна кампания, в която се използва следният слоган: "Гласувайте за всеки кандидат, но ако държите на хигиената, изберете Pulvapies". Преди същинския вот са разпространени хиляди листовки, приличащи на официални бюлетини. В резултат мнозина вземат твърде присърце призива. И до днес обаче не е ясно дали гласуването за праха е знак на протест или е свидетелство за ниското ниво на грамотност в региона.

Крещящият Лорд Сатч се прехранва като музикант, но също така се прочува и заради най-многобройните си несполучливи опити да участва в изборите. Кандидатът се бори за доверието на гласоподавателите в над 40 различни вота и губи абсолютно всички. Но пък печели вписване в Книгата с рекордите на Гинес. Лорд Сатч също така винаги залага на интересни предизборни обещания - използване на лекоатлети върху пътеки за бягане за

Предизборният плакат на Никой

производството на електроенергия, развъждане на риба във вино и т.н. Дори увеличаването на регистрационната такса за участие в изборите не може да спре вечния кандидат за всякакви постове.

Върховен Паразит (от англ. - Vermin Supreme, и това е рожденото му име) започва политическата си кариера през 1986 г. по време на кампанията за кмет на Балтимор. След това се опитва да стане президент на САЩ и император на новото хилядолетие. "Всички политици всъщност са паразити, а аз - Върховен Паразит. Това означава, че съм най-квалифицираният кандидат", твърди претендентът за каквато и да било власт. Той често носи гумен ботуш на главата си, закачa пластмасов орел на гърдите и се разхожда с гигантска четка за зъби, която символизира неговата привързаност към хигиената на устната кухина.

По време на националния конгрес на Демократическата партия в Чикаго през 1968 г. младежката организация на политическата структура представя своето предложение за президент на САЩ - прасето Пигасус Безсмъртния (Pigasus the Immortal). "След изборите държавният глава трябва да се издържа от народа, а този кандидат ще може да бъде изяден от хората, които дадат гласа си за него. Освен това платформата му е купчина боклук - същата, каквато имат и всички останали претенденти за вота" - с тези мотиви е защитена заявката за политическа кариера на свинчо. Обаче още в началото на първата официална изява на кандидата той е арестуван в буквалния смисъл от полицията, позовала се на действащата по онова време забрана за отглеждане на добитък в рамките на града. По-нататъшната съдба на Пигасус Безсмъртния и до ден-днешен е неизвестна.

Режисьорът Майкъл Мур през април 2000 г. изпраща на действащите конгресмени предупреждение, че не бива да разчитат на възможността да бъдат преизбрани априори. Затова творецът призова гласоподавателите да дадат вота си за... стайни растения, например за фикус, защото той има нужда само от въздух, вода, светлина и тор. А с последното Вашингтон разполага в изобилие, отбелязва Мур. "Виждал съм много политици, които лъжат, мамят, крадат и злоупотребяват със синтаксиса. Но никога не съм срещал политици, способни да фотосинтезират", духовито подчертава режисьорът.

Животът на опосума в блатото е подробно описан в комикса "Пого" от 1949 г. на Уолт Кели. Няколко лета по-късно,

Украински политик се оприличава с образа на герой от "Междузвездни войни"

по време на кампанията "Харесвам Айк" (това е прякорът на 34-тия президент на САЩ Дейвид Дуайт Айзенхауър), става ясно, че и Пого се стреми към поста на държавния глава. Животинчето скромно "отбелязва": "Не съм президент, а обикновен опосум, който обича риба." И въпреки това кандидатурата му става изключително популярна. Продават се милион значки с надпис "Избирам Пого!" А по време на събирането на поддръжниците на опосума на площад "Харвард", където се стичат близо 1600 студенти, започват безредици. Опити да се възроди кампанията с необичайната кандидатура се правят и през следващите години, но те не успяват да постигнат същия успех.

Колкото и нелепи обаче да изглеждат тези, а и доста други кандидати за властта, добре е да се замислим - дали са луди онези, които напират да бъдат избрани, или за всичко са виновни гласоподавателите?...

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес времето ще се задържи облачно и на места все още ще превалява дъжд. Ще духа слаб до умерен вятър от север. Минималните температури ще са между 3-8 градуса. Постепенно валежите ще спрат. Температурите ще се повишат и максималните ще са между 11-16 градуса. По Черноморието облачността следобед ще намалее до предимно слънчево. Ще духа умерен вятър. Температурите ще са между 13-15 градуса, на морската вода е 16-17 градуса. Над планините облачността ще се разкъсва, вятърът ще е умерен до силен. Ще започне да се затопля. Температурата на височина 1200 метра ще бъде около 8 градуса, на 2000 метра - около 4 градуса.

Изгледи за

25
максимални
14°/18°

26
максимални
16°/20°

В неделя и в понеделник ще бъде без валежи, почти тихо, с разкъсана облачност. Минималните температури ще са между 2-7 градуса, а максималните ще са между 13-20 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.45 Зеленатa линейка /п/
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура
10.25 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Гигантски слалом /1 манш, жени/, откриване на сезона пряко предаване от Зьолден /Австрия/
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14.00 Малки истории
15.00 Хвърчила игрален филм / Индия, 2010г./, режисьор Анураг Басу, в ролите: Ритик Рошан, Барбара Мори, Никълъс Браун, Кабир Беди и др.
17.00 Вяра и общество
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Дискавъри: „Преселение: Титан" 6-сериен док. филм /САЩ, 1999г./
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Знаменитости игрален филм/САЩ, 1998г./, режисьор Уди Алън, в ролите: Кенет Брана, Джуди Дейвис, Мелани Грифит, Уинона Райдър, Леонардо Ди Каприо и др. (12)
23.40 По света и у нас
23.55 Международен джаз фестивал Банско 2015: Концерт на Васил Петров и Биг бенд Благоевград
00.45 Трето полувреме
01.15 Хвърчила игрален филм /п/
03.15 Импромптю игрален филм /п/
04.25 Дискавъри: „Преселение: Титан" документален филм /1 епизод/п/

bTV

07.00 „Кое е това момиче" - сериал, с. 1, еп. 13
07.30 „Двама мъже и половина" - сериал, с. 10, еп. 10
08.00 „Тази събота" - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T" - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България" - комедийна поредица
13.00 „Дюма" - приключенски, Великобритания, 2005 г., Режисьор: Карол Балард, Актьори: Алекс Михайлетос, Кембъл Скот, Мари Макхато, Нтабисенг Кеноши, Хоуп Дейвис
15.00 „Мармалад" - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Герой" - романтичен, Хонконг, Китай,, 2002г.
18.30 „Бинго милиони" - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Фермата" - риалити
22.30 „Комиците" - комедийно шоу
23.30 „Късното бездомно шоу на Башар Рахал" - развлекателно шоу
00.30 „Ергенско парти 2: Последно изкушение"- комедия, САЩ, 2008г., Режисьор: Джеймс Раян, в ролите: Сара Фостър, Дани Джейкъпс, Еманюел Вогияр, Керън Гордън, Андрю Ладерсън, Чей Сантини
02.20 „Кое е това момиче"/п./ - сериал, с.1, еп. 13
02.50 „Ангели пазители" - сериал
03.40 „Мармалад"/п./ - развлекателно предаване

NOVA

07.00 „Виолета" - сериен филм
08.00 „Събуди се..." - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Кунг-фу панда 2" - анимационен филм
15.00 „Норбит" - с уч. на Еди Мърфи, Танди Нютън, Тери Крюс, Клифтън Пауъл, Куба Гудинг мл., Еди Грифин и др.
17.00 „Кошмари в кухнята" - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя" - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Спектър на утехата" - с уч. на Даниел Крейг, Олга Куриленко, Джуди Денч, Джефри Райт,Дейвид Харбър и др.
22.10 „Леон" - с уч. на Жан Рено, Натали Портман, Гари Олдман, Дани Айело и др.
00.50 „Норбит" - с уч. на Еди Мърфи, Танди Нютън, Тери Крюс, Клифтън Пауъл, Куба Гудинг мл., Еди Грифин и др. /п/
03.40 „Вълкодав" - с уч. на Александър Букаров, Оксана Акиншина, Наталия Варлей, Александър Домогаров и др.

1

06.40 Игрален филм: „Седмото небе"
08.20 „Свири, хармонико любима!"
08.55 „Умници"
09.40 „Слово на пастира"
10.00 Новини
10.15 „Вкусно"
10.50 „Никита Михалков. Чужд сред свои"
11.45 „Смешарики. Новите приключения"
12.00 Новини
12.10 Игрален филм: „Жесток романс"
14.40 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън"
17.00 „Следствието ще покаже"
17.45 Игрален филм: „Аз краса из Москва"
18.00 Вечерни новини
18.10 Игрален филм: „Аз краса из Москва" (продължение)
19.15 Премиера. „Заедно с делфините"
21.00 Време
21.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
23.00 „Какво? Къде? Кога?". Финал на есенната серия на игрите
00.15 Игрален филм: „Незавършена пиеса за механично пиано"
02.00 Игрален филм: „Стражари и апаши"
03.35 Игрален филм: „В огъня брод няма"

ОВЕН

През целия ден ще ви се наложи да въздържате емоциите си, затова отрано подредете добре задачите си.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

В страхотно настроение ще сте днес. Излъчвате енергия и едва ли ще се намери нещо или някой да ви спре.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

С творчески подход в заниманията си днес ще постигнете онези успехи, от които най-много се нуждаете.

22 май - 21 юни

РАК

Не се огорчавайте прекалено много днес, ако плановете ви за деня се променят. Съобразявайте се с всички.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят е прекрасен за осъществяване на начинанията ви. Приятелите ще ви оказват необходимата ви подкрепа.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Работните ви проекти се нуждаят от преосмисляне днес, най-много що се отнася до финансирането им.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Очаква ви приятна изненада в личен план. Иначе денят ще премине спокойно и ще успеете да си отпочинете.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Днес ще постигате с голяма лекота намеренията си. Човек на когото много държите, ще ви изненада приятно.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Не бъдете раздразнителни днес. Психическото ви състояние ще се отразява негативно на околните.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Днес влагайте желание в работата си и това ще си проличи по резултатите. Ще сте доволни от постигнатото.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Успехите ви днес ще са плод на личното ви усъвършенстване. Има още какво да работите в тази посока.

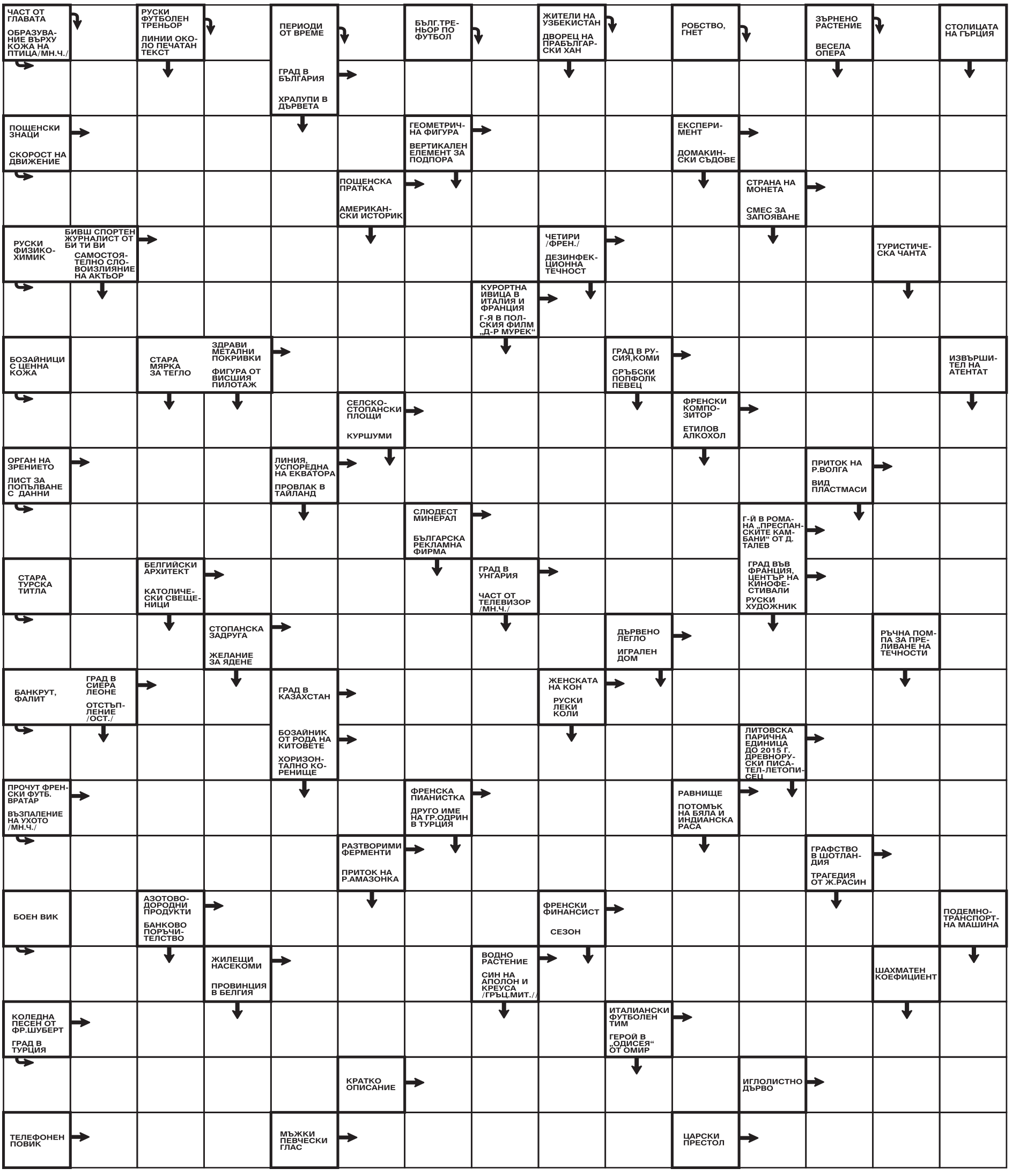
21 януари - 19 февруари

РИБИ

Завидната ви гъвкавост ще направи чудеса за вас днес. Емоционалността ви ще отстъпи място на практицизма.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Amua, Бо, Емануел, Ион, Иса, Карпин, Кер, Кра, Ливер, Некер, Нира, Ретирада, Ризома, Тинол, Тоно.

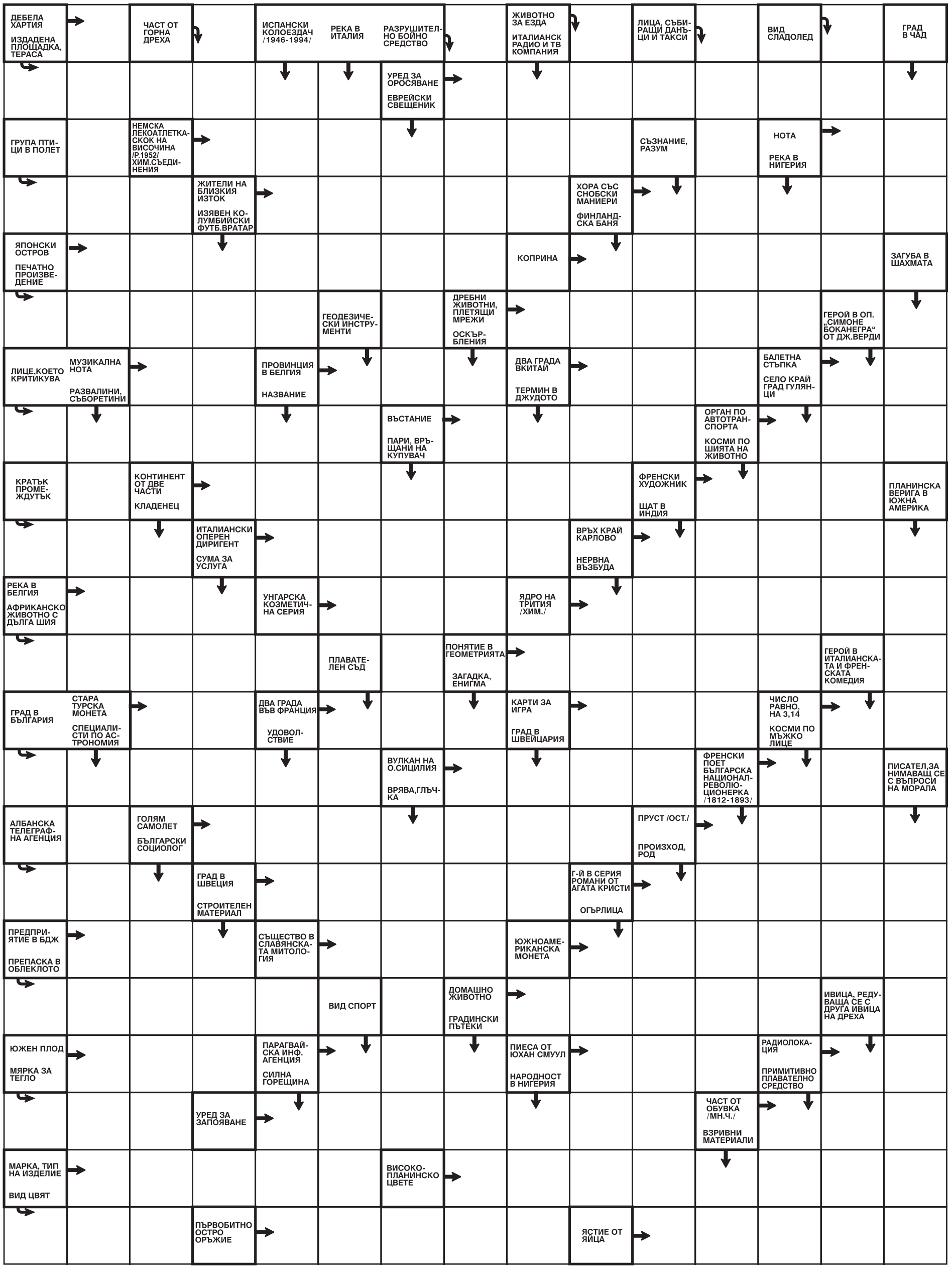
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЛИЛИ ЦАРЕВА - ТОДОР ЕНЕВ - ЛИЛИ ИВАНОВА - ОПАЛ - СР - ТИБЕТ - СКО - ЛИБРЕТИСТИ - ОРТАК - ЦСКА - ЕН - КАТЕТ - УНИАТ - НИКОДИМОВА - ИР - СКИАФИНО - МЛИН - ТРОТОАР - АМАЛГАМА - ЪРЛ - ДУНАРИТ - ОТРАЖ - АТЛЕ - ОМАР - КАСТРОН - ИНОВАЦИЯ - АРН - ОАЗИС - БАНИТЕ - ИЛИНДА МАРКОВА - ЕСЕНЦИЯ - КАЯКАРИ - ВАЛ.
ОТВЕСНО: МИЛИОНЕРЪТ - АЕ - ЛИБРИ - ОРЛИНС - ПИЛЕТА - ТЛЕНИЕ - ЦИТАТ - ОТН - ТАИ - САДОВЕЦ - РВС - НКРУМА - РЕАКЦИИ - НАЦИЯ - ВНОСКА - АРИЛ - ЧАО - КОФАР - ЯИК - ВЛАДИМИР - НА... - СТАИ - ИНАТ - АДЯ - БЕМОЛ - КРАК - АДОРНО - ГРАНМА - ОПЕ - ВИА - АР - ПРАТКА - МОТОРИ - ЕЛИА - МАТРАК - АН - СТИЛ - РОЗОВ - ЕСТЕРИ - АНИВА - ИВРИТ - НОЖ - САЛ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: ЛУДА КРАВА - ИРАН - ОВЕРЛОК - ЛАГЕРИ - КЕК - ЕДО - ПЕРГЕЛ - ОЛО - ТЕРЛИЦИ - МИР - КОДИН - МАК - ОЧИЛА - ЕМИЛ ЗОЛА - ТЕ - РОБСЪН - ОР - ИНСУЛИН - ТВАР - ВИА - ОБИСК - МОРЕ - ИЯН - ВА - КАМЕНАР.
ОТВЕСНО: ЛОКОМОТИВИ - УВЕЛИЧЕНИЯ - ДЕКОРИ - САН - АР - ЛЕУ - КЛЕТКА - ЛОВ - РОДЕО - РИБА - АКОРДЕОНИ - ЛИМБ - СК - АЛПИНИСТКА - АЕЦ - ЛЪВ - ИГРИ - ЗНАМЕ - РЕГ - МО - РОН - АРЕВАЛО - РА - НИЛ - КАРЦЕР.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

РЕЧНИК: Гро, Нера, Окана, Орела, Пиеро, Тун, Уке, Уси.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Тежък жребий за Волейболистите

България в група с Русия, Франция и Финландия в олимпийската квалификация

Волейболистите от националния отбор на България имаха кошмарен жребий за олимпийската европейска квалификация в Берлин (5-10 януари). "Трикольорите" попаднаха в Група В с олимпийския шампион Русия, европейския първенец и победител в Световната лига от 2015 г. Франция и Финландия. Всичко стана ясно, след като от Европейската конфедерация (CEV) обявиха жребия за квалификацията. Домакините от Германия на практика избраха да са в Група А заедно със световните шампиони от Полша, финалистите от Световната лига Сърбия и Белгия.

По регламент първите 2 отбора в двете групи ще се класират за 1/2-финалите на квалификационния турнир, където ще играят на кръст, а след това ще има мач за 3-то място и финал. Само победителят ще спечели квота за участие на Игрите в Рио 2016, а заелите 2-ро и 3-то място ще се класират за участие в последната световна олимпийска квалификация в Токио, Япония, през май.

Досега квоти за Олимпиадата имат Бразилия (домакин), САЩ и Италия (от Световната купа в Япония) и Аржентина (от континенталната квалификация в зона Южна Америка).

Андрей Жеков претърпя успешна операция в Мюнхен. Сложната интервенция бе извършена от германските специалисти проф. Мартинек и д-р Шил със съдействието на д-р Иван Василев. Тримата са били в постоянна видеоконферентна връзка, тъй като случаят на националния разпределител е изключително рядък. След многобройни консултации през последния месец бе решено операцията да бъде извършена именно в тази клиника, а българската федерация пое всички разходи. От левия крак на Жеков са били отстранени няколко образувания, които са притискали ахилеса и мускулите на прасеца. Заради това и състезателят е изпитвал силни болки при всеки един отскок.

"Операцията мина много добре, изчистено е всичко от крака и очаквам Андрей бързо да се възстанови. Добре, че интервенцията се осъществи възможно най-бързо, тъй като образуването бе достигнало на само милиметър от артерията", поясни известният ни спортен травматолог д-р Иван Василев.

Разпределителят ще остане още поне 3-4 дни в клиниката, за да бъде под наблюдение, и още днес ще започне физиотерапия. Ако всичко бъде наред с възстановяването му, той ще бъде на линия за европейската олимпийска квалификация в Берлин.

Благо стана грешник на „Анфийлд"

Благой Георгиев се превърна в грешник за Рубин Казан при гостуването на Ливърпул (1:1) в мач от Лига Европа. Българинът направи асистенция към собствената си врата, а така Емре Джан (37) оформи резултата. В ситуацията "изпъкна" и Олег Кузмин, който събори напредналия по левия фланг Емре Джан, а от последвалото центриране Георгиев свали топката именно за турския халф на Ливърпул, който се разписа от около метър. Преди това Марко Девич (15) бе извел руснаците. Срещата бе дебютна на "Анфийлд" на новия треньор на англичаните Юрген Клоп.

В друг мач с българско участие Валери Божинов игра 63 мин. като титуляр при загубата на Партизан от Атлетик Билбао с 0:2 в Белград. На пейката пък бе другият българин в тима на "гробарите" Иван Бандаловски.

Венцислав Христов остана резерва при загубата на албанския Скендербеу от Спортинг с 1:5 в Лисабон.

Халфът на Рубин Благой Георгиев (вляво) се бори за топката с Емре Джан от Ливърпул в мача от Лига Европа на "Анфийлд"

20 ГОДИНИ БЕЗ
о.з. полковник
КИРИЛ ИВАНОВ

Нека си спомним и преклоним глави пред човечността и всеотдайността, с които се раздаваше на хората този прекрасен човек и общественик.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От съпругата и семейството

РЕЗУЛТАТИ
ЛИГА ЕВРОПА III КРЪГ

ГРУПА А: Молде - Селтик 3:1; Фенербахче - Аякс 1:0. 1. Молде 7 2. Фенербахче 4 3. Аякс 2 4. Селтик 2. III кръг, 05.11 (четвъртък): Селтик - Молде; Аякс - Фенербахче **Група В:** Ливърпул - Рубин Казан 1:1; Бордо - Сион 0:1 1. Сион 7 2. Ливърпул 3 3. Рубин 2 4. Бордо 2. III кръг: Рубин - Ливърпул; Сион - Бордо **ГРУПА С:** Габала - Борусия Д 1:3; ПАОК - ФК Краснодар 0:0. 1. Борусия Д 7 2. ФК Краснодар 4 3. ПАОК 3 4. Габала 1. III кръг: Борусия Д - Габала; ФК Краснодар - ПАОК **ГРУПА D:** Легия - Брюж 1:1; Мидтиланд - Наполи 1:4 1. Наполи 9 2. Мидтиланд 6 3. Легия 1 4. Брюж 1. III кръг: Брюж - Легия; Наполи - Мидтиланд **ГРУПА Е:** Виляреал - Динамо М 4:0; Рапид В - Виктория П 3:2. 1. Рапид 9 2. Виляреал 6 3. Виктория 3 4. Динамо 0. III кръг: Динамо М - Виляреал; Виктория П - Рапид В **ГРУПА F:** Брага - Марсилия 3:2; Слован Либерец - Грьонинген 1:1. 1. Брага 9 2. Слован 4 3. Марсилия 3 4. Грьонинген 1. III кръг: Марсилия - Брага; Грьонинген - Слован **ГРУПА G:** Лацио - Розенборг 3:1 Днипро - Сент Етиен 0:1. 1. Лацио 7 2. Сент Етиен 4 3. Днипро 4 4. Розенборг 1. III кръг: Розенборг - Лацио; Сент Етиен - Днипро **ГРУПА Н:** Локомотив М - Бешикташ 1:1; Спортинг - Скендербеу 5:1. 1. Локомотив 7 2. Бешикташ 5 3. Спортинг 4 4. Скендербеу 0. III кръг: Бешикташ - Локомотив; Скендербеу - Спортинг **ГРУПА I:** Базел - Беленензес 1:2; Фиорентина - Лех 1:2. 1. Базел 6 2. Лех 4 3. Беленензес 4 4. Фиорентина 3. III кръг: Беленензес - Базел; Лех - Фиорентина **ГРУПА J:** Монако - Карабах 1:0; Андерлехт - Тотнъм 2:1. 1. Монако 5 2. Тотнъм 4 3. Андерлехт 4 4. Карабах 3. III кръг: Карабах - Монако; Тотнъм - Андерлехт **ГРУПА К:** Шалке 04 - Спарта Пр 2:2; АПОЕЛ - Астерас 2:1. 1. Шалке 7 2. Спарта 5 3. АПОЕЛ 3 4. Астерас 1. III кръг: Спарта - Шалке; Астерас - АПОЕЛ **ГРУПА L:** АЗ Алкмаар - Аугсбург 0:1; Партизан - Атлетик Б 0:2. 1. Атлетик 6 2. Партизан 6 3. АЗ Алкмаар 3 4. Аугсбург 3. III кръг: Аугсбург - АЗ Алкмаар; Атлетик - Партизан

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
15.15 Лудогорец - Монтана
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Уест Хем - Челси
19.30 Арсенал - Евертън
ПО ДИЕМА
18.00 Лориен - Рен
ПО НОВА СПОРТ
14.30 Блекбърн - Бърнли
17.00 Чарлтън - Брентфорд
21.00 Монпелие - Бастия
ПО РИНГ
21.45 Палермо - Интер
ПО ЕВРОСПОРТ
00.45 Германия - Мексико (юноши)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Байерн - Кьолн
19.30 Инголщадт - Херта
21.45 Мали - Хондурас (юноши)
00.45 Аржентина - Австралия (юноши)
ПО Ф+
21.30 Севиля - Хетафе

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ
14.00 Сандърланд - Нюкасъл
16.05 Манчестър Юнайтед - Манчестър Сити
18.15 Ливърпул - Саутхемптън
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.00 Реймс - Монако
18.00 Лил - Марсилия
ПО ДИЕМА
16.05 Борнемут - Тотнъм
ПО БТВ ЕКШЪН
13.30 Сампдория - Верона
16.00 Ювентус - Аталанта
19.00 Фиорентина - Рома
ПО РИНГ
21.45 Киево - Наполи
ПО ЕВРОСПОРТ
23.00 Монреал - Торонто
01.00 Канзас Сити - ЛА Галакси
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Борусия Д - Аугсбург
18.30 Борусия М - Шалке
21.45 Франция - Сирия (юноши)
00.45 Русия - ЮАР (юноши)
ПО Ф+
12.30 Динамо М - Спартак М

MOMO

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №85

6 от 49
Числа: 1, 8, 9, 11, 29, 38
I гр. (6) няма
II гр. (5) 10 по 2649,90 лв.
III гр. (4) 662 по 40 лв.
IV гр. (3) 11 270 по 3,30 лв.
ДЖАКПОТ: 1 079 496,41 лв.
6 от 42
Числа: 7, 23, 26, 29, 33, 38
I гр. (6) няма
II гр. (5) 7 по 1622,90 лв.
III гр. (4) 484 по 23,50 лв.
IV гр. (3) 6988 по 2,30 лв.
ДЖАКПОТ: 337 704,80 лв.
5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 3, 4, 15, 21, 34
I гр. (5) 2 по 11 395,30 лв.
II гр. (4) 200 по 114 лв.
III гр. (3) 6779 по 4,50 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 19, 27, 29, 31, 33
I гр. (5) 3 по 7596,90 лв.
II гр. (4) 351 по 64,90 лв.
III гр. (3) 8689 по 3,50 лв.
ЗОДИАК
Числа: 1, 8, 11, 32, 34
Зодия: 11 (Водолей)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) 1 от 5000 лв.
IV гр. (4) 1 от 500 лв.
V гр. (3+1) 29 по 100 лв.
VI гр. (3) 343 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 376 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1974 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 940 484,54 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 4, 5
Цифра: 9, 0, 9
I гр. (3) 2 по 7788,50 лв.
II гр. (2) 449 по 34,70 лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 24 ОКТОМВРИ 2015

Ботев остави Пирин на дъното

„Орлетата" още нямат победа в „А" група

Ботев остави Пирин на дъното в "А" група в мач, който се смята за опашкарско дерби. "Канарите" биха с 1:0 в "Коматево" с гол на Грегъри Нелсън (65). За холандеца това бе и първи мач с екипа на новия си отбор. Бившият играч на ЦСКА се разписа от 1-2 метра, след като получи прострелен пас от французина Рахави Кифуети. В предната атака пък "орлетата" бяха близо до гол, след като Благой Наков стреля, но рикошет в защитник на Ботев прати неговия удар на сантиметри от гредата. И двата тима завършиха мача с по 10 души. Първо домакините куриозно останаха с човек по-малко в 36-та мин. Божидар Васев влезе на мястото на контузения Орлин Старокин, но не изчака сигнала на съдията Петър Доровски и се появи на терена без негово разрешение. Това му донесе жълт картон, а само 5 минути по-късно младият халф влезе грубо в краката на Антон Костадинов и получи втори жълт картон. Две минути преди края на редовното време и Костадинов бе пратен под душовете заради втори жълт картон. Ботев събра 15 точки и поне временно излезе седми. Благоевградчани са на последното място с 4 т.

"Има голяма бюрокрация в България. Досега съм работил в 6 държави и за първи път виждам такава тромавост и бюрокрация. Питат те къде ти е картичката, къде ти е снимката. Първото полувреме не ме пуснаха в съблекалнята. Това са бюрократски работи. Такова чудо не съм виждал. Статистиката едно говори, а съвсем друго е това, което се случи на терена. Тотално надиграхме Ботев. Изиграхме умно първото полувреме. Имахме няколко голови положения. Второто задължително трябваше да вкараме гол. Направихме редица пропуски, което е недопустимо. Трябва да вкарваш, не може треньорът да го прави. По време на тренировки наставникът може да покаже как да излизаш на голови ситуации, но ти трябва да ги реализираш. Трябва в оставащите мачове да покажем пиринския дух и да се борим докрай. Нямам готово решение за пропуските. Трябва да се работи в тази посока. Надиграхме Ботев и трябваше да победим с 3-4 гола. Хареса ми съдията. Той е много храбър. Дано съдиите свирят във всички мачове така", обяви треньорът на Пирин Наджи Шенсой.

"Първото полувреме нещата тотално се объркаха с червения картон на Васев. Обърка се нашата концепция. Трябваше футболистите да се пренастройват. Трябваше да играем в 2 линии и да изтеглим отбора на Пирин. Хубаво е, че успяхме да се възползваме от пространствата и да отбележим гол. Имаме проблеми във фаза защита. Надявам се да ги отстраним. Искам футболистите ни да придобият самочувствие. Спокойствието е доста трудно постижимо", призна помощник-треньорът на Ботев Николай Киров.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Грегъри Нелсън (вдясно) се опитва да отнеме топката от Тодор Траянов от Пирин за победата на Ботев с 1:0

Шеф на ЦСКА успокоява играчи и треньори

Спортният директор на ЦСКА Пламен Марков е имал продължителен разговор с треньорския щаб, съобщиха от Борисовата градина. Той е заявил пред Христо Янев и помощниците му, че всичко около клуба ще бъде наред и не бива да се изпада в паника. Марков е настоял наставникът да предаде думите му на футболистите. В Борисовата градина се опитват да стабилизират обстановката, след като играчите се притесниха относно бъдещето на ЦСКА.

Тази седмица не е от най-добрите за „червеното" ръководство, тъй като по време на събранието на кредиторите не бе избран постоянен синдик. Отделно в ЦСКА останаха разочаровани от решението на Правната комисия относно отказа новият клуб да бъде регистриран в БФС. Все пак окончателната дума ще има Изпълкомът, който ще реши дали новото ЦСКА ще може да участва във „В" група.

НАПРАВИХА ФИЛМ ЗА РОДНИТЕ АГИТКИ

Най-голямата онлайн медия за футболни фенове „Ultras World" посети България и направи филм за най-големите ни агитки. Момчетата от организацията използваха уикенда, в който имаше две големи дербита, и акостираха в страната ни. Те посетиха дербито на Пловдив между Локомотив и Ботев, мачът на ЦСКА срещу юношите им и сблъсъка за първото място в "А" група между Левски и Лудогорец. От „Ultras World" направиха 30-минутен филм за агитките на нашите клубове, а видеото добива все по-голяма популярност сред футболните фенове в цял свят.

Левски без дузпа в 12 кръга

Левски не е получил нито веднъж правото да бие дузпа този сезон. През този век на "сините" не им се е случвало да чакат толкова дълго първия 11-метров удар в тяхна полза. За последно по-късно от XIII кръг те получиха наказателен удар през сезон 1995/96. Тогава те стреляха от бялата точка за първи път чак в 20-ия си шампионатен мач. Тогава на „Герена" бе победен Спартак Вн с 4:1. Дузпата, реализирана от Емил Велев-Кокала, пък бе дадена в последната минута при 3:1.

Друг любопитен момент е, че Левски 2 пъти в историята си е получавал дебютната си дузпа в XIII кръг. Първият път - през 1957-а, това става точно срещу Черно море и печели с 3:2. Най-късната първа дузпа за Левски е отсъдена през сезон 1977/78 - в XXI кръг срещу Ботев и е пропусната. Друга в това първенство и няма.

Снощи на "Герена" тимът на Стойчо Стоев посрещна Черно море в мач от XIII кръг. "Ако направя за себе си равносметка, преди два месеца се чуваха коментари, че ще играем с ЦСКА в "Б" група догодина, а след това имаше други, че ще влезем в шестицата или ще се борим за квота в Европа. Очакванията сега станаха големи след поредицата от резултати, а всъщност искаме да държим едно високо ниво и да се развиваме. Има още много мачове, като се надяваме да се представим добре", заяви Стоев.

Произведено в България

МаФИФАята работи и за... Фиджи

Иван ЧЕНЧЕВ

Какво ви идва наум, ако чуете ФИФА? Май само скандали. И като е така, веднага се замисляме дали някой нашенец не е замесен в нещата? Учудващо, привидно не участваме в световната футболна схема. Ние си имаме наши игри и техните господари. Тук те са и ФИФА, и УЕФА. Изявяват се като последна инстанция. Така живеят. Така управляват. Международната федерация на професионалните футболисти публикува преди дни препоръките си относно подбора на кандидати за поста президент на ФИФА. Ще ги вземат ли под внимание? И още как. Да направим аналогия с практиките при подобни важни избори тук - в Татковината. Абсурд! У нас променят закони, конкурси и устави, както им е удобно. Представете си пък асоциацията на домашните пивовари да излезе с условия за избора на шеф на някой от най-големите производители на бира! Петелът е женски, както гласеше част от култова фраза в стар и любим български филм.

Та същите тези от маФИФАята, дето казват и на родните отбори кое, какво, къде и как да става, оплескаха всичко, с което се захванаха напоследък. Ето сега Нова Зеландия ще се жалва, защото ги отстраниха по служебен път от квалификациите за Лятната олимпиада в Рио де Жанейро. Федерацията на зона „Океания", която е член на ФИФА, прати на финал Вануату. Там Фиджи победи и така се класира, а един от най-силните отбори може да отиде до плажовете на Копа Кабана единствено с туристически ваучери. Явно много хора по света и у нас се учат на подобни маньоври от изпечените фифаджии.

Като заговорихме за Олимпиада, героите от волейболния ни национален тим се паднаха в кошмарна група за борбата за квоти за Рио де Жанейро. Ще трябва да преборим Русия и Франция, за да вземем виза, а в групата е и Финландия. Дори и да излезем от групата като първи или втори отбор обаче, квота взима единствено победителят в турнира, а двата подгласника след него ще имат още един шанс на турнир в Токио. Тежко. И веднага идва темата „Казийски". Гледам и слушам, че разни хора говорят прекалено популистично, други мистично, а трети сюрреалистично по въпроса. Имаше и четвърти, които направо обещаваха да върнат Матей в отбора. Българите като цяло пък освиркаха президента на волейболната федерация Данчо Лазаров в „Арена Армеец". Да внимават обаче тези - четвъртите, какво обещават, защото има приказка, че никой не може да ти даде толкова, колкото някои определени индивиди ти обещават.

Иначе няма по-нормално нещо от това всеки да бърка. Даже се сещам, че имаше точна сентенция за случая „важното в живота било грешките, които правим, да отговарят на навършените ни години! А сега де! Ще кажете, че ако е така, конкретни важни личности у нас правят грешки като за първи клас или се правят, че току-що са го изкласили. Е, има и такива, на които им се удава и без да се правят. И ще сте абсолютно прави. Питам се, има ли значение дали ще кажем ошибка или mistake. Има естествено. И да знаете, че не е важно произношението, а езика и мястото от географска гледна точка, където ги казват тези работи. Лошо става тогава, когато сме сгрешили без значение от езика, на който го казваме. А още по-лошо е, че не чуваме признания за грешките. Ние единствено плащаме цената им. Под всякаква форма. Може да е през енергетиката, може да е през икономиката. Със сигурност е и през спорта. Май категорично е през всеки сектор. Имаме ли избор различен от този да си вдигнем чукалата от държавата? Правото на избор обаче невинаги е хубаво нещо. Щото и убиецът може да ти даде право на избор как да умреш. В бокса, да речем, може да ти кажат дали да загубиш с нокаут или по точки. Ето защо не е важно само участието. По-важно е ти да си в позиция да даваш право на избор. Кой знае? Вероятно някой ден и това ще стане у нас. Някой по-близък в календара ден...

Лудогорец се пробва за четвърти румънец

Четвъртата румънска звезда може да пристигне в Лудогорец, съобщават медиите в северната ни съседка. Става въпрос за националa Чиприан Марика, който има 25 гола за представителния отбор, което го прави голмайстор №4 в историята на страната. В момента 30-годишният нападател е свободен агент, след като последно игра за Коняспор. Интерес към играча има и от страна на Стяуа.

Двата тима вече са оправили своите оферти към тарана. Босът на "стелистите" Джиджи Бекали е предложил договор до лятото на 2016 г., като офертата на "орлите" е подобна. В Лудогорец вече играят трима румънци - Козмин Моци, Андрей Препелица и Клаудио Кешеру. Марика е бил част още от отборите на Хетафе, Шалке 04, Щутгарт, Шахтьор Донецк и Динамо Букурещ.

www.duma.bg

Ботев остави Пирин без победа

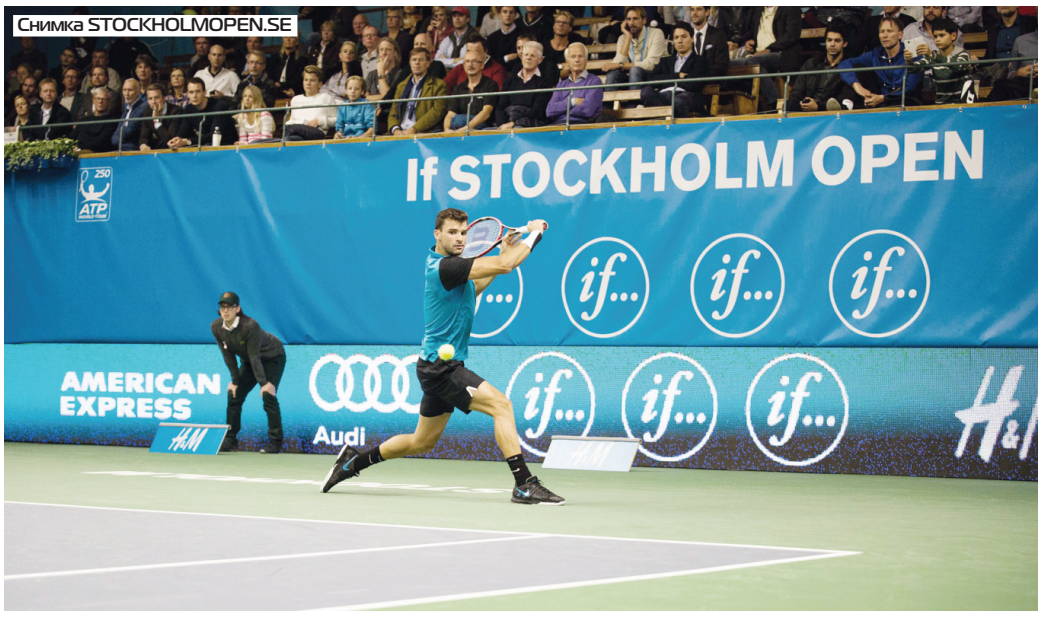

Стр. 39

Гришо: Връщам формата

Димитров игра за място на 1/2-финал срещу шампиона Томаш Бердих в Стокхолм

Григор Димитров връща топката от бекхенд за победата над Николас Алмагро

Григор Димитров (№26 в света) смята, че вече възвръща формата си. Това стана, след като хасковлията победи с лекота Николас Алмагро (Исп, №73) с 6:2, 6:4 във II кръг на турнира в Стокхолм (604 155 евро). В този мач българинът наистина игра на ниво и го затвори само за 68 мин. В тях Гришо пласира 11 аса и вкара 65% от първите си сервиси. Той загуби 7 точки в своите подавания - 6 в първия сет и едва 1 във втория, като нито веднъж не трябваше да спасява точка за пробив. 30-годишният Алмагро също беше солиден след първите си сервиси, но вкара едва 41% от тях. Освен това той допусна 6 двойни грешки срещу нито една за съперника му, а директните му точки от начален удар бяха само 2.

"След всеки мач се чувствам все по-добре, ставам все по-уверен, особено ако играя по този начин. Тази среща беше добър тест и във физическо отношение. Трябва просто да мисля мач за мач и да надграждам", каза Димитров. За място на 1/2-финал той игра снощи с водача в схемата Томаш Бердих (Чех, №5), от когото загуби на финала в Стокхолм преди година. Димитров е с допълнителна амбиция в шведския турнир, след като през 2013 г. заслужи в него и първата си титла.

"Очаквам много от себе си, но знам, че Томаш има силни удари, голям състезател, един от най-трудните за побеждаване, особено в зала. Ясно е, че ще се срещнем независимо на какъв етап от турнира, но не трябва да делим играчите - тук всеки е потенциален победител. Харесвам такива мачове, особено сега, така че ще си почина и ще се върна в залата за мача", каза още българинът. Гришо има предимство от преките двубои с чеха, като е записал 3 победи в 5 мача. Победителят от тази среща ще играе днес за място на финал с по-добрия от Джак Сок (САЩ) или Жил Симон (Фр).

Лоренсо зададе темпото в Малайзия

Лидерът в световния шампионат Валентино Роси кара на задна гума след втората тренировка в Малайзия

Хорхе Лоренсо зададе темпото за Гран при на Малайзия, предпоследен кръг от Световния шампионат по мотоциклетизъм. Испанският пилот на Ямаха бе най-бърз във втората и по-меродавна тренировка на пистата "Сепанг". Той завърти най-бързата обиколка за 2:00:246 мин. Лоренсо изпревари само с 5 стотни сънародника си Дани Педроса (Хонда), а трети остана Марк Маркес (Хонда), с когото всъщност Лоренсо се състезава през цялата сесия. Педроса бе пръв в първата тренировка, а във втората се нареди 2-ри буквално в последните секунди. Андреа Довициозо падна със своето Дукати в осмия завой, но преди това се движеше втори. Италианецът остана с четвърто време.

Лидерът във временното класиране Валентино Роси (Ит, Ямаха) трябваше да се задоволи с осмото място, на 1 сек. изоставане от съотборника си. Доктора обаче нямаше възможност да направи обиколка за време със сменени гуми. Квалификацията е днес, а стартът утре от 08.30 часа.

Топалов ще играе срещу 25 деца в София

Веселин Топалов ще участва в шахматен сеанс с 25 деца. Събитието ще се проведе на 30 октомври в зала на Националния стадион "Васил Левски" и ще е с благотворителен характер. Съперниците на бившия световен шампион по шахмат ще са на възраст до 14 години. Комисията за детско-юношески шахмат към българската федерация ще определи кои ще са децата, които ще участват в сеанса. Събраните средства ще бъдат вложени за програмата "Шах в училище". При избора ще се следват ясни критерии - спечелен медал от последните държавни първенства в категориите при момчета и момичета и класиране по индивидуален рейтинг за възрастта до 14 г. Част от призьорите от националните шампионати в момента участват на световните индивидуални първенства за деца, юноши и девойки в Порто Карас, Гърция. Топалов участва в турнира за Световната купа, където стигна до 1/8-финалите. Шампион стана украинецът Сергей Карякин.

Сестри Стоеви на 1/4-финал в Париж

Сестрите Стефани и Габриела Стоеви стигнаха 1/4-финалите на двойки на турнира по бадминтон от суперсериите в Париж ($275 000). Това стана, след като българките биха китайките Исин Бао и Цянсин Чжун с 21:17, 19:21, 21:12 в мач от II кръг. Хасковлийките стигнаха до успеха след 66 минути игра. В първата част Стоеви натрупаха убедителна преднина. Те поведоха с 16:10 т., след което с 18:13 и взеха гейма. Шампионките от Европейските игри в Баку тръгнаха добре и във втория, като дръпнаха с 9:4, но допуснаха изравняване при 12:12. Почти до края на гейма българската двойка държеше инициативата, но в решителните моменти китайките направиха обрат и изравниха. Стоеви изиграха силно решаващата част и този път не допуснаха колебания, за да спечелят с 21:12. В спор за място на 1/2-финалите двете срещат квалификантките от Корея Кюн Еун Джун и Сеун Чан Шин.

следайте

ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
14.50 Левски 2014 - Черно море
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
10.15 и 13.30 СК в Зьолден (жени)
ТЕНИС
16.00 Турнир в Люксембург (жени)
КОЛОЕЗДЕНЕ НА ПИСТА
20.45 Серии "Революшън" в Манчестър
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
09.00 "Критериум Саитама"
ПО РИНГ
ТЕНИС
14.00 Турнир в Стокхолм (мъже)
ПО Ф+
13.00 Турнир в Москва (жени)
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
21.00 Гран при на САЩ (квалификация)

УТРЕ

ПО БНТ HD
СКИ
10.25 и 13.50 СК В Зьолден (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
10.15 и 13.30 СК в Зьолден (мъже)
ТЕНИС
14.45 Турнир в Люксембург (жени)
АВТОМОБИЛИЗЪМ
18.15 "Порше къп" в Остин
ПО РИНГ
ТЕНИС
16.00 Турнир в Стокхолм (мъже)
ПО Ф+
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
08.30 Гран при на Малайзия
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
21.00 Гран при на САЩ

кратки

Бронз за Божилова и Георгиев за Купа „Денкова-Стависки"

Яна Божилова и Калоян Георгиев спечелиха бронзов медал на турнира по фигурно пързаляне за Купа "Денкова-Стависки" в Зимния дворец в София. Българската юношеска танцова двойка запази третата си позиция след краткия танц и стигна до отличието с общ резултат от 89,70 т. Шампиони станаха Анастасия Шпилевая и Григорий Смирнов (Рус) със 148,11 т., пред Кимбърли Вей и Иляс Фурати (Унг) със 102,73 т.

Кузманов бие в Анталия

Димитър Кузманов се класира за 1/4-финалите на турнира по тенис в Анталия ($10 000). Поставеният под №1 българин победи във II кръг Марк Фин (Зимбабве) с 6:2, 6:4 за 1:34 ч. Така Кузманов заслужи 2 т. за ранглистата и $292, а за място на 1/2-финалите той ще играе срещу Алтудж Челикбилек (Тур).

Хиршер и Фенингер са №1 в ските

Световните шампиони Марсел Хиршер и Анна Фенингер бяха коронясани за №1 за 2015 г. в анкета, организирана от Световната асоциация на пишещите за ски журналисти. Двамата австрийци са избрани със сериозна преднина за трофея "Серж Ланж", като тази награда се връчва от 60-те години насам за най-добрите състезатели в алпийските дисциплини.